Aleksandr Beleaev

Capul profesorului Dowell

Aleksandr Romanovici Beleaev
(în rus. **Александр Романович Беляев**)
(n. 4 martie 1884,Smolensk - d. 6 ian. 1942, Puşkin)
Scriitor rus, maestru al genului SF.
Deşi a început cariera literară abia la vîrsta de 39 de ani, a devenit repede cunoscut atît în URSS cît şi în alte ţări, mai ales datorită romanelor sale ştiinţifico-fantastice:

- **Capul profesorului Dowell (1925),**
- Ultimul om din Atlantida(1926)
- Insula corăbiilor naufragiate (1927),
- Omul amfibie (1928),
- Stăpînul lumii (1929),
- Traficantul de aer (1929),
- Steaua KEŢ(1936),
- Ariel (1941).

În total a scris 13 romane

Aleksandr Romanovici Beleaev

CAPUL PROFESORULUI DOWELL

Traducere: Tamara Moraru

Алекса́ндр Рома́нович Беля́ев
Голова Профессора Доуэля, 1925

Versiune electronică după
volumul apărut la
Editura Litera-Chişinău, 1997

Dedic această carte soţiei mele, Margarita Beleaeva

PRIMA ÎNTÂLNIRE

— Ia loc, te rog.

Marie Laurent se aşează în fotoliul adânc de piele.

În timp ce profesorul Kern, desfăcând plicul, se apucă să citească scrisoarea, ea aruncă o privire fugitivă în jur.

Ce cameră sumbră! În schimb aici poţi lucra în linişte: nimic nu-ţi distrage atenţia. Lampa cu abajur luminează doar masa de scris, doldora de cărţi, manuscrise şi corecturi. Mobila grea din lemn de mahon abea se desluşeşte în umbră. Tapetele de culoare închisă par nişte draperii negre. În semiobscuritate licăresc doar titlurile aurii ale cărţilor din dulapurile masive. Pendulul lung al ceasornicului străvechi din perete se leagănă regulat şi lin.

Laurent se uită la Kern şi zâmbi fără voie: profesorul se potrivea de minune cu stilul cabinetului. Greoi şi ursuz, sculptat parcă şi el din mahon, părea un detaliu din mobilă. Ochelarii mari în ramă de baga semănau cu două cadrane, iar ochii de culoarea oţelului se mişcau ca nişte penduluri trecând de la un rând la altul al scrisorii. Nasul dreptunghiular, tăietura dreaptă a

ochilor şi a gurii şi bărbia pătrată proeminentă dădeau feţei expresia unei măşti decorative stilizate, creată de mâna unui sculptor cubist.

„Asemenea mască s-ar potrivi pe un cămin”, se gândi Laurent.

— Colegul Sabatier mi-a vorbit de dumneata. Da, am într-adevăr nevoie de un asistent. Eşti medic? Perfect. Patruzeci de franci pe zi. Salariul o dată pe săptămână. Dejun, prânz. Dar cu o singură condiţie...

Profesorul ciocăni uşor cu degetu-i osos în masă şi întrebă pe neaşteptate:

— Dumneata ştii să-ţi ţii gura? Toate femeile sunt vorbăreţe. Dumneata eşti femeie, ceea ce deja e rău. Eşti frumoasă, iar asta e şi mai rău.

— Dar ce legătură?...

— Cea mai directă. O femeie frumoasă e de două ori femeie. Deci are de două ori mai multe cusururi pur feminine. Poţi avea un soţ, un prieten sau logodnic. Şi atunci toate tainele se duc dracului.

— Dar...

— Nici un „dar”! De la dumneata se cere să taci ca peştele. Trebuie să ţii sub tăcere tot ce vei vedea şi auzi aici. Accepţi condiţia asta? Ţin să te previn: nerespectarea ei va avea consecinţe foarte neplăcute pentru dumneata. Foarte neplăcute.

Laurent fu surprinsă şi intrigată în acelaşi timp...

— Accept, dacă toate acestea nu presupun...

— O crimă, vrei să spui? Poţi fi absolut liniştită. Nu te ameninţă nici un fel de răspundere... Cum stai cu nervii?

— Sunt sănătoasă...

Profesorul Kern dădu din cap.

— În familie n-aţi avut alcoolici, neurastenici, epileptici sau alienaţi?

— Nu.

Kern mai dădu o dată din cap.

Degetul său uscăţiv şi subţire apăsă butonul soneriei electrice.

Uşa se deschise fără zgomot.

În semiobscuritatea camerei apăru, ca pe un clişeu fotografic pus la developat, mai întâi albuşul ochilor, apoi faţa lucioasă a unui negru. Părul corbiu şi costumul se contopeau cu draperia neagră a uşii.

— John! Arată-i domnişoarei Laurent laboratorul.

Negrul înclină capul, poftind-o astfel să-l urmeze, şi deschise uşa următoare.

Laurent păşi într-o cameră cufundată în beznă.

Întrerupătorul pocni şi lumina puternică a patru globuri mari mate inundă odaia. Laurent închise ochii fără voie. După semiobscuritatea din cabinet, albeaţa pereţilor o orbea... Licăreau geamurile dulapurilor cu o mulţime de instrumente chirurgicale sclipitoare. Aparate de oţel şi aluminiu de care Laurent nu mai văzuse se distingeau prin strălucirea lor rece. Reflexe gălbui de lumină jucau pe detaliile de aramă lustruită. Tuburi, spirale, retorte, cilindre de sticlă... Sticlă, cauciuc, metal...

În mijlocul camerei era instalată o masă mare de disecţie. Alături de masă - o lădiţă de sticlă; în ea pulsa o inimă omenească. Inima era legată prin tuburi de nişte baloane.

Laurent întoarse capul şi pe neaşteptate zări ceva ce o făcu să se cutremure ca după un şoc electric.

La ea se uita ţintă un cap de om - un cap fără corp.

Capul era fixat pe o placă pătrată de sticlă, susţinută de patru picioruşe înalte şi lucitoare de metal. De la arterele şi vinele retezate porneau tuburi care, trecând prin găurile făcute în sticlă, se uneau câte două şi duceau la baloane. Un tub ceva mai gros ieşea din gât şi comunica cu un cilindru enorm. Cilindrul şi baloanele erau prevăzute cu robinete, manometre şi o mulţime de alte aparate, de care Laurent nu mai văzuse încă.

Capul privea la Laurent atent şi mâhnit, clipind din pleoape.

Nu încăpea nici o îndoială: capul despărţit de trup trăia o viaţă independentă şi conştientă.

Deşi zguduită la culme, Laurent observă totuşi că acest cap seamănă uimitor cu capul unui savant chirurg ilustru, mort de curând, cu capul profesorului Dowell, vestit prin experienţele sale de readucere la viaţă a unor organe extirpate de la cadavre proaspete. Laurent asistase nu o dată la strălucitele lui conferinţe publice şi îşi amintea perfect fruntea aceasta înaltă, profilul caracteristic, părul des şi buclat, de culoarea paiului copt, argintat de bruma anilor, ochii albaştri... Da, era capul profesorului Dowell. Numai buzele şi nasul i se subţiaseră, tâmplele şi obrajii i se supseseră, ochii i se înfundaseră mai mult în orbite, iar pielea căpătase o nuanţă galbenă-cafenie de mumie. Însă căutătura îi era vie, gânditoare.

Laurent ca fascinată nu-şi putea rupe privirea de la ochii aceştia albaştri.

Capul îşi mişcă buzele, dar nu se auzi nici un sunet.

Asta însemna deja prea mult pentru nervii fetei. Laurent era cât pe ce să leşine. Negrul îi întinse mâna şi o scoase din laborator.

— Înfiorător, înfiorător... murmură Laurent, căzând într-un fotoliu.

Profesorul Kern răpăi tăcut cu degetele în masă.

— Spuneţi-mi, acesta nu e cumva capul...

— Profesorului Dowell? Da, e capul lui. Capul lui Dowell, mult stimatului meu confrate mort, pe care eu l-am readus la viaţă. Din păcate, am putut reînvia numai capul. Nu poţi face totul dintr-o dată. Sărmanul Dowell suferea de o boală incurabilă deocamdată. Înainte de moarte el şi-a exprimat dorinţa ca după deces cadavrul său să fie supus experienţelor ştiinţifice, pe care le elaborasem împreună. „Toată viaţa mi-am închinat-o ştiinţei. Vreau ca şi moartea mea să-i slujească ei. Prefer ca în cadavrul meu să scormonească nu viermii, ci un prieten savant”. Iată

testamentul ce şi l-a făcut profesorul Dowell. Şi eu am căpătat corpul lui neînsufleţit. Am reuşit să-i reînviu nu numai inima, ci şi raţiunea, să-i reînvii „sufletul”, dacă-i să vorbim cu limba gloatei. Ce-i aici înfiorător? Până acum oamenii socoteau că înfiorătoare este moartea. Parcă învierea din morţi nu e visul de secole al omenirii?

— Prefer moartea unei asemenea învieri.

Profesorul Kern făcu un gest vag cu mâna.

— Da, există anumite inconvenienţe pentru cel înviat. Sărmanul Dowell s-ar fi simţit penibil să se arate publicului în asemenea stare... incomplctă. Iată de ce ţinem în taină experienţa aceasta. Zic „ţinem”, pentru că e şi dorinţa lui Dowell. Afară de asta, experienţa nu e terminată.

— Dar cum a putut profesorul Dowell, mai bine zic capul profesorului, să-şi exprime această dorinţă? Capul poate vorbi?

O clipă profesorul Kern păru încurcat.

— Nu... capul profesorului Dowell nu vorbeşte. Dar el aude, înţelege şi chiar răspunde cu mimica feţei...

Şi ca să schimbe tema discuţiei, profesorul Kern întrebă:

— Aşadar, primeşti propunerea mea? Foarte bine. Te aştept mâine dimineaţă la ora nouă. Dar ţine minte: tăcere şi încă o dată tăcere.

TAINA ROBINETULUI INTERZIS

Marie Laurent n-avusese parte de o viaţă uşoară. Avea doar şaptesprezece ani, când îi muri tatăl. Pe umerii ei rămăsese grija pentru mama bolnavă. Micile economii moştenite după moartea tatei se topiră curând. Marie se văzu nevoită să îmbine învăţătura cu munca, pentru a-şi întreţine familia. Câţiva ani lucrase corector de noapte la un ziar. Căpătând diploma de medic, căută zadarnic un loc vacant. I se propusese să plece în Noua Guinee, unde bântuiau frigurile galbene. Dar Marie nu putea să-şi ducă acolo mama bolnavă şi nici nu vroia să se despartă de ea. Propunerea profesorului Kern fu pentru ea o ieşire din situaţie.

Deşi lucrul ce urma să-l facă i se păruse straniu, ea acceptă aproape fără nici o şovăire.

Laurent nu ştia că înainte de a o chema, Kern se interesase amănunţit de ea.

Trecuseră două săptămâni de când lucra la Kern. Obligaţiile ei nu erau complicate. În decursul zilei trebuia să ia seama de starea aparatelor, ce întreţineau viaţa capului. Noaptea o înlocuia John.

Profesorul Kern îi explicase cum să mânuiască robinetele baloanelor. Arătându-i un cilindru mare, care printr-un tub gros comunica cu gâtul capului, Kern îi interzise cu asprime să deschidă robinetul cilindrului.

— Dacă vei deschide robinetul, capul va muri imediat. Cândva o să-ţi explic tot sistemul de alimentare a capului şi misiunea acestui robinet. Deocamdată însă e de ajuns să ştii cum se mânuiesc aparatele.

Însă Kern nu se grăbea cu explicaţiile promise.

Într-o nară a nasului era băgat adânc un termometru micuţ. La ore anumite Laurent trebuia să-l scoată şi să înregistreze

temperatura. Cu termometre şi manometre erau înzestrate şi baloanele. Laurent lua seama de temperatura lichidelor şi presiunii din baloane. Aparatele bine reglate nu-i provocau necazuri şi funcţionau cu precizia unui ceasornic. Un aparat extrem de sensibil, instalat la tâmpla capului, înregistra pulsaţiile pe o bandă de hârtie. La fiecare douăzeci şi patru de ore banda era schimbată. Conţinutul baloanelor se completa în lipsa domnişoarei Laurent, până la venirea ei.

Încetul cu încetul Marie se obişnui cu capul şi chiar se împrieteni cu el.

Când Laurent intra dimineaţa în laborator cu obrajii îmbujoraţi de mers şi aer curat, capul îi zâmbea uşor şi pleoapele îi tresăreau în semn de bun venit.

Capul nu putea vorbi. Însă curând între el şi Laurent se stabili un semn convenţional, deşi destul de primitiv. Când capul lăsa pleoapele în jos, însemna „da”, dacă le ridica în sus, însemna „nu”. Întrucâtva ajutau şi buzele ce se mişcau fără glas.

— Cum vă simţiţi astăzi? întrebă Laurent.

Capul surâse cu „o umbră de zâmbet” şi lăsă pleoapele în jos: „Mulţumesc, bine”.

— Cum aţi dormit?

Aceeaşi mimică.

În timp ce punea întrebări, Laurent îşi îndeplinea cu îndemânare obligaţiile sale de dimineaţă. Controlă aparatele, temperatura, pulsul. Făcu însemnările cuvenite în jurnal. Apoi spălă cu multă atenţie faţa cu un burete muiat în apă cu spirt, îi şterse urechile cu un tampon de vată sterilizată. Înlătură o bucăţică de vată rămasă pe gene. Îi spălă ochii, urechile, nasul, gura, pentru aceasta în gură şi în nas se introduceau tuburi speciale. Îi aranjă părul.

Mâinile ei se atingeau iute şi cu îndemânare de cap. Pe faţa capului apăru o expresie de satisfacţie.

— Azi e o zi minunată, zise Laurent. Cerul e albastru-albastru. E ger şi aer curat, îţi vine să respiri cu tot pieptul. Uitaţi-vă ce

frumos străluceşte soarele, de parc-ar fi primăvară.

Colţurile buzelor profesorului Dowell se lăsară în jos cu amărăciune. Ochii priviră mâhniţi la geam şi se opriră asupra domnişoarei Laurent.

Fata roşi stânjenită. Făptură sensibilă, ea evită instinctiv să vorbească despre lucruri inaccesibile pentru cap şi care i-ar fi amintit încă o dată de mizerabila lui existenţă.

Marie simţi o nespusă milă faţă de cap, ca o mamă faţă de un copil bicisnic, obidit de natură.

— Şi acum să ne apucăm de lucru, zise repede Laurent pentru a-şi repara greşeala.

În fiecare dimineaţă, până la venirea profesorului Kern, capul se ocupa cu cititul. Laurent aducea un maldăr de reviste şi cărţi de medicină recent apărute şi le răsfoia în faţa capului. Capul le privea şi, dând de articolul ce-l interesa, mişca din sprâncene. Laurent punea revista pe un pupitru, şi capul se adâncea în citire. Laurent îi urmărea privirea ochilor, obişnuită să ghicească ce rând anume citeşte, reuşind astfel să întoarcă pagina la timp.

Dacă era nevoie să noteze ceva pe câmp, capul făcea un semn, iar Laurent găsea rândurile cu degetul urmărind ochii capului şi bifând cu creionul pe marginea paginii.

Laurent nu pricepea de ce capul o pune să facă însemnări pe câmpuri, dar nu-l întreba, căci îşi dădea seama că nu va putea primi un răspuns satisfăcător cu ajutorul limbajului lor sărac de mimică.

Însă odată, trecând prin cabinetul profesorului Kern în lipsa acestuia, zări pe birou revistele cu însemnările făcute la cererea capului. Iar pe o filă de hârtie erau copiate de mâna profesorului Kern pasajele indicate. Asta o făcu pe Laurent să cadă pe gânduri.

Amintindu-şi acum de asta, Marie nu putu să nu-i pună o întrebare. Poate capul va reuşi să-i răspundă?

— Spuneţi-mi, de ce însemnăm unele pasaje din articolele

ştiinţifice?

Pe faţa profesomlui Dowell apăru o expresie de nemulţumire şi nerăbdare. Capul se uită grăitor la Laurent, apoi la robinetul de la care ducea tubul spre gâtul capului, şi înălţă sprâncenele de două ori. Asta însemna rugăminte.

Laurent înţelese că profesorul vrea ca ea să deschidă robinetul interzis. Nu era pentru prima dată, când capul i se adresa cu această rugăminte. Însă Laurent îşi explica dorinţa capului în felul său: capul, probabil, vrea să scape de existenţa-i nefericită. Şi Laurent nu se hotăra să deschidă robinetul interzis. Nu vroia să fie vinovată de moartea capului, se temea şi de răspundere, şi că-şi va pierde postul.

— Nu, nu, răspunse Laurent îngrozită la rugămintea capului. Dacă voi deschide robinetul, veţi muri. Iar eu nu vreau, nu pot, n-am dreptul să vă omor.

Faţa capului se crispă de nerăbdare şi neputinţă.

El ridică energic ochii şi pleoapele de trei ori...

„Nu, nu, nu. Nu voi muri!” - aşa înţelese Laurent. Şi totuşi mai şovăia.

Capul începu să-şi mişte buzele mute şi domnişoarei Laurent i se păru că buzele încearcă să spună: „Deschide-l. Te implor, deschide-l.”

Curiozitatea fetei era aţâţată la culme. Simţea că aici se ascunde o taină.

În ochii capului se citea o tristeţe fără margini. Ochii rugau, implorau, cereau. Părea că toată puterea raţiunii omeneşti, toată încordarea voinţei se concentrase în privirea aceasta.

Laurent se decise.

Inima ei bătea cu putere, mâna îi tremura, când deschise încetişor robinetul.

Imediat din gâtul capului ce auzi un şuierat. Laurent auzi o voce slabă, surdă, dogită, tremurătoare şi siflantă, ca un gramofon stricat:

— Îţi mul-ţu-mesc...

Robinetul interzis lăsa să iasă aerul comprimat din cilindru. Trecând prin gâtul capului, aerul punea în mişcare coardele vocale şi capul căpăta posibilitatea să vorbească. Muşchii gâtului şi coardele vocale nu mai puteau funcţiona normal: aerul trecea şuierând prin gât chiar şi când capul tăcea. Iar retezarea ramificaţiilor nervoase din regiunea gâtului a dereglat funcţionarea normală a muşchilor coardelor vocale şi a imprimat glasului un timbru înăbuşit, dogit, metalic.

Faţa capului exprima satisfacţie.

Însă în clipa asta se auziră paşi în cabinet şi zângănitul cheii în broască - uşa laboratorului se închidea întotdeauna din cabinet. Laurent abia avu timp să închidă robinetul. Şuieratul din gâtul capului încetă.

Intră profesorul Kern.

CAPUL VORBEŞTE

Din ziua când Laurent descoperise taina robinetului interzis, trecuse aproape o săptămână.

În acest răstimp între Laurent şi cap se stabiliră legături şi mai strânse de prietenie. În orele când profesorul Kern era plecat la Universitate sau la clinică, Laurent deschidea robinetul şi îndrepta spre gât un şuvoi mic de aer, în aşa fel, ca profesorul Dowell să poată articula şoapte desluşite. Şi Laurent vorbea încet. Se temea ca negrul să nu-i audă discutând.

Discuţiile acestea acţionau binefăcător asupra capului profesorului Dowell. Ochii lui deveniră mai vioi, şi chiar cutele de amărăciune dintre sprâncene se neteziră.

Capul vorbea mult şi cu plăcere, recompensându-se astfel pentru timpul când era silit să tacă.

Cu o noapte mai înainte Laurent văzuse în vis capul profesorului Dowell, şi, trezindu-se, se gândi: „Oare şi capul lui Dowell are vise?”

— Vise, şopti încet capul. Da, şi eu visez. Şi nu ştiu ce-mi aduc ele mai mult: amărăciune sau bucurie. În vis mă văd sănătos, plin de puteri şi mă trezesc şi mai nenorocit: oropsit şi fizic, şi moral. Doar eu sunt lipsit de tot ce are un om viu. Mi s-a lăsat doar posibilitatea de a cugeta. „Cuget, deci exist”, cită cu un surâs amar capul cuvintele filozofului Descartes. Exist...”

— Şi ce vedeţi în vis?

— Nu m-am văzut încă nici o dată în situaţia mea de acum. Mă văd întotdeauna aşa cum am fost cândva... îmi văd rudele, prietenii... Nu demult mi-am văzut răposata soţie şi am retrăit cu ea primăvara dragostei noastre. Cândva Betty mă consultase ca pacientă: îşi scrântise piciorul pe când cobora din automobil. Prima noastră întâlnire a avut loc în cabinetul meu de primire.

Ne-am plăcut de la prima vedere. După a patra vizită am întrebat-o dacă nu vrea să vadă fotografia de pe birou a miresei mele. „O să mă însor cu ea, dacă o să accepte”, am spus eu. Ea se apropie de masă şi văzu o oglinjoară. Se privi în ea, râse şi răspunse: „Eu cred... că nu va refuza”. Peste o săptămână era deja soţia mea. Scena aceasta am văzut-o nu demult în vis... Betty a murit aici, la Paris. Am venit încoace din America, ca chirurg în timpul războiului din Europa. Mi s-a propus o catedră şi am rămas să trăiesc în apropierea mormântului drag. Soţia mea a fost o femeie extraordinară...

Faţa capului se lumină de amintiri, dar se posomori pe dată.

— Ce departe au rămas vremurile acelea!

Capul se îngândură. Aerul şuiera încet prin gât.

— Noaptea trecută mi-am văzut în vis fiul. Ce mult aş vrea să-l mai văd o dată! Dar nu îndrăznesc să-l supun unei astfel de încercări... Pentru el sunt mort.

— E mare? Unde se află acum?

— Da, e mare. E de anii dumitale, ori poate ceva mai în vârstă. A terminat Universitatea. În momentul de faţă trebuie să fie în Anglia, la mătuşă-sa din partea mamei. Nu, ar fi mai bine să nu văd vise. Însă pe mine, continuă capul, mă fac să sufăr nu numai visele. Mă chinuiesc aievea şi senzaţii false. Oricât ar părea de straniu, dar uneori am senzaţia că-mi simt corpul. Pe neaşteptate mă cuprinde dorinţa să respir cu tot pieptul, să mă întind, să-mi desfac braţele, cum face un om ce-a stat prea mult în aceeaşi poziţie. Iar alteori simt o durere podagrică în piciorul stâng. Caraghios, nu-i aşa? Deşi, ca medic, dumneata poţi înţelege acest lucru. Durerea e atât de reală, încât fără să vreau las ochii în jos şi, bineînţeles, prin sticlă văd sub mine doar un spaţiu gol, doar lespezile de piatră ale pardoselii... Uneori am impresia că îndată o să mă apuce un acces de astmă, şi atunci sunt aproape mulţumit de „existenţa mea postumă”, care mă scuteşte cel puţin de această maladie... Toate astea nu sunt decât activitatea reflectorie a celulelor creierului, legate cândva

de viaţa corpului...

— Înfiorător! exclamă Laurent.

— Da, e înfiorător... Cândva, când eram în viaţă, mi se părea că trăiesc numai cu forţa cugetului. Ştii dumneata, pe atunci aproape nu-mi sesizam corpul, fiind cufundat completamente în cercetări ştiinţifice. Acum însă, ca niciodată în viaţa mea, mă gândesc la aroma florilor, la fânul înmiresmat undeva la o margine de pădure, la plimbări lungi pe jos, la marea în talazuri... Nu mi-am pierdut simţul mirosului, al pipăitului şi alte simţăminte, dar sunt izolat cu totul de bogata lume a senzaţiilor. Mireasma fânului e plăcută în luncă, atunci când e legată de alte mii de senzaţii: şi de izul pădurii, şi de frumuseţea amurgului, şi de ciripitul păsărilor. Mirosurile artificiale nu mi le-ar putea înlocui pe cele naturale. Mirosul parfumului „Roza” în loc de trandafir? Asta m-ar satisface la fel de puţin, ca mirosul de pateu pe un flămând. Pierzându-mi corpul, eu am pierdut lumea - toată această lume imensă şi minunată a lucrurilor pe care nu le observam, lucruri pe care le poţi lua, pipăi şi în acelaşi timp să-ţi simţi corpul tău, pe tine însuţi. O, aş schimba cu plăcere existenţa mea himerică de acum pentru unica bucurie de a simţi în mână greutatea unui simplu bolovan! De-ai şti ce plăcere îmi face atingerea buretelui dimineaţa, când îmi speli faţa. Căci palpabilitatea e singura posibilitate de a mă simţi în lumea lucrurilor reale... Tot ce pot face singur, e să-mi ating buzele uscate cu vârful limbii...

În seara aceea Laurent se întoarse acasă desperată şi tulburată. Bătrâna ei mamă îi pregătise, ca de obicei, un ceai cu o gustare rece, dar Marie nu se atinse de sandviciuri, bău în grabă ceaiul cu lămâie şi se ridică pentru a se retrage în odaia sa. Ochii inteligenţi ai mamei o urmăreau.

— De ce eşti indispusă, Marie? o întrebă bătrâna. Poate ai neplăceri la serviciu?

— Nu, mamă, nu-i nimic, pur şi simplu am obosit şi mă doare capul... O să mă culc mai devreme şi o să-mi treacă.

Marie se schimbase mult de când intrase în serviciu. Devenise nervoasă, posacă. Mama şi fiica fuseseră întotdeauna prietene. Între ele nu existase nici un secret. Şi iată acum au apărut. Bătrâna Laurent simţea că fiică-sa ascunde ceva. La întrebările ei referitoare la serviciu, Marie răspundea scurt şi evaziv.

— Profesorul Kern are acasă o clinică pentru bolnavi ce prezintă un interes deosebit pentru medicină. Iar eu îi îngrijesc.

— Ce fel de bolnavi?

— Diferiţi. Sunt cazuri foarte grave... Marie se posomora şi schimba tema discuţiei.

Pe bătrână n-o satisfăceau asemenea răspunsuri. Şi ea începu să se intereseze pe ocolite, dar nu reuşi să afle mai mult decât ştia de la fiică-sa.

„Nu cumva e îndrăgostită de acest Kern fără nici o speranţă din partea lui?... se gândi bătrâna, dar tot atunci se contrazise: Nu, fiica ei nu şi-ar ascunde acest sentiment. Şi afară de asta, parcă Marie nu e drăguţă? Iar Kern nu-i însurat. Şi dacă Marie l-ar iubi, Kern cu siguranţă că n-ar rezista. Altă fată ca Marie nu găseşti în lumea întreagă. Nu, aici e cu totul altceva...” Şi bătrâna multă vreme nu putu să adoarmă, zvârcolindu-se pe pernele bine zbătute.

Nu dormea nici Marie. Stinsese lumina, ca maică-sa să creadă că adormise, şi acum şedea pe marginea patului cu ochii larg deschişi, îşi amintea fiecare cuvânt rostit de cap şi încerca să se pună în locul lui: îşi atingea uşurel cu vârful limbii buzele, cerul gurii, dinţii şi se gândea:

„Asta e tot ce poate face capul. Poate să-şi muşte buzele, vârful limbii. Poate mişca sprâncenele, să întoarcă ochii. Să-i închidă, să-i deschidă. Ba nu, mai poate să-şi mişte pielea de pe frunte. Şi atât...”

Marie închidea şi deschidea ochii, făcea grimase. O, de-ar vedea-o mama în clipa asta! Bătrâna ar crede că fiică-sa şi-a ieşit din minţi.

Apoi Marie începu să-şi pipăie umerii, genunchii, mâinile,

sânii, îşi înfipse degetele în părul des şi şopti:

— Doamne sfinte! Ce fericită sunt! Ce multe am! Cât sunt de bogată! Şi n-am ştiut până acum, n-am simţit acest lucru!

Oboseala organismului tânăr îşi cerea dreptul său. Ochii fetei se închiseră fără voie. Şi atunci văzu capul profesorului Dowell. Capul se uită la ea atent şi mâhnit. Se dezlipi apoi de măsuţă şi zbură prin aer. Marie alergă înaintea capului. Kern se aruncă ca un uliu asupra lui. Coridoare întortocheate... Uşi, care se deschid cu greu... Marie se repede să le deschidă, dar nu poate, şi Kern ajunge capul, capul şuieră, îi fosăie lângă ureche... Marie simte că se sufocă. Inima îi bate să-i spargă pieptul, bătăile ei accelerate trezesc un ecou dureros în tot corpul. Un fior rece o săgetează din creştet până-n tălpi... Ea deschide mereu alte uşi, o uşă după alta... Ah, ce grozăvie!

— Marie! Marie! Ce-i cu tine! Trezeşte-te, Marie!

Acesta nu mai era vis. Mama stătea la căpătâi şi îi mângâia îngrijorată părul.

— Nu-i nimic, mamă, am avut un vis urât.

— Prea des ai început să ai vise urâte, fetiţa mea...

Bătrâna plecă oftând, iar Marie rămase încă multă vreme să stea cu ochii deschişi şi inima zvâcnind.

— Mi se pare că nervii mei nu mai fac nici două parale, şopti ea şi de data asta adormi buştean.

DECES SAU ASASINARE?

Într-o zi, răsfoind înainte de culcare o revistă de medicină, Laurent citi articolul profesorului Kern despre noi descoperiri în medicină. În articolul acesta Kern făcea trimiteri la lucrările altor savanţi din acelaşi domeniu. Toate citatele erau luate din publicaţii ştiinţifice şi cărţi şi corespundeau întocmai cu acele pe care Laurent le subliniase în timpul lecturii de dimineaţă la indicaţiile capului.

A doua zi, de cum avu posibilitatea să vorbească cu capul, Laurent întrebă:

— Cu ce se ocupă profesorul Kern în laborator în lipsa mea?

După o mică ezitare, capul răspunse:

— Continuăm împreună lucrările ştiinţifice.

— Va să zică toate aceste însemnări le faceţi pentru el? Dar ştiţi că lucrările dumneavoastră el le publică sub semnătura sa?

— Mi-am închipuit.

— Dar e revoltător! Cum de permiteţi una ca asta?

— Ce pot face?

— Dacă nu puteţi dumneavoastră, o voi face eu! exclamă Laurent cu indignare.

— Mai încet... Zadarnic... Ar fi caraghios ca în situaţia mea să am pretenţii de autor. Bani? La ce mi-ar folosi? Slavă? Ce-mi poate da slava? Afară de asta... dacă totul se va descoperi, lucrul nu va putea fi dus la capăt. Iar ca să fie dus până la capăt sunt interesat şi eu. Recunosc, aş vrea să văd rezultatele muncii mele.

Laurent se îngândură.

— Da, un asemenea om ca Kern e în stare de orice, rosti ea încet. Când m-a luat în serviciu, profesorul Kern mi-a spus că aţi murit de o boală incurabilă şi că v-aţi exprimat dorinţa ca după

moarte corpul dumneavoastră să fie supus experienţelor ştiinţifice. E adevărat?

— Îmi vine greu să vorbesc despre acest lucru. Aş putea să greşesc. E adevărat, însă e posibil ca... nu totul să fie adevărat. Noi lucram împreună la învierea organelor omeneşti, luate de la cadavre proaspete. Kern era asistentul meu. Scopul final al experienţelor mele era învierea capului omenesc despărţit de corp. Terminaserăm toate lucrările prealabile. Readuserăm la viaţă multe capete de animale, dar hotărâserăm să nu vorbim despre succesele noastre până când nu vom reuşi să demonstrăm un cap de om. Înainte de această ultimă experienţă, de succesul căreia eram convins, i-am trimis lui Kern un manuscris pregătit pentru tipar, în care descriam tot lucrul meu ştiinţific în acest domeniu. În acelaşi timp noi lucram şi asupra altei probleme ştiinţifice, care era aproape rezolvată. În timpul acesta am avut un acces puternic de astmă - boală pe care eu ca savant am căutat s-o înving. Între mine şi ea de mult se dădea o luptă înverşunată. Era o chestie de timp: cine va ieşi biruitor! Ştiam că victoria poate rămâne de partea ei. Şi eu într-adevăr mi-am lăsat corpul pentru lucrări anatomice, deşi nu mă aşteptam ca anume capul meu să fie înviat. Şi iată... în timpul ultimului acces Kern se afla lângă mine şi-mi acorda ajutor medical. Mi-a făcut o injecţie cu adrenalină. Poate că... doza a fost prea mare, sau poate că accesul a fost prea puternic.

— Şi apoi?

— Asfixie, o agonie scurtă după care urmă moartea care pentru mine a însemnat doar pierderea cunoştinţei... Apoi am trecut prin nişte stări destul de stranii. Cunoştinţa a început să-mi revină încetul cu încetul. Mi se pare că ea a fost trezită de o durere acută în regiunea gâtului. Încet, încet, durerea se potoli. Atunci nu mi-am dat seama ce înseamnă asta. Când făceam cu Kern experienţe de înviere a capetelor de câini, retezate de corp, băgasem de seamă că animalele simt o durere acută după trezire. Capul câinelui se zbătea pe farfurie cu atâta putere,

încât uneori din vasele sangvine ieşeau tuburile prin care căpăta lichidele nutritive. Atunci am propus să anesteziem locul tăieturii. Iar ca gâtul câinelui să nu se usuce şi să nu fie ameninţat de acţiunea bacteriilor, îl cufundam într-o soluţie specială Ringen-Lock-Dowell. Această soluţie conţine elemente nutritive şi antiseptice şi anesteziante, în asemenea lichid fusese introdus şi gâtul meu. Fără această măsură de prevedere aş fi murit a doua oară după înviere, după cum mureau capetele câinilor la primele noastre experienţe. Însă, repet, în momentul acela nu m-am gândit la toate acestea. Mintea mea era tulbure, de parcă cineva m-ar fi trezit dintr-o beţie grea, când acţiunea alcoolului încă nu trecuse. Însă în creierul meu încolţi bucuria, că o dată ce cunoştinţa, fie şi tulbure, mi-a revenit, însemna că n-am murit. Fără a deschide ochii, reflectam asupra ultimului acces atât de ciudat. De obicei accesele de astmă îmi treceau brusc. Uneori intensitatea asfixierii slăbea treptat. Dar încă nici o dată nu-mi pierdusem cunoştinţa după acces. Era ceva cu totul nou pentru mine. Nouă era şi senzaţia de durere acută în jurul gâtului. Şi încă un lucru straniu: mi se părea că nu respir deloc, şi în acelaşi timp nu simţeam că mă înăbuş. Încercai să inspir, dar n-am putut. Mai mult decât atât, nu-mi mai simţeam pieptul. Nu puteam să-mi umflu coşul pieptului, oricât de tare, cum mi se părea mie, îmi încordam muşchii... „Straniu, mă gândeam eu, ori dorm, ori aiurez...” Cu multă greutate deschisei ochii. Întuneric. în urechi îmi stăruia un sunet ciudat. Iarăşi închisei ochii... Ştii, când omul moare, organele lui de simţ nu se sting toate odată. Mai întâi omul pierde simţul gustului, apoi i se stinge vederea, pe urmă auzul. Probabil că în ordine inversă urmează şi restabilirea lor. Peste un răstimp mi-am ridicat iarăşi pleoapele şi am văzut o lumină obscură. De parcă mă scufundasem în apă la mare adâncime. Apoi ceaţa verzuie începu să se destrame şi desluşii cu greu faţa lui Kern, dar în acelaşi timp auzii destul de clar vocea lui: „V-aţi revenit? îmi pare foarte bine să vă văd iarăşi viu.” Cu un efort de voinţă mi-

am silit creierul să se limpezească mai repede. M-am uitat în jos şi am văzut chiar sub bărbie o masă, pe atunci măsuţa asta încă nu era, ci o masă simplă, ca una de bucătărie, amenajată în grabă de Kern pentru experienţe. Am vrut să mă uit în urmă, dar n-am putut întoarce capul. Alături de masa asta era încă una - de disecţie. Pe ea zăcea un corp fără cap. Mă uitai la el şi corpul mi se păru grozav de cunoscut, deşi n-avea cap, iar toracele îi era desfăcut. Tot aici, alături, într-o lădiţă de sticlă se zbătea o inimă de om... Privii nedumerit la Kern. Încă nu-mi puteam da seama de ce capul meu e instalat pe masă şi nu-mi văd corpul. Am încercat să întind mâna, dar n-o simţeam. „Ce-i cu mine?” am vrut să-l întreb pe Kern, dar buzele mele nu scoaseră nici un sunet. Iar el se uita la mine şi zâmbea. „Nu-l recunoaşteţi? mă întrebă el, arătând cu capul spre masa de disecţie. E corpul dumneavoastră. Acum aţi scăpat de astmă pentru totdeauna.” Încă mai era în stare să glumească!... Şi atunci înţelesei totul. Recunosc, în primele clipe îmi venea să ţip, să sar de pe măsuţă să pun capăt la toate, să-l omor pe Kern... Da n-a fost să fie aşa. Eram conştient că trebuie să mă supăr, să ţip, să mă indignez, dar în acelaşi timp eram cuprins de un calm glacial. Poate că şi eram indignat, dar ca un simplu spectator faţă de mine şi lumea înconjurătoare. În psihicul meu survenică schimbări. M-am încruntat doar... şi am tăcut. Parcă mai puteam să mă tulbur ca odinioară, acum, când inima mea se bătea într-o lădiţă de sticlă, iar în locul ei funcţiona un motor?

Laurent se uită îngrozită la cap.

— Şi după toate acestea... după toate acestea continuaţi să colaboraţi cu el. De nu era el, aţi fi biruit astma şi aţi fi fost şi acum un om sănătos... El e un hoţ şi un ucigaş, iar dumneavoastră îl ajutaţi să se înalţe pe piedestalul slavei. Dumneavoastră lucraţi pentru el. El, ca un parazit, se hrăneşte cu produsul activităţii creierului dumneavoastră, a făcut din capul dumneavoastră un fel de generator al gândirii creatoare şi câştigă cu asta bani şi slavă. Iar dumneavoastră!... Ce vă dă el

dumneavoastră? Asta e viaţă?... Sunteţi lipsit de toate. Sunteţi un ciot nenorocit, în care, spre nenorocul dumneavoastră, mai trăiesc dorinţe. Kern v-a furat lumea. Scuzaţi-mă, dar nu vă înţeleg. Cum de puteţi lucra pentru el docil, fără a vă revolta?

Capul zâmbi trist.

— Revolta unui cap? Ar fi spectaculos! Ce pot face? Doar sunt lipsit chiar şi de ultima posibilitate omenească: de a-mi curma zilele.

— Însă puteţi refuza să colaboraţi cu el!

— Dacă vrei să ştii, am trecut şi prin asta. Însă revolta mea fu înfrânată din cauza că Kern se folosea de aparatul meu de gândire. La urma urmei ce importanţă are numele autorului? Important e ca ideea să prindă rădăcini şi să dea rezultate. Mă simţeam incomod pentru că îmi venea greu să mă deprind cu noua mea existenţă. Preferam să mor decât să duc o asemenea viaţă... O să-ţi povestesc un caz, întâmplat cu mine pe vremea aceea. Odată rămăsesem singur în laborator. Pe neaşteptate, prin fereastra deschisă intră în zbor un bondar mare, negru. De unde se luase în centrul acestui oraş imens? Nu ştiu. Poate îl adusese un automobil, întors dintr-o plimbare în afara oraşului. Bondarul se roti pe deasupra mea şi se aşeză pe sticla măsuţei, alături de mine. Urmăream cu privirea insecta aceasta scârboasă, fără a avea posibilitatea s-o alung. Labele bondarului lunecau pe sticlă. Foşnind din încheieturi, el se apropia de capul meu. Nu ştiu dacă mă vei înţelege... întotdeauna am simţit o repulsie deosebită, o scârbă nespusă faţă de asemenea insecte. Niciodată nu mi-am putut impune să le ating măcar cu un deget. Şi iată că acum eram neputincios chiar şi în faţa acestui duşman de nimic. Iar pentru el capul meu nu era decât o trambulină comodă pentru a-şi lua zborul. Şi continua să se apropie foşnind din picioruşe. După câteva sforţări reuşi să se agaţe de firele de barbă. Se zbătea îndelung, încurcat în barbă, dar se ridica în sus cu îndărătnicie. Aşa se târî peste buzele mele strânse, peste nara stângă, peste ochiul stâng închis, până, în sfârşit, ajunse la

frunte, căzu înapoi pe sticlă şi de acolo jos. O întâmplare prostească. Dar asupra mea a produs o impresie zguduitoare. Şi când veni profesorul Kern, am refuzat cu hotărâre să continuu cu el lucrul ştiinţific. Ştiam că nu va îndrăzni să-mi demonstreze capul în public. Iar fără folos n-ar fi continuat să ţină la el un cap, care poate deveni o mărturie împotriva lui. Şi o să mă omoare. Aşa îmi făcusem eu socoteala. Între noi se încinse lupta. El recurse la măsuri destul de sălbatice. Într-o seară târziu intră la mine cu un aparat electric, îmi fixă la tâmple electrozii şi, fără să dea drumul la curent, mi se adresă cu o cuvântare. Stătea în faţa mea, cu mâinile încrucişate pe piept şi vorbea cu un ton foarte blând şi dulce, ca un adevărat inchizitor. „Dragă colega, începu el, suntem azi singuri între patru ochi, în spatele unor ziduri groase de piatră. De altfel, chiar dac-ar fi mai subţiri, nu s-ar schimba nimic, întrucât nu puteţi striga. Sunteţi cu totul la cheremul meu. V-aş pricinui cele mai groaznice chinuri rămânând nepedepsit. Dar la ce bun să vă torturez? Suntem amândoi savanţi şi putem ajunge la o înţelegere. Ştiu că viaţa de acum vă este o povară, dar asta nu-i vina mea. Am nevoie de dumneavoastră, şi nu vă pot elibera de această existenţă mizerabilă, iar dumneavoastră nu puteţi fugi de mine nici măcar în neant. Deci, n-ar fi mai raţional să ajungem la o înţelegere? Dumneavoastră o să continuaţi experienţele noastre ştiinţifice...”. Am mişcat cu indignare din sprâncene şi buzele mele au rostit fără glas: „Nu!” — „Sunt foarte amărât. Nu doriţi o ţigaretă? Ştiu că nu puteţi avea o satisfacţie deplină, întrucât n-aveţi plămâni, prin care nicotina ar pătrunde în sânge, dar totuşi, senzaţii cunoscute...”.

A scos din tabachercă două ţigarete, pe una o aprinse, iar pe cealaltă mi-o băgă în gură. Cu câtă plăcere scuipai jos ţigareta aceea! „Ei bine, colega, zise el cu aceeaşi voce blajină şi plină de respect, mă siliţi să recurg la măsuri de forţă...” Şi puse în circuit curentul electric. Mi se părea că un sfredel înroşit îmi pătrunde în creier... „Cum vă simţiţi? mă întrebă el grijuliu, cum

ar întreba un medic pe pacientul ăău. Nu vă doare capul? Poate doriţi să-l lecuiţi? Pentru asta ar fi de ajuns dacă aţi...” „Nu!” răspunseră buzele mele. „Îmi pare foarte rău. Mă văd silit să intensific curentul. Sunt foarte amărât.” Şi intensifică atât de mult curentul, încât simţeam că mi se aprinde capul. Durerea deveni insuportabilă. Scrâşneam din dinţi. Mintea mi se tulbura. Ce mult doream să-mi pierd cunoştinţa! Dar din nefericire, n-o pierdeam. Am închis ochii şi mi-am strâns buzele. Kern fuma, îmi sufla fumul în obraz şi continua să-mi ardă capul ca într-o frigare. Nu mai căuta să mă înduplece. Şi când am redeschis ochii, am văzut că încăpăţânarea mea îl face să turbe. „Lua-te-ar naiba! Dacă n-aş fi avut nevoie de creierii dumitale, chiar astăzi i-aş prăji şi mi-aş hrăni câinele cu ei! Ptiu, încăpăţânatule!” Şi, smulgându-mi brutal firele electrice de la cap, mă părăsi. Dar mă bucurasem prea devreme. Curând reveni şi începu să introducă în lichidele care-mi alimentau capul substanţe iritante, care-mi provocau dureri de neînchipuit. Iar când fără să vreau mă crispam de durere, mă întreba: „Ce zici, colega, te hotărăşti? Sau încă nu?” Rămâneam neînduplecat. El plecă şi mai înfuriat, aruncându-mi mii de blesteme. Îmi savuram victoria. Câteva zile Kern nu mai apăru în laborator şi cu fiece zi îmi aşteptam moartea izbăvitoare. A cincea zi apăru iarăşi, fluierând vesel, de parcă nu se întâmplase nimic. Începu să lucreze, fără ca măcar să se uite la mine.

Două sau trei zile l-am urmărit ce face, fără să mă amestec. Dar ceea ce făcea el nu putea să nu mă intereseze. Şi când, efectuând câteva experienţe, comise nişte greşeli, care-ar fi dus la pierzanie tot lucrul nostru comun, nu m-am putut reţine şi am făcut un semn. „Demult trebuia!” zise el cu un zâmbet de mulţumire şi deschise balonul cu aer comprimat. I-am explicat ce greşeală a săvârşit şi de atunci continui să-i dirijez munca... El a fost mai şiret decât mine.

VICTIMELE UNUI ORAŞ MARE

Din ziua când aflase taina capului, Laurent începu să-l urască pe Kern. Sentimentul acesta creştea cu fiece zi. Adormea cu el şi tot cu el se trezea. Visa mereu coşmaruri cu Kern. Aproape că se îmbolnăvise de atâta ură. În ultimul timp, când îl vedea pe Kern, se reţinea cu greu să nu-i strige: „Criminalule!”

Se purta cu el rece şi distant.

— Kern e un criminal fioros! exclamă Marie, rămânând singură cu capul. O să-l denunţ... O să spun la toţi ce crimă a săvârşit, n-o să mă liniştesc până n-o să-i destram această slavă furată, până n-o să-i dau în vileag toate crimele. N-o să mă cruţ.

— Mai încet... linişteşte-te, o rugă Dowell. Ţi-am mai spus, de acum nu nutresc răzbunare. Dar dacă sufletul dumitale este indignat şi cere răzbunare, nu voi căuta să te opresc... dar nu te grăbi. Te rog, mai aşteaptă până vom sfârşi experienţele. Doar şi eu am acuma nevoie de Kern, ca şi el de mine. Fără mine el nu poate termina lucrările, precum nici eu nu pot fără el. Asta e tot ce mi-a mai rămas. Mai mult nu voi mai reuşi să creez nimic, însă lucrul început trebuie dus până la capăt.

În cabinet răsunară paşi.

Laurent închise iute robinetul şi se aşeză cu cartea în mână, dar nu se putu calma imediat. Capul lui Dowell închise pleoapele, ca un om cufundat în toropeală.

Intră profesorul Kern.

El se uită bănuitor la Laurent.

— S-a întâmplat ceva? De ce eşti indispusă? Totul e în regulă?

— Da, nu-i nimic... Totul e în regulă... am neplăceri în familie…

— Ia să-ţi verific pulsul.

Laurent întinse mâna în silă.

— E accelerat... Nervii încordaţi... Pentru oameni nervoşi lucrul acesta e, probabil, cam anevoios. Dar sunt mulţumit de dumneata. Îţi dublez salariul.

— Mulţumesc, n-am nevoie.

— „N-am nevoie”. Cine n-are nevoie de bani? Doar ai familie.

Laurent nu răspunse.

— Iată ce. Trebuie să facem anumite pregătiri. Capul profesorului Dowell o să-l mutăm deocamdată în camera din spatele laboratorului... Temporar, colega, temporar. Nu dormi? i se adresă el capului. Iar aici mâine vor fi aduse două cadavre prospeţele, şi o să pregătim din ele două capete cuvântătoare, pe care le vom demonstra la societatea ştiinţifică. E timpul să facem publică descoperirea noastră.

Şi Kern se uită scrutător la Laurent.

Pentru a nu-şi trăda înainte de vreme toată ura de care era cuprinsă, Laurent se sili să-şi dea un aer indiferent şi se grăbi să-i pună prima întrebare care-i veni în minte:

— Ale cui cadavre vor fi aduse?

— Nu ştiu, şi nimeni nu ştie. Pentru că acum ele nu sunt cadavre, ci oameni vii şi sănătoşi. Mai sănătoşi decât mine şi dumneata. Asta ţi-o pot spune cu siguranţă. Am nevoie de capetele unor oameni absolut sănătoşi. Dar mâine îi aşteaptă moartea. Iar peste o oră cel târziu după moarte, ei vor fi aici, pe masa de disecţie. De asta voi avea eu grijă.

Laurent, care se aştepta la orice de la profesorul Kern, îl privi atât de îngrozită, încât el se fâstici pe o clipă, apoi izbucni în hohote de râs.

— Nimic mai simplu. Am comandat două cadavre proaspete la morgă. Chestia e că oraşul, această râşniţă contemporană, cere zilnic noi victime omeneşti. În fiecare zi, cu fermitatea legilor naturii, în fiecare oraş pier în accidente de stradă câţiva oameni, nemaivorbind de accidentele de la uzine, fabrici, construcţii. Şi aceşti oameni sortiţi pieirii, sănătoşi şi plini de viaţă, se vor culca astă-seară liniştiţi, fără să ştie ce-i aşteaptă mâine. Iar

mâine dimineaţă se vor scula şi, fredonând vesel, se vor îmbrăca pentru a se duce, cum îşi închipuie ei, la serviciu, iar în realitate, în întâmpinarea morţii lor inevitabile. În acelaşi timp în alt capăt al oraşului, fredonând la fel de vesel, se va îmbrăca şi „călăul” lor involuntar: un şofer sau un vatman. Când „victima” va ieşi din locuinţa sa, „călăul” va ieşi din garaj sau din parcul de tramvaie, situat în partea opusă a oraşului. Înfruntând torentul de maşini şi pietoni, ei se vor apropia inevitabil unul de altul, neştiindu-se unul pe altul până în punctul fatal de intersecţie a căilor lor. Apoi o secundă unul din ei nu va fi atent şi gata. Pe calculatorul statistic, ce ţine cont de numărul jertfelor accidentelor rutiere, se va mai adăuga o bilă. Mii de mărunţişuri întâmplătoare trebuie să-i aducă la acest punct fatal de intersecţii. Dar totuşi ele se vor săvârşi cu precizia mecanismului unui ceasornic, care mişcă într-o clipă în acelaşi plan două ace cu viteză diferită.

Încă nici o dată profesorul Kern nu fusese atât de vorbăreţ cu Laurent. Ce l-a făcut să fie atât de darnic pe neaşteptate? „Îţi dublez salariul…”

„Vrea să mă îmbuneze, să mă cumpere, se gândi Laurent. Presupune, probabil, că bănuiesc sau poate că ştiu multe. Dar nu va reuşi să mă cumpere.”

NOII LOCATARI AI LABORATORULUI

A doua zi dimineaţa pe masa de disecţie din laboratorul profesorului Kern se aflau într-adevăr două cadavre proaspete.

Cele două capete noi, destinate pentru a fi demonstrate public, nu trebuiau să ştie de existenţa capului profesorului Dowell. Iată de ce prevăzătorul profesor Kern l-a mutat în camera alăturată.

Cadavrul bărbătesc era al unui muncitor de vreo treizeci de ani, decedat într-un accident rutier. Corpul lui vânjos fu strivit. În ochii sticloşi, întredeschişi încremenise spaima.

Profesorul Kern, Laurent şi John, în halate albe, stăteau aplecaţi asupra cadavrelor.

— Acolo mai erau câteva cadavre, zise profesorul Kern. Un muncitor căzuse de pe schele. Nu l-am luat. Putea să aibă comoţie cerebrală. N-am luat nici pe cei câţiva sinucigaşi, care se otrăviseră. Dar tânărul acesta mi s-a părut potrivit... Şi frumoasa asta...

Făcu un semn cu capul către cadavrul unei femei cu faţa frumoasă, dar ofilită, pe care se mai vedeau urme de fard şi rimel. Faţa era liniştită. Numai sprâncenele ridicate şi gura întredeschisă exprimau un fel de uimire copilărească.

— Cântăreaţă de bar. A fost omorâtă pe loc de un glonte rătăcit tras de nişte apaşi turmentaţi ce se certau. Drept în inimă, vedeţi? Chiar să vrei, n-ai să nimereşti aşa.

Profesorul Kern lucra repede şi cu îndemânare. Capetele fură despărţite de corp, cadavrele scoase din laborator.

Peste câteva minute capetele fuseseră deja instalate pe două măsuţe înalte. În gât, vine şi în artera carotidă fuseseră introduse tuburi.

Profesorul Kern avea o dispoziţie excelentă. Se apropia clipa

triumfului său. De succes nu se îndoia.

Pentru a asista la demonstrarea şi la referatul profesorului Kern la societatea ştiinţifică fuseseră invitaţi mulţi savanţi iluştri. Presa, condusă de o mână abilă, publicase articole, în care era ridicat în slăvi geniul ştiinţific al profesorului Kern. Revistele îi publicau fotografia. Experienţa cu învierea capetelor de oameni de către Kern era apreciată ca un triumf al ştiinţei naţionale.

Fluierând vesel, profesorul Kern îşi spălă mâinile, îşi aprinse o ţigară şi se uită satisfăcut la capetele din faţa sa.

— He, he! Pe tavă a nimerit nu numai capul lui Ioan, ci şi a Salomeei. Întâlnirea promite să fie interesantă. Ne mai rămâne să deschidem robinetul şi... morţii vor învia. Ce mai aştepţi, domnişoară? Învie-i. Deschide toate robinetele. Cilindrul acesta mare conţine aer comprimat, nu otravă, dragă domnişoară, he, he...

Pentru Laurent vestea asta de mult nu mai era o noutate. Dar cu o şiretenie aproape instinctivă, nu se trădă prin nimic. Kern se posomorî, deveni serios. Apropiindu-se de Laurent, zise, sacadând fiecare cuvânt:

— Dar la profesorul Dowell te rog să nu deschizi robinetul cilindrului cu aer... La el... sunt vătămate coardele vocale şi....

Observând privirea neîncrezătoare a fetei, el adăugă enervat:

— Aşa ori altfel... îţi interzic s-o faci. Şi te rog să nu-mi ieşi din cuvânt, dacă nu vrei să ai mari neplăceri.

Şi, înveselindu-se iarăşi, cântă fredonând o melodie din opera „Paiaţe”:

— Aşadar, începem!

Laurent deschise robinetele.

Primul începu să dea semne de viaţă capul muncitorului. Îi tremurară abia perceptibil pleoapele. Pupilele se limpeziseră.

— Circulaţie este. Totul merge strună...

Deodată ochii capului se mişcară, se întoarseră spre fereastră. Cunoştinţa îi revenea cu încetul.

— Trăieşte! exclamă voios Kern. Măreşte şuvoiul de aer.

Laurent deschise robinetul mai tare.

Aerul şuieră în gât.

— Ce-i asta? Unde mă aflu?... bolborosi capul.

— La spital, prietene, zise Kern.

— La spital?... Capul îşi roti ochii, îi lăsă în jos şi văzu doar un spaţiu gol.

— Dar unde mi-s picioarele? Unde mi-s mâinile? Unde mi-i corpul?

— Nu mai este, drăguţule. A fost făcut piftie. Numai capul ţi-a rămas întreg, trunchiul a trebuit să-l tăiem.

— Cum aşa, să-l tăiaţi? Ei nu, aşa nu sunt de acord. Ce fel de operaţie e asta? La ce mai sunt bun în halul ăsta? Numai cu capul n-o să-ţi câştigi o bucată de pâine. Am nevoie de mâini. Fără mâini şi fără picioare nu te primeşte nimeni la lucru... Când o să ies de la spital... Ptiu!... Nici n-o să am cu ce ieşi. Ce-o să mă fac? Doar trebuie să mănânc şi să beau. Las’ că ştiu eu spitalele noastre. Mă veţi ţine un timp şi mă veţi alunga: eşti lecuit, cică. Nu, aşa nu-mi convine, se indigna el.

Accentul cu care vorbea, faţa lui lată, pistruiată, arsă de soare, frizura, privirea naivă a ochilor săi albaştri - toate dovedeau că era venit de la ţară.

Nevoia îl mânase de pe ogoarele natale, oraşul îi strivise corpul tânăr şi viguros.

— Poate că voi obţine vre-o pensie?... Dar unde-i acela? îşi aminti el deodată, şi ochii i se lărgiră.

— Cine?

— Acela... care m-a călcat... aici un tramvai, dincolo altul, un automobil, şi el a venit drept asupra mea...

— Fii pe pace. Şi-a lua pedeapsa cuvenită. Numărul camionului a fost luat: 4711, dacă te interesează. Cum te cheamă? îl întrebă profesorul Kern.

— Pe mine? Thomas mă cheamă. Thomas Bouche, aşa mă

cheamă.

— Uite ce este, Thomas... Dumneata n-o să duci lipsă de nimic şi nu vei suferi nici de frig, nici de foame, nici de sete. Şi nimeni n-o să te arunce în stradă, n-avea grijă.

— Da ce, o să mă hrăniţi degeaba, sau o să mă arătaţi pe la bâlcuiri?

— De arătat te vom arăta, dar nu la bâlcuiri. Te vom arăta savanţilor. Iar acum odihneşte-te. Şi, uitându-se la capul femeii, Kern observă îngrijorat: Văd că Salomeea se cam lasă aşteptată.

— Ce-i asta, tot un cap fără trup? întrebă capul lui Thomas.

— Cum vezi. Ca să nu te plictiseşti, ţi-am adus o domnişoară să-ţi ţină de urât... Laurent, închide-i robinetul cilindrului de aer ca să nu ne încurce cu vorbăria lui.

Kern scoase termometrul din nara femeii.

— Temperatura e mai ridicată ca la un cadavru, dar încă destul de joasă. Învierea decurge foarte încet...

Timpul trecea. Capul femeii nu învia. Profesorul Kern începu să dea semne de enervare. Umbla prin laborator, se uita la ceas, şi fiecare pas făcut pe pardoseala de piatră răsuna ca un ecou în camera spaţioasă.

Capul lui Thomas îl privea cu uimire şi mişca mut din buze.

În sfârşit, Kern se apropie de capul femeii şi examină cu atenţie tubuşoarele de sticlă de la capetele celor de cauciuc, introduse în arterele carotide.

— Iată care-i cauza. Tubul ăsta intră prea liber şi de aceea circulaţia se face încet. Dă-mi unul mai gros.

Capul lui Briquet, aşa o chema pe femeie, reacţionă mai furtunos la învierea sa. Când îşi reveni cu totul şi putu să vorbească, începu să strige răguşit, implorând ca mai bine să fie omorâtă decât lăsată aşa schiloadă.

— Ah, ah, ah!... Trupul meu! Bietul meu trupuşor!... Ce-aţi făcut cu mine? Salvaţi-mă sau omorâţi-mă. Eu nu pot trăi fără corp!... Lăsaţi-mă măcar să-l văd... Nu! Nu! Nu vreau! E fără cap... Ce grozăvie!... Ce grozăvie!

Când se mai linişti puţin, zise:

— Dumneavoastră spuneţi că m-aţi înviat. Eu nu sunt prea învăţată, dar ştiu că un cap nu poate trăi fără corp. Ce-i asta, minune sau vrăjitorie?

— Nici una, nici alta. E o victorie a ştiinţei.

— Dacă ştiinţa voastră e în stare să facă asemenea minuni, ea trebuie să poată face şi altele. Coaseţi-mi alt corp. Măgarul de George m-a găurit cu un glonte... Dar parcă puţine fete îşi trimit singure un glonte în frunte? Tăiaţi-le corpul lor şi lipiţi-l la capul meu, dar mai întâi să mi-l arătaţi. Trebuie să-mi aleg un corp frumos. Eu nu pot aşa... Femeie fără corp. Asta e mai rău decât să fii bărbat fără cap. Şi, întorcându-se spre Laurent, o rugă: Fii drăguţă şi dă-mi o oglindă.

Privindu-se în oglindă, Briquet se studie îndelung şi serios.

— Înfiorător!... Aş putea să te rog să-mi arangezi părul? Nu mă pot pieptăna singură...

— Acum o să ai mult de lucru, Laurent, zâmbi Kern.

Respectiv îţi voi mări şi salariul. Eu trebuie să plec.

Se uită la ceasornic şi, dându-se mai aproape de Laurent, îi şopti:

— În prezenţa lor, el arătă din ochi spre capete, să nu sufli o vorbă despre capul profesorului Dowell!...

Când Kern ieşi din laborator, Laurent se duse la capul profesorului Dowell.

Capul lui Dowell o privi cu tristeţe. Un surâs amar îi crispă buzele.

— Sărmane, sărmane! şopti Laurent. Nu-i nimic, curând vei fi răzbunat.

Capul făcu un semn. Laurent deschise robinetul cilindrului cu aer.

— Mai bine povesteşte-mi cum a decurs experienţa, şopti capul, zâmbind abia perceptibil.

CAPETELE SE DISTREAZĂ

Capetele lui Thomas şi Briquet se adaptau la noua lor existenţă şi mai greu decât capul lui Dowell. Creierul acestuia se ocupa acum cu aceleaşi cercetări ştiinţifice care îl interesaseră şi până atunci. Thomas şi Briquet erau oameni simpli, şi fără corp existenţa lor nu avea nici un rost. Nu era deci de mirare că foarte curând căzură în depresie.

— Parcă asta-i viaţă? se plângea Thomas. Stârceşti ca un ciot. Toată ziua mă holbez la pereţii ăştea, le ştiu fiecare crăpătură...

Proasta dispoziţie a „captivilor ştiinţei”, cum îi numea Kern în glumă, îi provoca multe griji. Capetele puteau să se ofilească mai înainte de a fi demonstrate în public.

Şi profesorul Kern se străduia din răsputeri să le distreze.

Făcu rost de un aparat de proiecţie şi Laurent cu John le organizau în fiecare seară reprezentaţii de cinema. Drept ecran servea peretele alb al laboratorului.

Capului lui Thomas îi plăceau filmele comice cu Charlie Chaplin şi Monty Bencks. Privind la năzdrăvăniile lor, Thomas uita pe un răstimp de umila sa existenţă. Din gâtlejul lui izbucneau sunete ce semănau a râs, iar în ochi îi apăreau lacrimi.

Dar ţopăielile lui Bencks luară sfârşit şi pe peretele alb al laboratorului apăru imaginea unei ferme. O fetiţă hrăneşte puii. O găină moţată îşi cheamă grijulie puişorii la mâncare. Pe fundalul unui grajd o femeie tânără şi durdulie mulge vaca, alungând cu cotul viţelul, care se bagă cu botul la uger. Trecu alergând un câine lăţos, bâţâind vesel din coadă, iar în urma lui se arătă şi fermierul, ducând un cal de frâu.

Thomas hârâi cu o voce înaltă, străină, şi pe neaşteptate scoase un strigăt:

— Nu vreau! Nu vreau!

John, care mânuia aparatul, nu înţelese imediat ce se întâmplase.

— Opreşte filmul! strigă Laurent şi se grăbi să aprindă lumina. Imaginea palidă mai rulă câteva minute şi, în sfârşit, dispăru. John opri aparatul de proiecţie.

Laurent se uită la Thomas. În ochii lui sclipeau lacrimi, dar acestea nu mai erau lacrimi de veselie. Faţa lui bucălată era schimonosită ca a unui copil obidit, gura crispată.

— Ca la noi... în sat... îngână el suspinând. Vacă... găinuşe... Toate s-au dus, acum totul e pierdut...

Lângă aparat se postă Laurent. Curând lumina fu stinsă şi pe peretele alb apărură alte imagini. Harold Loid fugea de poliţiştii care-l urmăreau. Însă dispoziţia lui Thomas era deja stricată. Acum oamenii ce goneau pe ecran îl indispuneau şi mai tare.

— Ia te uită, fuge ca un desperat, bombăni capul lui Thomas. De ar fi ţintuit şi el ca şi mine, nu i-ar mai arde de ţopăit.

Laurent mai încercă o dată să schimbe programul.

Imaginea unui bal în societatea înaltă o indispuse cu totul pe Briquet. Femeile frumoase şi toaletele lor elegante o enervau.

— Nu vreau... nu vreau să văd cum trăiesc alţii, zise ea.

Aparatul de proiecţie fu luat de acolo.

Aparatul de radio îi distră ceva mai lungă vreme.

Pe amândoi îi tulbura muzica, mai ales melodiile de dans.

— Doamne, cum mai dansam dansul acesta! exclamă odată Briquet, izbucnind în lacrimi.

Fu nevoie să li se născocească alte distracţii.

Briquet avea capricii, cerea în fiecare clipă oglinda, inventa coafuri noi, cerea să i se rimeleze ochii, să i se fardeze obrajii. O enerva neîndemânarea lui Laurent, care nu putea nicidecum pătrunde în tainele cosmeticii.

— Oare chiar nu vezi, o repezea enervată capul lui Briquet, că ochiul drept e rimelat mai pronunţat decât cel stâng? Ridică oglinda mai sus.

Ea cerea să i se aducă jurnale noi de modă şi o punea să-i drapeze măsuţa, pe care-i era instalat capul.

Ciudăţeniile ei n-aveau margini; într-o zi declară cu o pudicitate întârziată că nu poate dormi în aceeaşi cameră cu un bărbat.

— Izolează-mă de el noaptea cu un paravan, sau cel puţin cu o carte.

Şi Laurent îi făcea „paravan” dintr-o carte mare deschisă, aşezată pe sticla măsuţei lângă capul lui Briquet.

Nu mai puţine griji îi provoca şi capul lui Thomas.

Într-o zi el ceru vin şi profesorul Kern fu nevoit să-i satisfacă dorinţa, introducând în preparatele de alimentare doze mici de alcool.

Uneori Thomas şi Briquet cântau în duet. Coardele vocale slăbite nu se supuneau. Ieşea un duet îngrozitor.

— Sărmana mea voce... De m-ai fi auzit cum cântam înainte! zicea Briquet şi sprâncenele ei se arcuiau a suferinţă.

Spre seară capetele se îngândurau. Neobişnuita lor existenţă îi făcea chiar pe aceşti oameni simpli să cugete asupra problemelor de viaţă şi moarte.

Briquet credea în nemurire. Thomas era materialist.

— Se înţelege că suntem nemuritori, zise capul lui Briquet. Dacă sufletul ar muri odată cu trupul, el nu s-ar întoarce în cap.

— Dar unde era sufletul dumitale, în cap sau în trup? o întrebă caustic Thomas.

— Sigur că în trup... era peste tot... răspunse derutată Briquet, bănuind în întrebare o cursă.

— Păi cum aşa, iese că sufletul trupului dumitale umblă acum pe ceea lume fără cap?

— Dumneata eşti fără cap, se supără Briquet.

— Eu sunt cu cap. Numai atâta mi-a mai rămas, nu se potolea Thomas. Probabil că sufletul capului dumitale a rămas pe ceea lume? Sau poate că s-a întors înapoi pe pământ prin tubul

acesta de cauciuc? Nu, zise el, devenind serios; noi suntem ca o maşină. S-a dat drumul la aburi şi iar a început să funcţioneze. Dar când se sfarmă bucăţele, nici un fel de aburi nu-i mai sunt de folos...

Şi fiecare se cufunda în gândurile sale...

CER ŞI PĂMÂNT

Argumentele lui Thomas n-o convingeau pe Briquet. Deşi dusese o viaţă dezordonată, era totuşi o catolică înfocată. Trăise o perioadă destul de furtunoasă şi n-avusese timp să se gândească la viaţa de apoi, nici măcar să umble la biserică. Cu toate acestea spiritul religios în care fusese educată din copilărie prinsese rădăcini adânci în sufletul ei. Şi acum se pare că sosise momentul cel mai potrivit ca seminţele credinţei să dea roade. Viaţa ei pământească fusese îngrozitoare, dar moartea - perspectiva unei a doua morţi - o înfricoşa şi mai mult. Noaptea o chinuiau coşmaruri despre viaţa de dincolo de mormânt.

I se năzăreau văpăile iadului. Vedea chiar cum trupul ei păcătos se zvârcoleşte pe o tigaie uriaşă încinsă.

Briquet se trezea îngrozită, clănţănind din dinţi şi sufocându-se. Da, simţea cu adevărat că se sufocă. Creierul ei excitat avea nevoie de mai mult oxigen, dar ea n-avea inimă - acel motor viu, care reglează atât de perfect cantitatea necesară de sânge pentru fiecare organ al corpului. Ea încerca să strige ca să-l trezească pe John, care făcea de serviciu în camera lor. Însă John se săturase de chemările ei nesfârşite şi, ca să doarmă în pace măcar câteva ore pe noapte, închidea robinetul cilindrelor de aer, deşi Kern îi interzisese cu asprime s-o facă. Briquet deschidea gura ca un peşte scos din apă şi încerca să strige, dar strigătul ei era ca al unui peşte în agonie... Iar prin cameră continuau să lunece umbrele negre ale himerelor, focul gheenei le lumina feţele. Umbrele se apropiau de dânsa, căutând s-o înşface cu ghearele lor înfiorătoare. Briquet închidea ochii, dar asta nu-i ajuta: umbrele nu dispăreau. Şi, ciudat lucru: i se

părea că inima ei încremeneşte şi îngheaţă de spaimă.

— Doamne Dumnezeule, oare chiar n-o s-o ierţi pe păcătoasa roaba ta, Tu ieşti atotputernic, Doamne, şopteau buzele ei mute, bunătatea Ta e nemărginită. Am păcătuit mult în viaţa mea, dar parcă am fost vinovată? Tu doar ştii de ce am păcătuit. Pe mama nici n-o ţin minte, şi n-a avut cine să mă înveţe de bine... Muream de foame. De câte ori Te-am rugat să mă ajuţi? Nu Te supăra, Doamne, nu Te învinuiesc pe Tine, îşi continua ea speriată rugăciunea mută, vreau să spun că nu-s chiar atât de vinovată. Şi prin marea milă a Ta poate că o să mă trimiţi în purgatoriu... Numai nu în iad! Acolo o să mor de frică!... Ce proastă sunt, doar acolo nu mai moare nimeni!

Şi iar relua de la început rugăciunile sale naive.

Dormea rău şi Thomas. Însă pe el nu-l urmăreau coşmarurile iadului. Îl chinuia dorul de viaţă lumească. Trecuseră doar câteva luni de când plecase din satul natal, lăsând acolo tot ce fusese drag inimii sale şi luând cu el doar traista cu turte şi speranţa - să adune în oraş bani pentru un petic de pământ. Şi atunci o să se însoare cu durdulia Marie... O, atunci tatăl ei nu se va mai împotrivi să i-o dea de nevastă.

Iar acum toate s-au dus pe apa sâmbetei... Pe peretele alb al închisorii sale neprevăzute văzuse o fermă şi mai văzuse o femeie veselă, zdravănă, leit Marie, ce mulgea vaca. Însă nu el, Thomas, ci alt bărbat ducea prin curtea fermei, pe lângă grijulia cloşcă cu pui, un cal de căpăstru, ce se apăra cu coada de muşte. Iar el, Thomas, e mort, nimicit, şi capul lui e pus în ţeapă, ca o sperietoare de ciori. Unde-s mâinile lui puternice, trupul vânjos!

De desperare Thomas scrâşni din dinţi. Apoi începu să plângă încetişor, şi lacrimile îi picurau pe placa de sticlă.

— Ce-i asta? întrebă mirată Laurent, când îi făcea toaleta de dimineaţă. De unde s-au luat picăturile astea?

Deşi cilindrul cu aer fusese deschis de prevăzătorul John, Thomas nu răspunse. El se uită duşmănos şi ursuz la Laurent,

iar când ea se depărtă de el pentru a se apropia de Briquet, horcăi încet în urma ei:

— Ucigaşo!

Uitase deja de şoferul care-l strivise şi îşi concentrase toată furia asupra oamenilor care-l înconjurau.

— Ce-ai spus, Thomas? îl întrebă Laurent, întorcându-se spre el. Însă buzele lui Thomas erau iarăşi strâns lipite, numai ochii o priveau pe Marie cu o ură făţişă.

Laurent rămase uimită şi era gata să-l întrebe pe John care-i cauza proastei dispoziţii a lui Thomas, însă Briquet îi distrase atenţia. Apropie oglinjoara de capul lui Briquet.

— Întoarce-o mai spre dreapta, nu văd nimic. Încă puţin... Mulţumesc... Laurent, vreau să te întreb ceva.

— Poftim.

— Spune-mi, te rog, dacă... dacă un om foarte păcătos se spovedeşte unui preot şi se pocăieşte de păcatele sale, el poate să capete iertarea păcatelor şi să ajungă în rai?

— Sigur că poate, îi răspunse Laurent serioasă.

— Mă tem grozav de chinurile iadului... recunoscu Briquet. Te rog foarte mult, cheamă un preot... vreau să mor ca o creştină...

Şi capul lui Briquet, luând înfăţişarea unei muceniţe pe moarte, îşi ridică ochii în sus. Apoi îi lăsă în jos şi exclamă:

— Ai o rochie foarte drăguţă! E cusută după ultima modă? De mult nu mi-ai adus jurnale de mode.

Gândurile lui Briquet se reîntoarseră la cele lumeşti.

— Fusta scurtă... Nişte picioare frumoase au numai de câştigat în asemenea fustă. Picioarele mele! Sărmanele mele picioare! Dumneata le-ai văzut? O, când dansam, picioarele mele îi scoteau pe bărbaţi din minţi!

În cameră intră profesorul Kern.

— Ce se mai aude? întrebă el vesel.

— Domnule profesor, i se adresă Briquet, eu nu mai pot aşa... trebuie să-mi daţi corpul cuiva... V-am rugat deja odată şi vă mai rog şi acum. Sunt încredinţată că e de ajuns numai să vreţi

şi puteţi s-o faceţi.

„Fire-ar al naibii, şi de ce nu?” se gândi profesorul Kern. Deşi îşi însuşise toată slava de readucere la viaţă a unui cap de om despărţit de trunchi, în adâncul sufletului îşi dădea seama că experienţa asta, încununată cu succes, îi aparţine întru totul profesorului Dowell. Dar de ce n-ar merge mai departe? Din doi oameni morţi să întruchipezi unul viu - ar fi ceva grandios! Şi toată onoarea de pe urma acestei experienţe, în caz de reuşită, i-ar reveni pe drept numai lui Kern, personal. De altfel, sfaturile capului lui Dowell l-ar putea ajuta întrucâtva şi aici. Da, e cazul să se gândească serios la asta.

— Dumneata ai mare dorinţă să mai dansezi? zâmbi Kern, suflând spre capul lui Briquet fumul ţigaretei sale.

— Dacă vreau? Sunt gata să dansez zi şi noapte. O să dau din mâini ca o moară de vânt, o să zbor ca un fluture... Daţi-mi un corp frumos de femeie!

— De ce neapărat de femeie? o necăji Kern. E destul să vrei, şi-ţi pot dărui un corp de bărbat.

Briquet îl privi cu mirare şi groază.

— Un corp de bărbat? Un cap de femeie la un corp de bărbat? Nu, nu, ar fi înfiorător! E chiar greu să-ţi închipui un costum...

— Însă atunci nu vei mai fi femeie. O să te prefaci în bărbat. O să-ţi crească mustăţi şi barbă, ţi se va schimba vocea. Parcă dumneata nu vrei să devii brăbat? Multor femei le pare rău că nu s-au născut bărbaţi.

— Le pare rău, probabil, acelor femei, cărora bărbaţii nu le dau nici o atenţie. Ele, desigur, ar avea doar de câştigat, văzându-se bărbaţi. Însă eu... eu n-am nevoie de aşa ceva. Şi Briquet îşi arcui mândră sprâncenele frumoase.

— Ei bine, fie cum doreşti. O să rămâi femeie. O să caut să-ţi găsesc un corp potrivit.

— O, profesore, o să vă fiu veşnic recunoscătoare. Puteţi s-o faceţi chiar astăzi? îmi închipui ce senzaţie voi face când voi apărea iarăşi la „Chat-noir”...

— Asta nu se face chiar aşa de repede.

Briquet continuă să pălăvrăgească, însă Kern îi întoarse spatele şi i se adresă lui Thomas:

— Ce mai faci, prietene?

Thomas nu auzise discuţia profesorului cu Briquet. Cufundat în gândurile sale, el se uită posomorât la Kern şi nu-i răspunse nimic.

De când profesoml Kern îi promisese lui Briquet un corp nou, dispoziţia ei se schimbă brusc. Coşmarurile n-o mai chinuiau. Acum nu se mai gândea la viaţa de apoi. Toate gândurile ei erau îndreptate spre viitoarea ei viaţă pământească. Privindu-se în oglindă, se necăjea că faţa îi slăbise, iar pielea căpătase o nuanţă gălbuie. O chinuia mereu pe Laurent, punând-o să-i onduleze părul, să-i facă coafură şi să-i fardeze obrazul.

— Profesore, chiar voi rămâne tot aşa de slabă şi galbenă? îl întrebă îngrijorată pe Kern.

— Vei fi şi mai frumoasă de cum ai fost, o linişti el.

— Nu, cu fardul nu faci nimic, asta e doar o autoînşelare, zise ea după ce profesorul plecă. Domnişoară Laurent, o să facem comprese reci şi masaj. În jurul ochilor şi lângă nas mi-au apărut riduri noi. Cred că dacă le vom masa binişor vor dispărea. O prietenă de-a mea... Ah da, uitasem să te întreb: ai găsit mătase gri de rochie? Griul mă prinde grozav de bine. Dar jurnale de modă ai adus? Foarte bine! Ce rău îmi pare că nu putem lua măsura! încă nu ştiu ce corp voi avea. Ar fi bine să se găsească un corp înalt, cu coapse înguste... Deschide jurnalul.

Şi ea se adânci în tainele frumuseţii toaletelor feminine.

Laurent nu uita de capul profesorului Dowell. Se ocupa ca şi înainte de îngrijirea capului, dimineaţa îi citea nouăţi, însă pentru discuţii nu-i mai rămânea timp, iar Laurent avea încă foarte multe de discutat cu Dowell. Ea obosea tot mai mult şi devenea din ce în ce mai nervoasă. Capul lui Briquet n-o lăsa în pace nici o clipă. Uneori Laurent îşi întrerupea cititul ca să alerge la ţipetele ei numai pentru a-i îndrepta un cârlionţ sau

pentru a-i răspunde dacă a fost la magazinul de lenjerie.

— Păi dumneata încă nu-ţi ştii măsura corpului, îi răspundea Laurent, reţinându-şi cu greu iritarea, îi îndrepta la repezeală părul şi se grăbea să se întoarcă la capul lui Dowell.

Gândul la viitoarea operaţie îndrăzneaţă îl captivase pe Kern.

Lucra neobosit, pregătindu-se de această experienţă complicată. Se închidea în cameră cu capul profesorului Dowell şi discuta cu el îndelung. Kern nu se putea lipsi de consideraţiile lui Dowell, oricât de mult ar fi vrut.

Dowell îi aminti de o mulţime de greutăţi, la care Kern nu se gândise şi care i-ar fi complicat rezultatul operaţiei; îl sfătuise să experimenteze mai întâi pe corpuri de animale şi ceru să se ţină cont de sfaturile sale. Aşa era forţa intelectului profesorului Dowell: îl captivase total preconizata experienţă. Capul lui Dowell chiar se învioră oarecum. Gândirea lui lucra cu o claritate extraordinară.

Kern era şi în acelaşi timp nu era mulţumit de ajutorul lui Dowell. Cu cât mai mult avansau pregătirile, cu atât mai mult se convingea că fără Dowell n-ar fi scos-o la capăt. Şi nu-i rămase decât să se mângâie cu gândul că realizarea acestei noi experienţe o va face anume el.

— Dumneata eşti un discipol destoinic al răposatului profesor Dowell, îi spusese odată capul lui Dowell cu un zâmbet ironic abia perceptibil. Ah, de-aş putea participa mai activ la lucrul acesta!

Nu era nici rugăminte, nici aluzie. Capul lui Dowell ştia prea bine că Kern nu va voi, nu se va decide să-i dea un corp nou.

Kern se posomorî, dar se prefăcu că nu-i auzise exclamaţia.

— Aşadar, experienţele cu animale s-au încununat de succes, zise el. Am operat doi câini. I-am decapitat, apoi am cusut capul unuia de trunchiul celuilalt. Amândoi trăiesc, suturile de la gât se vindecă.

— Hrana? întrebă capul.

— Deocamdată, artificială. Prin gură le introduc doar soluţie dezinfectată cu iod. Însă curând voi trece la alimentarea lor normală.

Peste câteva zile Kern declară:

— Câinii mănâncă bine. Am scos pansamentele şi cred că peste o zi-două vor putea zburda.

— Mai aşteaptă o săptămână, îl sfătui capul. Câinii tineri fac mişcări violente cu capul şi suturile s-ar putea desface. Nu forţa lucrurile. „O să dovedeşti încă să culegi lauri”, vru să adauge capul, dar se reţinu. Şi încă ceva: ţine câinii în încăperi diferite.

Împreună s-ar putea lua la hârjoană şi să-şi provoace leziuni.

În sfârşit veni ziua când profesorul Kern aduse triumfător în camera capului lui Dowell un câine cu capul negru şi corpul alb. Câinele, după toate aparenţele, se simţea bine. Ochii îi erau vii, dădea vesel din coadă. Văzând capul profesorului Dowell, câinele se zburli deodată, mârâi şi începu să latre cu turbare. Probabil că înfăţişarea lui neobişnuită îl uimise şi-l înspăimântase.

— Plimbă câinele prin odaie, zise capul.

Kern făcu câţiva paşi, trăgând câinele după el. De ochiul ager şi experimentat al lui Dowell nu scăpă nimic.

— Dar asta ce-i? întrebă Dowell. Câinele aligneşte uşor de piciorul stâng din urmă. Şi glasul nu i-i tocmai în regulă.

Kern se fâstici.

— Câinele şchiopăta şi până la operaţie, zise el. Avea piciorul vătămat.

— Deformaţia nu se vede, iar să-l pipăi, din păcate, n-am posibilitate. N-ai putut găsi doi câini absolut sănătoşi? întrebă capul cu îndoială în glas. Cred că cu mine ai putea fi sincer, stimate colega. Probabil că ai reţinut prea mult operaţia învierii şi prea ai lungit „pauza mortală” în activitatea inimii şi respiraţiei, iar asta, după cum trebuia să ştii din experienţele mele, duce adesea la zdruncinarea funcţionării sistemului nervos. Totuşi, nu te amărî, aceste simptome pot dispărea. Caută numai ca Briquet a dumitale să nu şchiopăteze de ambele picioare.

Kern turba, însă căuta să nu-şi dea furia pe faţă. Recunoştea în capul lui Dowell pe fostul profesor Dowell - franc, exigent şi sigur de sine.

„Nemaipomenit! se gândi Kern. Capul ăsta, cu glas hodorogit şi sforăitor ca un balon plesnit, continuă să mă dăscălească şi să-şi bată joc de gafele mele, iar eu sunt nevoit să-l ascult ca un şcolar... O singură întorsătură de robinet şi bostanul ăsta putred îşi dă duhul...” însă în loc să facă acest lucru Kern îşi stăpâni

nervii şi ascultă atent alte câteva indicaţii.

— Vă mulţumesc pentru sfaturi, zise Kern şi, salutând din cap, ieşi din cameră.

„Nu, se consolă Kern, lucrul e făcut excelent. Nu-i chiar atât de uşor să-i faci pe plac lui Dowell. Piciorul şchiop şi glasul răguşit al câinelui sunt un fleac în comparaţie cu rezultatul obţinut”.

Trecând prin camera în care era instalat capul lui Briquet, el se opri şi, arătând spre câine, îi zise:

— Domnişoară Briquet, dorinţa dumitale se va realiza foarte curând. Vezi capul acesta? El, ca şi dumneata, era un cap fără corp, iar acum priveşte, trăieşte şi aleargă de parcă e aşa de când lumea.

— Eu nu sunt câine, îi răspunse ofensat capul lui Briquet.

— Însă eu trebuia să fac această experienţă. Şi odată ce a înviat un câine într-un corp nou, înseamnă că vei învia şi dumneata.

— Nu înţeleg ce are a face aici câinele, repetă Briquet cu încăpăţânare. Pe mine nu mă interesează câinele. Mai bine spuneţi-mi când o să înviu. Dumneavoastră în loc să vă ocupaţi de mine, pierdeţi timpul cu nişte câini.

Kern dădu a lehamite din mână şi, continuînd să zâmbească vesel, zise:

— N-a mai rămas mult. Trebuie doar să găsesc un cadavru, adică un corp potrivit. Şi atunci vei fi în formă cum se cuvine.

Kern duse câinele, apoi se întoarse cu un centimetru şi măsură cu atenţie grosimea gâtului domnişoarei Briquet.

— Treizeci şi şase de centimetri, zise el.

— Doamne, să fi slăbit atât de tare? exclamă capul lui Briquet. Aveam treizeci şi opt. Iar pantofi port numărul...

Însă Kern n-o mai ascultă şi se retrase iute în cabinet. Dar nici nu reuşi să se aşeze la masă, că auzi un ciocănit la uşă.

— Intraţi.

Uşa se deschise. Intră Laurent. Ea căuta să fie calmă, dar faţa ei trăda tulburare.

VICIU ŞI VIRTUTE

— Ce este? S-a întâmplat ceva cu capetele? întrebă Kern, ridicându-şi ochii de la hârtiile de pe birou.

— Nu, dar vreau să vorbesc cu dumneavoastră, domnule profesor.

Kern se lăsă pe speteaza jilţului.

— Te ascult, domnişoară Laurent.

— Spuneţi-mi, dumneavoastră aveţi de gând la modul serios să-i daţi corp capului lui Briquet sau o consolaţi numai?

— Absolut serios.

— Şi speraţi să reuşiţi această operaţie?

— Desigur. Doar ai văzut câinele?

— Dar pe Thomas nu aveţi de gând... să-l puneţi pe picioare? începu Laurent de departe.

— De ce nu? El m-a rugat chiar. Dar nu le pot face toate odată.

— Dar Dowell... Laurent începu să vorbească repede şi cu tulburare în glas. Desigur, fiecare are dreptul la viaţă, la o viaţă normală de om, şi Thomas, şi Briquet. Însă dumneavoastră, fără îndoială, vă daţi seama, că importanţa capului profesorului Dowell e mult mai mare decât toate celelalte capete... Şi dacă doriţi să redaţi o viaţă normală lui Thomas şi Briquet, de ce n-aţi readuce la o viaţă normală şi capul profesorului Dowell?

Kern se posomori. Faţa lui căpătă o expresie dură şi bănuitoare.

— Profesorul Dowell, mai bine zis capul său de profesor, şi-a găsit un apărător înfocat în persoana dumitale, zise el cu un zâmbet ironic, însă aş zice că el n-are nevoie de asemenea apărare şi degeaba te aprinzi şi te tulburi astfel. Se înţelege că m-am gândit şi la învierea capului lui Dowell.

— Însă de ce nu începeţi experienţa cu el?

— Păi anume de aceea că pentru mine capul lui Dowell e mai scump decât mii de alte capete. Am început cu un câine, înainte de a da un corp capului lui Briquet. Capul lui Briquet e mai scump decât capul unui câine, precum capul lui Dowell e mai scump decât al lui Briquet.

— Viaţa unui om nu poate fi comparată cu viaţa unui câine, domnule profesor...

— La fel şi capul lui Dowell cu capul lui Briquet. Asta-i tot ce vrei să-mi spui?

— Da, domnule profesor, răspunse Laurent, îndreptându-se spre uşă.

— În cazul acesta, domnişoară, vreau să-ţi pun câteva întrebări. Mai stai o clipă.

Laurent se opri lângă uşă, uitându-se întrebător la Kern.

— Apropie-te, te rog, de masă şi ia loc.

Laurent, cu o teamă ascunsă, se aşeză în fotoliul adânc. Faţa lui Kern nu prevestea nimic bun. El se lăsă pe spate şi privi lung şi scrutător în ochii fetei, până când ea nu şi-i aplecă în jos. Apoi se ridică brusc în picioare cât era de înalt, se rezemă cu pumnii în masă, aplecă capul spre Laurent şi o întrebă încet, dar poruncitor:

— Spune, ai deschis robinetul cilindrului cu aer de la capul lui Dowell? Ai stat de vorbă cu el?

Laurent simţi cum i se răcesc degetele. Gândurile i se învălmăşeau în cap. Mânia ce i-o provoca Kern fierbea în ea şi era gata să izbucnească.

„Să-i spun, sau să nu-i spun adevărul?” Laurent sta la îndoială. O, cu câtă plăcere i-ar fi aruncat omului acesta în faţă cuvântul „ucigaşule”, dar sinceritatea putea să-i fie fatală.

Laurent era aproape sigură că Kern n-o să-i dea capului lui Dowell un corp nou. Ştia prea multe, ca să creadă în această minune. Şi singura ei dorinţă era să-l lipsească pe Kern de laurii ce şi i-a câştigat în faţa societăţii datorită lucrărilor lui Dowell şi

să-i demaşte crima săvârşită. Îşi dădea seama că Kern nu cunoştea nici un fel de scrupule şi că, declarându-i-se duşman făţiş, îşi punea viaţa în primejdie. Însă nu instinctul de autoconservare o oprea. Ea nu vroia să moară până nu-l va demasca pe Kern în crima sa. Iată de ce trebuia să mintă, însă ea nu putea minţi. Asta nu-i permitea conştiinţa, educaţia primită. Nu minţise încă nici o dată în viaţă, şi acum era foarte tulburată.

Kern nu-şi lua ochii de la ea.

— Nu minţi, zise el batjocoritor, nu-ţi lua pe conştiinţă păcatul minciunii. Recunoaşte, dumneata ai stat de vorbă cu capul, o ştiu precis. John v-a auzit...

Laurent tăcea cu capul aplecat.

— Aş vrea doar să ştiu, despre ce aţi vorbit?

Laurent simţi cum îi năvăli sângele în obraz. Ridică semeţ capul şi-l privi pe Kern drept în ochi.

— Despre toate.

— Aşa, zise Kern, fără să-şi ia mâinile de pe masă. Aşa şi mi-am închipuit. Despre toate.

Se aşternu o pauză. Laurent îşi lăsă iarăşi ochii în jos cu înfăţişarea unui om ce-şi aşteaptă sentinţa.

Pe neaşteptate Kern se apropie cu paşi grăbiţi de uşă şi o încuie cu cheia. Măsură de câteva ori odaia, păşind pe covorul moale de pe jos, cu mâinile la spate. Apoi se apropie cu paşi neauziţi de Laurent şi o întrebă:

— Şi ce ai de gând să faci, fetiţă dragă? Să-l dai pe mâna justiţiei pe această canalie sângeroasă de Kern? Să-l compromiţi? Să-i demaşti ticăloşiile? Dowell, probabil, te-a rugat s-o faci?

— Nu, nu, exclamă cu ardoare Laurent, uitând frica de adineaori, vă asigur că profesorul Dowell nu nutreşte gânduri de răzbunare. O, e un suflet de mare nobleţe! Chiar... m-a convins să nu întreprind nimic. El nu-i ca dumneavoastră, nici nu vă

puteţi compara cu el! îşi încheie ea tirada cu sfidare şi ochi sclipitori.

Kern zâmbi acru şi iarăşi începu să se plimbe prin cabinet.

— Bun, bun, foarte bine! Prin urmare, ai avut totuşi intenţia să mă denunţi, şi de nu era capul lui Dowell, profesorul Kern înfunda puşcăria. Dacă virtutea nu poate triumfa, cel puţin viciul să-şi ia pedeapsa cuvenită. Dacă nu mă înşel, aşa se terminau toate romanele pe care le-ai citit, dragă domnişoară?

— Viciul va fi pedepsit! exclamă ea aproape fără să-şi dea seama ce spune.

— O da, desigur, acolo, în ceruri. Kern îşi ridică ochii spre plafonul acoperit cu plăci pătrate de lemn de mahon. Însă aici pe pământ triumfă viciul, aşa să ştii, făptură naivă ce eşti! Viciul şi numai viciul! Iar virtutea... virtutea stă cu mâna întinsă, cerşind un ban de la viciu, sau stârceşte uite colo, Kern arătă spre camera unde se afla capul lui Dowell, ca o sperietoare de ciori, şi filozofează despre greutăţile vieţii pământeşti.

El se apropie de Laurent şi, oprindu-se în faţa ei, zise cu glas înăbuşit:

— Îţi dai seama, cred, că aş putea vă te fac scrum în adevăratul sens al cuvântului - şi pe dumneata, şi capul lui Dowell, şi nici un suflet de om nu va afla despre asta.

— Ştiu că sunteţi în stare de orice...

— Crimă? Şi e foarte bine că ştii acest lucru.

Kern porni iarăşi să măsoare odaia în lung şi în lat, apoi continuă cu vocea lui de totdeauna, de parcă ar fi cugetat în glas:

— Şi totuşi, ce să fac cu dumneata, frumoasă răzbunătoare? Din păcate, faci parte din acel soi de oameni pe care nu-i opreşte nici un fel de obstacol şi de dragul adevărului sunt gata să-şi ia cununa de martir. Eşti o făptură gingaşă, nervoasă, impresionabilă, însă nu ştii de frică. Să te omor? Chiar azi, în clipa asta? Nu-mi va fi greu să şterg urmele crimei, dar totuşi o

să-mi răpească timp. Iar pentru mine timpul e scump. Să-ţi cumpăr tăcerea? E mult mai greu decât să încerc a te speria... Ei, spune, ce să fac cu dumneata?

— Lăsaţi totul aşa cum este... Doar nu v-am denunţat până acum.

— Şi nici n-o să mă denunţi?

Laurent şovăi cu răspunsul, apoi zise încet, dar ferm:

— O să vă denunţ.

Kern bătu din picior.

— Ah, ce fată încăpăţânată! Atunci uite ce-ţi voi spune. Aşază-te imediat la masă... Nu te teme, n-am de gând să te sugrum, nici să te otrăvesc. Ei, aşază-te odată.

Laurent îl privi nedumerită, se gândi puţin şi se aşeză în jilţul din faţa biroului.

— La urma urmei, am nevoie de serviciile dumitale. Dacă o să te omor acum, voi fi silit să angajez pe cineva să te înlocuiască. Şi nu am siguranţa că în locul dumitale nu va veni un şantajist, care, descoperind taina capului lui Dowell, nu va începe să mă stoarcă de parale, ca până în cele din urmă să mă denunţe totuşi. Pe dumneata cel puţin te cunosc... Aşadar, scrie. „Dragă mamă, - sau aşa cum o mai numeşti pe mama dumitale - starea bolnavilor pe care îi îngrijesc îmi cere să fiu mereu în casa profesorului Kern...”

— Vreţi să-mi răpiţi libertatea? Să mă închideţi în casa dumneavoastră? întrebă indignată Laurent fără a începe să scrie.

— Exact, draga mea asistentă virtuoasă.

— N-am să scriu asemenea scrisoare! declară hotărâtă Laurent.

— Destul! strigă Kern cu voce atât de tunătoare, încât zângăni arcul ceasornicului. Înţelege odată că n-am altă soluţie. Nu fi proastă, la urma urmei.

— N-am să rămân la dumneavoastră şi nici n-am să scriu această scrisoare.

— Ah, aşa vasăzică! Ei bine. Poţi să pleci unde te duce capul.

Însă înainte de a părăsi această casă, o să vezi cum o să-i iau viaţa lui Dowell şi o să-i dizolv capul într-o soluţie chimică. Iar după asta n-ai decât să strigi în gura mare că ai văzut la mine capul lui Dowell. Cine te va crede? Pur şi simplu vei fi luată în râs. Dar păzeşte-te! N-o să te iert că m-ai denunţat. Hai odată!

Kern o înşfăcă pe Laurent de mână şi o trase spre uşă. Ea era prea firavă ca să reziste acestei forţe brutale.

Kern descuie uşa, trecu repede prin camera lui Thomas şi Briquet şi intră în camera unde se afla capul profesorului Dowell.

Capul lui Dowell privea nedumerit la această vizită neobişnuită. Iar Kern, fără să dea capului vreo atenţie, se apropie iute de aparate şi răsuci brusc robinetul balonului cu sânge.

Capul întoarse liniştit ochii, nedumeriţi încă, spre robinet, apoi se uită la Kern şi la Laurent, care se buimăcise cu totul. Cilindrul cu aer nu era deschis şi capul nu putea vorbi. Mişcă doar din buze şi Laurent, obişnuită cu mimica capului, îi înţelese întrebarea: „E sfârşitul?"

Apoi ochii capului, fixaţi asupra lui Laurent, se înceţoşară, pleoapele se deschiseră larg, bulbii erau gata să iasă din orbite, faţa i se crispa convulsiv. Capul se sufoca.

Laurent scoase un ţipăt isteric. Apoi, clătinându-se, se apropie de Kern, îl apucă de mână şi, aproape leşinată, îngână cu greu, printre spasmele ce-i sugrumau gâtlejul:

— Deschideţi, deschideţi mai repede robinetul... Voi face tot ce doriţi!

Cu un surâs abia perceptibil, Kern deschise robinetul. Şuvoiul dătător de viaţă pomi iarăşi prin tub spre capul lui Dowell. Convulsiile feţei încetară, ochii îşi recăpătară expresia normală, privirea i se limpezi. Reveni şi conştiinţa, pentru că Dowell se uită din nou la Laurent cu nedumerire şi chiar cu o urmă de regret.

Laurent abia se mai ţinea pe picioare de tulburare.

— Îmi permiteţi să vă ofer braţul, zise Kern galant, şi ciudata pereche părăsi încăperea.

Când Laurent se aşeză iar la masă, Kern zise, de parcă nu se întâmplase nimic:

— La ce ne-am oprit? Da... „Starea bolnavilor cere să fiu mereu prezentă, sau nu, scrie aşa: să nu părăsesc nici o clipă casa profesorului Kern. Profesorul Kern a fost atât de amabil şi mi-a pus la dispoziţie o cameră încântătoare cu vederea spre grădină. Afară de asta, ziua de muncă s-a mărit, aşa că profesorul Kern îmi va plăti salariu întreit.

Laurent se uită cu reproş la Kern.

— Asta nu e minciună, zise el. Împrejurările mă silesc să-ţi iau libertatea, însă socot de datoria mea să te compensez cu ceva. Eu într-adevăr îţi majorez salariul. Scrie mai departe: „Aici nu duc lipsă de nimic şi, deşi am mult de lucru, mă simt minunat. La mine nu trebuie să vii: profesorul Kern nu primeşte nici un vizitator în casă. Nu te amărî, am să-ţi scriu...” Aşa. Iar acum adaugă ceva de la dumneata, vreo gingăşie, pe care o scrii de obicei, pentru ca scrisoarea să nu-i trezească bănuieli.

Şi, uitând parcă de Laurent, Kern începu să cugete cu glas tare:

— Desigur că aşa nu va merge mult. Sper, însă, că nu va trebui să te ţin prea îndelung aici. Lucrările noastre se apropie de sfârşit şi atunci... Vreau să spun că viaţa capului nu e veşnică. Iar când îşi va sfârşi existenţa... Ce mai încolo-încoace, dumneata ştii prea bine. Mai în scurt, când eu şi Dowell vom termina experienţele noastre, va lua capăt şi existenţa capului lui Dowell. Din cap nu va rămâne nici cenuşă, şi atunci te vei putea întoarce la scumpa dumitale mămică. Atunci nu vei mai prezenta un pericol pentru mine. Îţi mai repet o dată: dacă totuşi ai de gând să trăncăneşti, nu uita că dispun de martori, care la nevoie vor jura că au văzut rămăşiţele pământeşti ale profesorului Dowell, cu tot cu cap, picioare şi celelalte atribute profesorale, pe care le-am ars la crematoriu, după ce i-am făcut

autopsia. În asemenea cazuri crematoriul e foarte binevenit.

Kern apăsă soneria. Intră John.

— John, condu pe domnişoara Laurent în camera albă, ce dă cu geamul spre grădină. Domnişoara Laurent va sta în casa mea, deoarece acum o să aibă foarte mult de lucru. Întreab-o pe domnişoară de ce are nevoie pentru a se instala comod şi fă rost de tot ce-ţi va cere. În numele meu poţi face comandă la orice magazin. Conturile le voi plăti eu. Nu uita să comanzi masa pentru domnişoară.

Kern ieşi, făcând o plecăciune.

John o conduse pe Laurent în camera indicată.

Kern nu minţise: camera era într-adevăr minunată - luminoasă, spaţioasă şi mobilată cu gust. Fereastra enormă dădea spre grădină, însă nici cea mai întunecată închisoare n-ar fi apăsat-o pe suflet mai mult decât această odaie încântătoare. Distrusă, Laurent se apropie încet de geam şi se uită afară.

„Etajul doi... cam înalt... de aici n-ai să fugi...” se gândi ea. Însă chiar de-ar fi putut fugi, n-ar fi făcut-o, pentru că evadarea ei ar fi fost egală cu condamnarea la moarte a capului profesorului Dowell.

Cuprinsă de deznădejde, Laurent căzu pe canapea şi se cufundă în gânduri triste. Mai târziu nu-şi putu da seama cât timp a ţinut această înţepenire.

— Masa e servită, auzi ea ca prin vis vocea lui John şi ridică pleoapele obosite.

— Mulţumesc, nu mi-i foame, strânge masa.

Servitorul, bine instruit, execută ordinul şi ieşi.

Marie se adânci iarăşi în gândurile sale. Când în ferestrele casei de peste drum se aprinse lumina, se simţi atât de părăsită, încât hotărî să se ducă imediat la pacienţi. Vroia mai ales să vadă capul profesorului Dowell.

Neaşteptata vizită o bucură grozav pe Briquet.

— În sfârşit! exclamă ea. Gata? A şi fost adus?

— Ce?

— Corpul meu, zise Briquet cu un ton de parcă era vorba de o rochie nouă.

— Nu, încă nu este adus, răspunse Laurent zâmbind fără să vrea. Însă curând va fi adus, n-a mai rămas mult să aştepţi.

— Ah, de l-ar aduce mai degrabă!

— Şi eu voi avea alt corp? întrebă Thomas.

— Da, desigur, îl linişti Laurent. Vei fi iarăşi zdravăn şi sănătos ca şi înainte. Şi atunci vei aduna bani, te vei întoarce în satul dumitale şi te vei căsători cu Marie.

Laurent ştia năzuinţele tainice ale capului.

Thomas plescăi din buze.

— De-ar veni mai curând ziua aceea.

Laurent se grăbi să intre în camera capului profesorului Dowell.

Imediat ce fu deschis cilindrul cu aer, capul o întrebă pe Laurent:

— Ce înseamnă toate acestea?

Laurent îi transmise capului discuţia cu Kern şi concluziile pe care le trăsese.

— E revoltător! zise capul. Dac-aş putea să te ajut... Şi eu cred că te-aş putea ajuta, dacă dumneata mă vei ajuta pe mine...

Ochii capului scăpărau de mânie.

— Totul e foarte simplu. Închide robinetul de la tuburile de alimentare, şi voi muri. Crede-mă, am fost chiar dezolat, când Kern a redeschis robinetul şi m-a readus la viaţă. Dacă voi muri, Kern o să te lase să pleci acasă.

Laurent clătină din cap.

— Niciodată n-o să mă întorc acasă cu preţul acesta! exclamă ea.

— Aş vrea să am talentul oratoric al lui Cicero ca să te pot convinge să faci acest lucru.

— Nici chiar Cicero nu m-ar convinge să fac aşa ceva! Niciodată n-o să mă pot decide să curm viaţa unui om...

— Parcă eu sunt om? o întrebă capul cu surâs amar.

— Amintiţi-vă cuvintele lui Descartes, pe care le-aţi repetat nu demult: „Cuget, deci, exist”, răspunse Laurent.

— Să admitem că e aşa. Iată ce voi face: de azi înainte n-o să-l mai instruiesc pe Kerm. Şi nici un fel de chinuri nu mă vor sili să-l ajut. Şi atunci el personal o să-mi curme zilele.

— Nu, nu, vă implor... Laurent se apropie de cap. Ascultaţi-mă. Până azi mă gândeam la răzbunare, acum însă mă gândesc la altceva. Dacă Kern va da un corp capului lui Briquet şi operaţia va reuşi, există speranţa că şi dumneavoastră veţi fi readus la viaţă... De Kern, sau de altcineva...

— Din păcate şanse sunt prea puţine, răspunse Dowell. Ar fi de mirare ca experienţa să-i reuşească chiar şi lui Kern. El e un om rău şi un criminal orgolios ca o mie de Herostraţi. Însă e un chirurg talentat şi aş zice chiar unul din cei mai buni asistenţi din câţi am avut. Dacă nu va reuşi el, care s-a folosit de sfaturile mele până în ziua de azi, nu va reuşi nimeni. Deşi mă îndoiesc că el va îndeplini cu succes asemenea operaţie nemaipomenită.

— Dar câinii...

— Câinii e altceva. Ambii câini, vii şi sănătoşi, erau întinşi pe aceeaşi masă până în clipa operaţiei de transplantare a capetelor. Toate s-au petrecut într-un răstimp foarte scurt. Însă după cum se vede, Kern a reuşit să readucă la viaţă un singur câine, altminteri i-ar fi adus pe amândoi ca să se laude în faţa mea. Iar un cadavru poate fi reanimat doar peste câteva ore, până a începe procesul de descompunere. De faptul că operaţia e foarte complicată îţi dai seama, doar eşti medic. Asta nu ţi-i să coşi la loc un deget tăiat. Trebuie să uneşti, să „sudezi” cu atenţie toate arterele, venele şi, principalul, nervii şi măduva spinării, altminteri vei căpăta un invalid; apoi să restabileşti circulaţia sângelui... Nu, e o sarcină foarte grea şi anevoioasă, peste puterile chirurgilor contemporani.

— Dar parcă dumneavoastră nu v-aţi fi încumetat să faceţi această operaţie?

— Eu am chibzuit totul, am făcut înainte experienţe cu animale, cred că mie mi-ar fi reuşit...

Uşa se deschise pe neaşteptate. În prag apăru Kern.

— Complotaţi? N-o să vă deranjez.

Şi trânti uşa după el.

DIANA MOARTĂ

Capului lui Briquet i se părea că a găsi un corp potrivit pentru a fi cusut la capul unui om e la fel de uşor cum ai coase o rochie nouă. Măsura gâtului i s-a luat, mai rămâne să găseşti un cadavru cu gâtul de aceeaşi grosime, şi gata.

Însă în curând se convinse că nu-i atât de simplu.

Într-o dimineaţă veniră la ea, îmbrăcaţi în halate albe, profesorul Kern, Laurent şi John. Kern dădu ordin să fie ridicat cu atenţie capul lui Briquet de pe placa de sticlă şi culcat cu faţa în sus astfel ca să se poată vedea toată tăietura gâtului. Alimentarea capului cu sânge şi oxigen rămase intactă. Kern se apucă să măsoare şi să studieze.

— Deşi anatomia omului pare a fi neschimbată, zise Kern, corpul fiecărui individ are particularităţile sale individuale. Uneori e foarte greu să determini unde se află artera carotidă. Se întâmplă să difere şi grosimea arterei, lărgimea traheei chiar şi la oameni cu gâtul de aceeaşi grosime. Vom avea mult de furcă şi cu nervii.

— Dar cum o să operaţi? întrebă Laurent. Dacă veţi suprapune tăietura gâtului pe cea a corpului, veţi acoperi întreaga suprafaţă...

— Aici e şi buba. Am studiat cu Dowell problema asta. Va trebui să fac o serie de crestături longitudinale - pornind de la centru spre periferie. E un lucru foarte complicat. Voi face tăieturi proaspete pe gâtul capului şi al cadavrului pentru a ajunge la celule vii, ce n-au reuşit încă să moară. Şi totuşi nu asta e dificultatea principală. Important e cum să neutralizezi începutul de putrefacţie din corpul cadavrului sau locurile de contaminare infecţioasă, cum să curăţi vasele sanguine de sângele coagulat, să le umpli cu sânge proaspăt şi să faci să

funcţioneze „motorul” organismului - inima... Dar şira spinării? Cel mai mic contact cu ea provoacă o reacţie puternică cu urmări extrem de grave.

— Şi cum aveţi de gând să depăşiţi aceste obstacole?

— O, deocamdată e secret. Dacă operaţia va reuşi, voi publica toată istoria cu învierea din morţi. Ei, ajunge pe azi. Puneţi capul la loc. Deschideţi cilindrul cu aer. Cum te simţi, domnişoară? întrebă Kern, adresându-se capului lui Briquet.

— Mulţumesc, bine. Dar, domnule profesor, sunt foarte îngrijorată... aţi vorbit aici despre o mulţime de lucruri neînţelese pentru mine, însă ceva am priceput totuşi, că aveţi de gând să-mi ciopârţiţi gâtul în lung şi-n lat. Păi asta-i adevărată neobrăzare. Cum o să mă arăt în lume cu un gât ce va semăna cu o pârjoală?

— Mă voi strădui ca cicatricele să fie cât mai puţin vizibile. Dar, bineînţeles, n-o să pot şterge complet urmele operaţiei. Nu nu te speria, domnişoară, ai putea purta la gât o panglică de catifea sau un colier. Ei bine, o să ţi-l dăruiesc chiar în ziua „naşterii” dumitale. Dar mai e ceva. Acum capul dumitale s-a uscat oarecum. Când vei începe a trăi o viaţă normală, capul se va îngrăşa. Pentru a afla grosimea normală a gâtului dumitale, va trebui să te punem „la îngrăşat” chiar de pe acum, altminteri putem avea surprize neplăcute.

— Dar eu nu pot mânca, răspunse capul cu glas plângăreţ.

— O să te hrănim prin tub. Am pregătit un preparat special, se adresă el lui Laurent. Afară de asta va trebui să mărim afluxul de sânge.

— Aţi introdus în lichidul de alimentare substanţe ce conţin grăsimi?

Kern dădu nehotărât din mână.

— Chiar dacă nu se va îngrăşa, capul se va „umfla”, iar asta e tocmai ceea de ce avem nevoie. Aşadar, zise el în încheiere, ne rămâne principalul: roagă-te lui Dumnezeu, domnişoară Briquet, să moară mai repede o fată frumoasă care să-ţi împrumute

după moartea-i corpul său minunat.

— Nu vorbiţi aşa, e înfiorător! Cineva trebuie să moară pentru ca eu să-i moştenesc corpul... să ştiţi, doctore, mă tem. Doar va fi corpul unui mort. Dar dacă vine şi-mi cere să-i dau corpul înapoi?

— Cine?

— Moarta.

— Păi nu va avea picioare să vină, râse Kern. Şi chiar dacă va veni, o să-i spui că dumneata ai dat un cap corpului ei şi nu ea ţi-a dat corpul, aşa că, fără îndoială, va rămâne mulţumită de acest dar. Mă duc să fac de planton la morgă. Uraţi-mi succes!

Reuşita operaţiei depindea mult şi de cadavru, care trebuia să fie cât mai proaspăt, iată de ce Kern abandonase toate ocupaţiile sale şi aproape că nu pleca de la morgă, în aşteptarea unei coincidenţe fericite.

Cu ţigara de foi în gură el umbla atât de liniştit prin clădirea lungă, de parcă se plimba pe bulevard. O lumină difuză cădea din tavan peste mesele de marmoră, înşirate în rânduri nesfârşite. Pe fiecare masă zăcea câte un cadavru gol, spălat deja cu un şuvoi de apă.

Cu mâinile înfundate în buzunarele paltonului şi pufăind din ţigară, Kern trecea de la o masă la alta, se uita la feţe şi din când în când ridica giulgiul de piele ca să cerceteze corpul.

Odată cu el umblau şi rudele sau prietenii celor morţi. Kern îi privea duşmănos, temându-se să nu-i ia de sub nas cadavrul mult căutat. Să capete un cadavru nu era prea uşor. Timp de trei zile fiecare cadavru trebuia să fie expus şi predat rudelor, dacă îl vor recunoaşte. Însă după trei zile cadavrul intrat în putrefacţie nu mai prezenta pentru Kern nici un interes. El avea nevoie de un cadavru absolut proaspăt, şi pe cât posibil, cald încă.

Kern nu se va scumpi la mită, pentru a căpăta cadavrul potrivit imediat. Numărul de înregistrare a cadavrului va fi schimbat, şi vreo nefericită va fi, la urma urmei, trecută ca

„dispărută”.

„Totuşi nu-i uşor să găsesc o Diană pe gustul lui Briquet”, se gândea Kern, privind tălpile late şi mâinile bătucite ale cadavrelor. Majoritatea nefericiţilor ce zăceau aici nu făcea parte dintre acei ce se plimbă cu automobilul. Kern străbătu morga dintr-un capăt în altul. Între timp câteva cadavre fuseseră recunoscute şi luate, iar în locul lor erau aduse altele. Dar nici printre ele Kern nu găsi material bun pentru operaţie. Văzu câteva cadavre fără cap, dar fie că erau de o constituţie nepotrivită, fie că aveau răni pe corp, sau, în sfârşit, fie că începură să se descompună. Ziua era pe sfârşite. Kern simţi că i se face foame şi îşi imagină cu plăcere nişte pâijoale de găină cu mazăre fierbinte.

„Azi n-am avut noroc”, se gândi Kern, uitându-se la ceas. Şi pomi spre uşă prin mulţimea ce se perinda pe lângă cadavre, plină de desperare, jale şi groază. Calea i-o tăiară slujitorii, care duceau un cadavru de femeie fără cap. Corpul tânăr, spălat, lucea ca de marmoră albă.

„O, iată ceva potrivit! se gândi el şi porni după ei. Când cadavrul fu aşezat pe masă, Kern îl cercetă în grabă şi se convinse şi mai mult că găsise ceea ce-i trebuia. Se pregătea de acum să le şoptească paznicilor să-l ia de acolo, când deodată de cadavru se apropie un bătrân jerpelit a cărui barbă şi mustaţă de mult se cereau tunse.

— Uite-o pe Marta! exclamă el şi-şi şterse cu palma sudoarea de pe frunte.

„Dracu’ l-a adus!” înjură Kern printre dinţi şi, apropiindu-se de bătrân, zise:

— Aţi recunoscut cadavrul? Doar e fără cap.

Bătrânul îi arătă o alunică mare pe umărul stâng al fetei.

— Are semn, răspunse el.

Kern se miră că bătrânul vorbeşte cu atâta calm.

— Cine-i dânsa? Soţia sau fiica dumitale?

— Mare-i Dumnezeu, răspunse bătrânul bun de gură. Mi-a fost

o nepoată de-a doua. Vară-mea a murit şi mi-a lăsat trei pe cap. Şi eu am patru. Sărăcie. Dar ce pot face, domnule? Doar nu-s motănaşi să-i arunci sub gard. Aşa că i-am luat. Şi acum, ce nenorocire! Locuiam într-o casă veche, demult ni s-a cerut să ne căutăm alta, dar unde să te duci? Şi am păţit nevoia. S-a prăbuşit acoperişul. Ceilalţi au scăpat cu vânătăi, da ei i-a retezat capul ca cu briciul. Eu şi baba mea nu eram acasă, vindeam castane prăjite. Vin eu acasă, da Marta a şi fost dusă deja la morgă. Şi de ce la morgă? Cică în locuinţele vecine de asemenea s-au găsit oameni striviţi, unii n-aveau pe nimeni, de aceea au fost căraţi toţi aici la grămadă. Vin eu acasă, măcar i-aţi lumea în cap, nici n-ai chip să intri, de parcă a fost cutremur.

„Nu-i prea rău”, se gândi Kern şi, luând bătrânul la o parte, îi zise:

— Ce s-a întâmplat, nu mai poţi schimba. Vezi dumneata, eu sunt medic şi am nevoie de un cadavru. O să vorbesc deschis. Îţi dau o sută de franci şi… du-te acasă.

— Vrei s-o ciopârţeşti? bătrânul clătină cu dojană din cap şi se îngândură. Ei, bineînţeles, acum i-i totuna… Suntem oameni săraci… Şi totuşi nu mi-i străină…

— Două sute.

— Sărăcia-i mare, copiii trag foame… dar îmi pare rău… Bună fată era, tare bună, miloasă, şi faţa ca un trandafir, nu ca ăştia, bătrânul făcu un gest de dispreţ spre mesele cu cadavre.

„Măi, ce bătrân! Mi se pare că începe să-şi laude marfa”, se gândi Kern şi hotărî să schimbe tactica.

— De altfel, cum doreşti, zise el cu nepăsare. Cadavre sunt destule şi nu-s cu nimic mai rele decât nepoata dumitale. Şi Kern îi întoarse spatele.

— Stai, cum aşa, stai, să mă gândesc… bătrânul se porni după el, gata să încheie târgul.

Kern triumfa, însă situaţia se schimbă pe neaşteptate încă o dată.

— Eşti aici? se auzi o voce emoţionată de femeie în etate.

Kern se întoarse şi văzu apropiindu-se cu pas grăbit o bătrânică grasă şi curăţică, cu scufie albă pe cap. Văzând-o, bătrânul icni fără să vrea.

— Ai găsit-o? îl întrebă bătrânica, căutând speriată înjur şi şoptind rugăciuni.

Bătrânul îi arătă tăcut cadavrul cu mâna.

— Porumbiţa mea, sărmana mucenică! prinse a se boci bătrâna, apropiindu-se de cadavrul decapitat.

Kern văzu că-i va fi mai greu să înduplece bătrâna.

— Ascultă, doamnă, zise el, prietenos, adresându-se bătrânei. Am stat de vorbă cu soţul dumitale şi am aflat că o duceţi foarte greu.

— Treaba noastră cum o ducem, nu umblăm cu cerşitul, îl repezi bătrâna nu fără mândrie.

— Da, însă... vezi dumneata, eu sunt membrul unei societăţi de binefacere. O putem înmormânta pe nepoata dumneavoastră pe contul societăţii. Dacă doriţi, eu o să fac toate formalităţile necesare pentru înmormântare, iar dumneavoastră duceţi-vă acasă, vă aşteaptă copiii şi orfanii...

— Ce-ai trăncănit aici? se repezi bătrâna la bărbatu-său. Şi, întorcându-se spre Kern, zise: îţi mulţumesc, domnule, dar eu trebuie să fac singură toate cele de cuviinţă. S-a trece cumva şi fără ajutorul societăţii dumneavoastră de binefacere. Ce holbezi ochii? trecu ea la tonu-i obişnuit când vorbea cu bărbatul său. Ia răposata şi mergem. Am adus şi roaba.

Toate astea fuseseră spuse pe un ton atât de hotărât, că Kern se înclină rece şi plecă.

„Păcat! Da, azi e într-adevăr o zi fără noroc”.

Se îndreptă spre ieşire şi, luând la o parte paznicul, îi zise cu voce scăzută:

— Nu uita, dacă o fi ceva potrivit, telefonează-mi imediat.

— O, domnule, negreşit, dădu din cap paznicul, primind un bacşiş gras de la Kern.

Kern mâncă copios la restaurant şi se întoarse acasă. Când

intră în camera lui Briquet, aceasta îl întâmpină cu întrebarea obişnuită din ultima vreme:

— Aţi găsit?

— Am găsit, dar n-am avut noroc, fire-ar al dracului! răspunse el. Mai rabdă.

— Dar ce, într-adevăr n-a fost nimic potrivit? nu se ogoia Briquet.

— Erau nişte caracatiţe cu picioarele strâmbe. Dacă vrei, pot să...

— Vai, nu, mai bine mai rabd. Nu vreau să fiu caracatiţă.

Kern hotărî să se culce mai devreme ca de obicei, ca în zori să se scoale şi să se ducă iarăşi să facă de planton la morgă.

Dar nu adormise încă, şi sună telefonul de pe noptieră. Kern înjură şi luă receptorul.

— Alo! Vă ascult. Da, profesorul Kern. Ce? O deraiere de tren chiar lângă gară? O mulţime de cadavre? Da, da, desigur, imediat. Mulţumesc.

Kern se îmbrăcă la repezeală, îl chemă pe John şi-i porunci:

— Maşina!

Peste 15 minute maşina lui gonea în noapte pe străzi ca la incendiu.

Paznicul spusese adevărul. În noaptea asta moartea strânsese o roadă bogată. În fiecare clipă erau aduse cadavre noi. Toate mesele erau încărcate. Curând morţii se puneau şi pe jos. Kern rămase încântat. Mulţumea destinului că această catastrofă nu se întâmplase ziua. Vestea despre ea, probabil, încă nu se răspândise în oraş. Străini încă nu erau la morgă. Kern cercetă cadavrele aşa cum fuseseră ele aduse. Toate erau absolut proaspete. Cam rar aşa întâmplare norocoasă. Una era rău, că întâmplarea nu ţinuse cont de cerinţele speciale ale lui Kern. Majoritatea cadavrelor erau strivite sau aveau leziuni în diferite părţi ale corpului. Însă Kern nu pierdea nădejdea, căci cadavrele se aduceau fără încetare.

— Arată-mi-o pe asta, i se adresă el slujitorului, ce ducea un

cadavru de fată îmbrăcată în costum gri.

Craniul era spart la ceafă. Părul năclăit de sânge, hainele la fel, dar nemototolite. „Probabil că n-are leziuni prea mari... Merge. Siluetă ordinară, probabil e vreo cameristă, dar mai bine un astfel de corp decât nimic”, se gândi Kern.

— Dar asta? Kern arătă spre altă targă. Păi asta e o adevărată comoară! Un tezaur! Fire-ar al naibii, păcat totuşi că a murit o asemenea femeie!

Pe pardosea fu aşezat cadavrul unei femei tinere, cu faţă nobilă, neobişnuit de frumoasă, pe care încremenise o expresie de adâncă uimire. Avea craniul spart mai sus de urechea dreaptă. Probabil că moartea survenise subit. Pe gâtul alb se vedea un şirag de perle. Rochia elegantă de mătase neagră era doar puţin ruptă la poale şi de la guler până la umăr. Pe umărul dezgolit se vedea o alunică.

„Ca şi la cealaltă, se gândi Kern. Dar asta... ce frumuseţe! Kern îi măsură grăbit gâtul. Ca la comandă”.

Kern smulse de la gâtul fetei şiragul de perle naturale, îl aruncă slujbaşului şi spuse:

— Iau cadavrul acesta. Însă deoarece n-am timp să le cercetez aici mai amănunţit, pentru orice eventualitate îl iau şi pe ăsta, şi arătă spre cadavrul cameristei. Mai repede, mai repede. Înveleşte-le într-o pânză şi du-le de aici. Auzi? Se adună mulţimea. Va trebui să deschizi morga şi peste câteva minute aici va fi o adevărată babilonie.

Cadavrele fură duse, aşezate în automobil şi curând nimeriră în casa lui Kern.

Toate cele necesare pentru operaţie fuseseră pregătite dinainte. Ziua, mai bine zis noaptea învierii lui Briquet venise. Kern nu vroia să piardă nici o clipă.

Ambele cadavre fură spălate şi aduse în camera lui Briquet, învelite în cearşafuri şi aşezate pe masa de operaţie.

Capul lui Briquet ardea de nerăbdare să-şi vadă noul corp, însă Kern într-adins pusese astfel masa ca ea să nu vadă

cadavrele până când nu vor fi încheiate toate pregătirile.

Kern reteză repede capetele cadavrelor. John le înveli într-o pânză şi le duse de acolo; tăietura gâtului şi masa fură spălate cu grijă, corpurile - aduse în regulă.

Cercetând încă o dată cadavrele cu o privire critică, Kern clătină îngrijorat din cap. Corpul cu alunica pe umăr era de o frumuseţe perfectă, mai ales în comparaţie cu corpul „cameristei”, cu oase late, colţuroase ca din topor, însă zdravăn. Briquet, desigur, va alege corpul acestei Diane aristocrate. Dar la o cercetare mai amănunţită a cadavrului, Kern observă că Diana, cum o poreclise el, avea un defect: la talpa piciorului drept se vedea o rană mică pricinuită, probabil, de o bucată de fier. Însă ea nu prezenta un pericol prea mare. Kern dezinfectă rana: n-avea nici un motiv să presupună o septicemie. Şi totuşi corpul „cameristei” presupunea un succes mult mai sigur.

— Întoarceţi capul lui Briquet, zise Kern, adresându-se lui John. Pentru ca Briquet să nu-i încurce cu pălăvrăgeala ei în timpul lucrului, gura îi fu astupată, adică închis balonul cu aer comprimat. Deschide balonul.

Când capul lui Briquet văzu cadavrele, scoase un ţipăt strident, de parcă s-ar fi fript pe neaşteptate. Ochii ei se lărgiră de groază. Unul din aceste cadavre trebuia să devină corpul ei. Pentru prima dată simţi profund până la durere caracterul neobişnuit al acestei operaţii şi o cuprinse îndoiala.

— Ei, ce-i cu dumneata? Cum îţi plac aceste cada... corpuri?

— Eu... mă tem... horcăi capul. Nu, nu, n-am crezut că e aşa de grozav... nu vreau...

— Nu vrei? în acest caz o să cos unul din ele la capul lui Thomas. Thomas va deveni femeie. Vrei Thomas să capeţi imediat un corp?

— Nu, nu vă grăbiţi, se sperie capul lui Briquet. Sunt de acord. Vreau să am corpul acesta... cu alunică pe umăr.

— Te-aş sfătui să-l alegi pe celălalt. Nu-i atât de frumos, în schimb, nici o zgârietură.

— Eu nu-s spălătoreasă, sunt artistă, zise cu mândrie capul lui Briquet. Vreau să am un corp frumos. Cu alunică pe umăr. Ea place bărbaţilor.

— Fie cum doreşti, răspunse Kern. Domnişoară Laurent, mută capul domnişoarei Briquet pe masa de operaţie. Şi fii atentă, alimentarea artificială cu sânge a capului nu trebuie întreruptă până în ultima clipă.

Laurent făcea ultimele pregătiri la capul lui Briquet. Faţa capului exprima încordare şi tulburare. Când capul fu mutat pe masă, Briquet nu rezistă şi începu să strige ca niciodată:

— Nu vreau! Nu vreau! Nu, nu! Mai bine omorâţi-mă! Mă tem! A-a-a-a!...

Kern, fără să înceteze lucrul, îi strigă aspru lui Laurent:

— Închide mai repede balonul cu aer! Introdu în soluţia alimentară ghedonal şi ea va adormi.

— Nu, nu, nu!

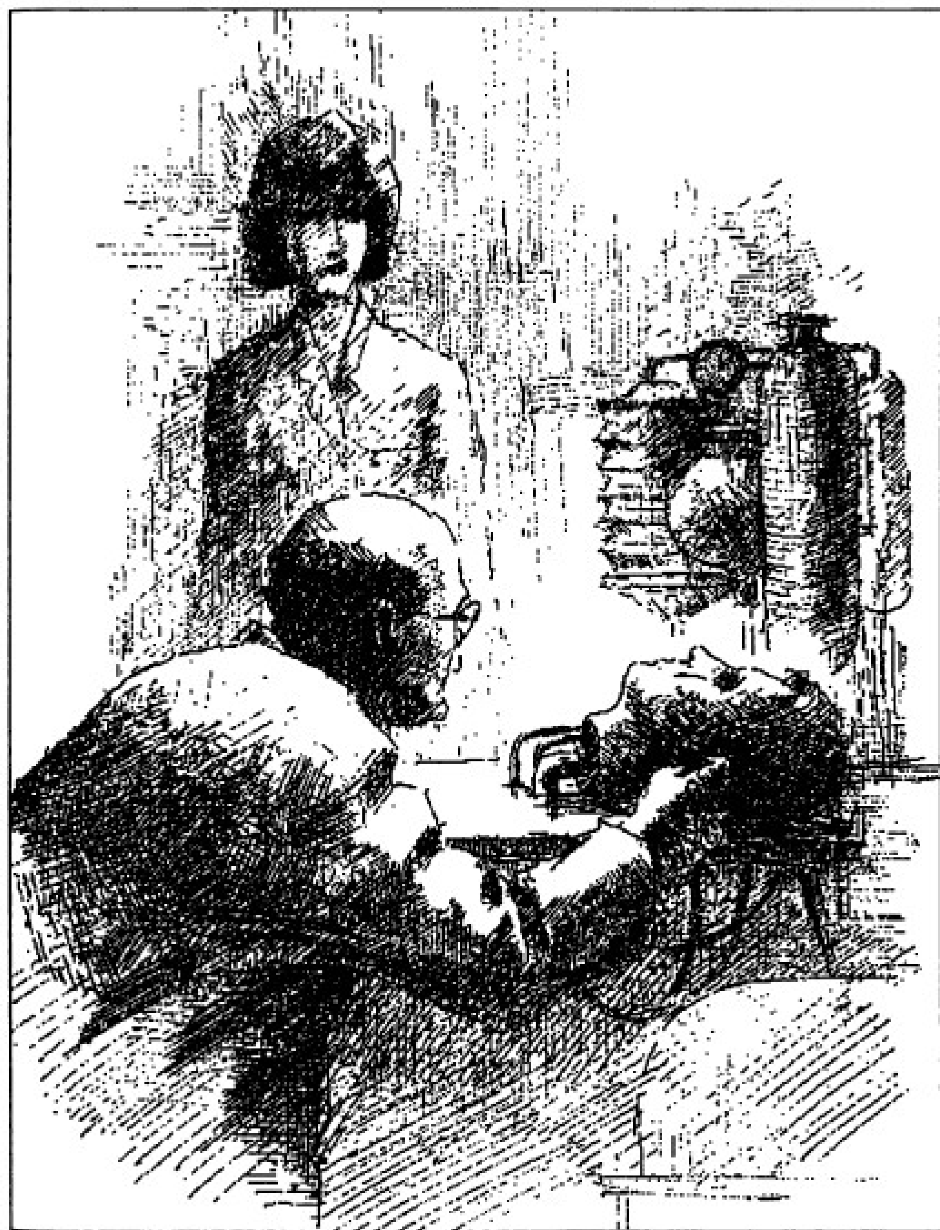
Robinetul se închise, strigătele încetară, dar capul continua să mişte buzele şi se uita cu groază şi implorare.

— Domnule profesor, avem noi dreptul să facem operaţia aceasta împotriva voinţei ei? întrebă Laurent.

— Acum nu-i timpul să ne ocupăm cu probleme de etică, îi răspunse sec Kern. Pe urmă o să ne spună mulţumesc. Fă ce ai de făcut sau pleacă şi nu mă încurca.

Însă Laurent ştia că nu va pleca - fără ajutorul ei rezultatul operaţiei ar fi fost şi mai îndoielnic. Şi, făcând un efort de voinţă, continuă să-i ajute lui Kern.

Capul lui Briquet se zbătea aşa de tare, că tuburile erau cât pe ce să iasă din vasele sanguine.

John sări în ajutor şi ţinea capul cu mâinile, încetul cu încetul zvâcniturile capului încetară, ochii se închiseră: ghedonalul îşi făcea efectul.

Profesorul Kern începu operaţia.

Liniştea era tulburată doar de ordinele scurte ale lui Kern, care cerea un instrument sau altul. De încordare tocmai i se umflaseră venele de pe frunte. Îşi pusese în joc toată măiestria lui strălucită de chirurg, îmbinând iuţeala cu o scrupulozitate şi atenţie extraordinară. Cu toată ura sa faţă de Kern, Laurent îl admira sincer în clipa asta. El lucra cu însufleţire, ca un artist. Degetele lui abile şi fine făceau minuni.

Operaţia ţinu o oră şi 55 de minute.

— Gata, zise în sfârşit Kern, îndreptându-şi spatele, de azi înainte Briquet a încetat să mai fie un cap fără corp. Rămâne doar să-i insuflăm viaţă: să facem ca inima să-i bată, să restabilim circulaţia sângelui. Dar asta o pot face şi singur. Dumneata du-te şi te odihneşte, domnişoară Laurent.

— Mai pot lucra, răspunse ea.

Deşi era foarte obosită, dorea să asiste la ultimul act al acestei operaţii neobişnuite. Însă Kern, probabil, nu vroia s-o iniţieze în taina învierii. El îi propuse insistent încă o dată să se odihnească şi Laurent se supuse.

Kern o rechemă peste o oră. Arăta şi mai obosit, dar pe faţă i se citea o adâncă satisfacţie.

— Încearcă-i pulsul, îi propuse el lui Laurent.

Fata luă nu fără un cutremur lăuntric mâna lui Briquet, acea mână care abia trei ore în urmă aparţinea unui cadavru rece. Mâna era caldă şi se simţea zvâcnetul pulsului. Kern apropie o oglinjoară de buzele lui Briquet. Oglinjoara se aburi.

— Respiră. Acum trebuie s-o înfăşăm binişor pe nou-născută. Câteva zile va trebui să stea absolut nemişcată.

Tot corpul fu înfăşat, iar gura legată strâns.

— Să nu-i treacă prin cap să vorbească, exclamă Kern. Primele zile o s-o ţinem în stare de somnolenţă, dacă inima ei va

permite.

Briquet fu dusă într-o cameră vecină cu a lui Laurent, culcată pe un pat şi supusă electronarcozei.

— O vom hrăni artificial până se vor cicatriza cusăturile. Dumneata va trebui s-o îngrijeşti.

Abia a treia zi Kern îi permise lui Briquet „să-şi revină”.

Era ora patru după-amiază. O rază oblică de soare străbătu odaia şi căzu pe faţa lui Briquet. Ea mişcă uşor din sprâncene şi deschise ochii. Fără să-şi dea seama încă unde se află, se uită la fereastra luminată, apoi la Laurent şi în sfârşit lăsă ochii în jos. Acolo nu mai era gol. Ea văzu un piept ce respira uşor şi un corp - corpul ei, acoperit cu un cearşaf. Un zâmbet uşor îi lumină faţa.

— Nu încerca să vorbeşti şi stai liniştită, îi zise Laurent. Operaţia a decurs foarte bine şi acum totul depinde de felul cum te vei comporta. Cu cât vei sta mai liniştită, cu atât mai curând te vom pune pe picioare. Deocamdată o să ne înţelegem prin mimică. Când laşi pleoapele în jos, însemnă „da”, în sus - „nu”. Simţi vreo durere undeva? Aici. Gâtul şi piciorul. Va trece. Nu ţi-e foame? Nici sete?

Lui Briquet nu-i era nici foame, nici sete.

Laurent îi telefonă lui Kern. El apăru imediat din cabinetul său.

— Ei, cum se simte nou-născuta noastră? O examină şi rămase mulţumit. Totul e normal. Acum răbdare, domnişoară, şi în curând vei putea să dansezi.

Kern dădu câteva ordine şi plecă.

Pentru Briquet zilele de „convalescenţă” păreau foarte lungi. Era o pacientă exemplară: îşi înfrâna nerăbdarea, sta culcată, foarte liniştită, şi făcea orice i se spunea. În sfârşit, veni ziua când fu desfăşată, însă nu căpătă permisiunea să vorbească.

— Îţi simţi corpul? o întrebă Kern tulburat.

Briquet lăsă pleoapele în jos.

— Încearcă să mişti încetişor degetele de la picioare.

Briquet, probabil, încerca s-o facă, deoarece pe faţa ei se citea încordare, însă degetele nu se mişcară.

— Probabil că funcţia sistemului nervos central nu s-a restabilit complet, zise Kern autoritar. Însă nădăjduiesc că în curând se va restabili, iar odată cu el se vor restabili şi mişcările.

Însă în sinea lui se gândi: „De n-ar şchiopăta într-adevăr de ambele picioare”.

„Se va restabili - ce straniu sună aceste cuvinte”, se gândi Laurent, amintindu-şi cadavrul de pe masa de operaţie.

Acum Briquet avea o nouă ocupaţie. Ore întregi încerca să-şi mişte degetele de la picioare. Laurent urmărea cu mare interes rezultatele. Şi deodată exclamă bucuroasă:

— Se mişcă! Degetul mare de la piciorul stâng se mişcă.

Mai departe lucrurile merseră şi mai repede. Începură să se mişte şi alte degete de la mâini şi picioare. În curând Briquet putea să-şi ridice puţin braţele şi picioarele.

Laurent era uluită. Sub ochii ei se săvârşise o minune.

„Oricât de criminal ar fi Kern, se gândi ea, e totuşi un om extraordinar. E adevărat că fără capul lui Dowell n-ar fi reuşit să înfăptuiască această dublă înviere din morţi. Cu toate acestea, Kern e un om talentat, asta o adevereşte şi capul lui Dowell. Ah, dacă Kern l-ar învia şi pe el! Dar nu, el nu va face una ca asta”.

Peste alte câteva zile Briquet căpătă permisiunea să vorbească. Avea o voce destul de plăcută, deşi cu un timbru nestabil.

— Va trece, o încredinţă Kern. O să mai poţi cânta.

Şi Briquet încercă să cânte. Laurent rămase uimită de cântarea asta. Notele înalte Briquet le intona cu voce destul de neplăcută, în registrul mijlociu glasul părea înăbuşit şi chiar răguşit. În schimb notele joase erau fermecătoare. Poseda o voce minunată de contralto.

„Doar coardele vocale se află mai sus de sutura gâtului şi

aparţin lui Briquet, se gândi Laurent, de unde dar a apărut această voce dublă, cu un timbru diferit în registrul înalt şi cel grav? E o enigmă fiziologică. Oare asta n-are legătură cu procesul de întinerire a capului lui Briquet, care e mai în vârstă decât noul ei corp? Sau poate ţine de tulburarea sistemului nervos central? Nu înţeleg nimic... Curios lucru, al cui e acest corp tânăr şi graţios, cărui cap nefericit aparţinuse...”

Fără a-i spune ceva lui Briquet, Laurent începu să răsfoiască numerele de ziar, în care erau publicate listele celor morţi în catastrofa feroviară. Curând dădu peste o informaţie în care se spunea că vestita artistă italiană Angelica Gay, ce călătorea cu trenul nimerit în catastrofă, a dispărut fără urmă. Cadavrul ei nu fusese găsit, şi de rezolvarea acestei enigme se preocupă corespondenţii publicaţiei respective. Laurent era aproape convinsă că Briquet căpătase corpul artistei dispărute.

EXPONATUL EVADAT

În sfârşit în viaţa lui Briquet sosi ziua cea mare. Îi fuseseră scoase ultimele bandaje, şi profesorul Kern îi dădu voie să se scoale.

Ea se ridică şi, sprijinindu-se de braţul lui Laurent, făcu câţiva paşi prin odaie. Mişcările ei erau nesigure şi oarecum zvâcnite. Uneori făcea gesturi stranii cu mâna: până la un anumit punct mâna se ridica lin, apoi se oprea, urma o mişcare oarecum forţată ce trecea iarăşi în una lină.

— Şi asta va trece, zicea cu convingere Kern.

Îl îngrijora puţin rana de la talpa lui Briquet. Rana se vindeca foarte încet. Însă cu timpul se cicatriză într-atât, că Briquet nu mai simţea durerea, ba chiar putea să calce pe piciorul bolnav. Iar peste câteva zile încercă chiar să danseze.

— Nu înţeleg ce-i cu mine, zicea ea, unele mişcări le fac liber, iar în altele parcă-s încătuşată. Probabil că încă nu m-am deprins să-mi dirijez noul corp... Ce corp perfect! Uite ce picioare, domnişoară Laurent. Şi înălţimea e minunată! De n-aş avea cicatricele astea pe gât... Va trebui să le maschez. În schimb alunica asta pe umăr e fermecătoare, nu-i aşa? O să-mi cos o rochie cu un model care s-o scoată în evidenţă... Categoric, sunt foarte mulţumită de corpul meu.

„Corpul tău! se gândi Laurent. Sărmana Angelica Gay!”.

Dorinţele sale, pe care Briquet le înfrânase atâta vreme, izbucniră toate deodată. O copleşi pe Laurent cu o mulţime de pretenţii, comenzi de costume, lenjerie, pantofi, pălării, jurnale de modă, cosmetică.

În noua sa rochie gri de mătase ea fu prezentată de Kern lui Dowell. Şi deoarece acesta era un cap de bărbat, Briquet nu se

putu reţine să nu cocheteze. Fu foarte măgulită, când capul lui Dowell horcăi:

— Excelent! Ţi-ai îndeplinit strălucit misiunea, colega, felicitările mele!

Şi Kern cu Briquet la braţ, radios ca un tânăr însurăţel, ieşi din odaie.

— Ia loc, domnişoară, o pofti el galant, când ajunseră în cabinetul lui.

— Nici nu ştiu cum să vă mulţumesc, domnule profesor, zise ea lăsând galeşă ochii în jos, apoi uitându-se cochet la Kern. Aţi făcut atât de mult pentru mine. Iar eu nu vă pot oferi o recompensă.

— Nici nu-i nevoie. Sunt răsplătit mai mult chiar decât îţi închipui.

— Îmi pare bine. Şi Briquet îi aruncă lui Kern o privire şi mai radioasă. Iar acum permiteţi-mi să plec... să plec de la spital.

— Cum să pleci? De la care spital? Kern nu înţelese deodată ce dorea ea.

— Să plec acasă. Îmi închipui ce senzaţie va produse apariţia mea în faţa prietenelor mele!

Ea vrea să plece! Kern nici nu-şi putea închipui una ca asta. El depusese o muncă titanică, rezolvase o problemă nemaipomenit de complicată, a realizat imposibilul nu pentru ca Briquet să facă furori printre prietenele sale de moravuri uşoare. El însuşi vroia să producă senzaţie în faţa savanţilor. Mai târziu poate şi o să-i dea o anumită libertate, însă acum nici să se gândească la aşa ceva.

— Îmi pare rău, dar nu-ţi pot permite să pleci, domnişoară Briquet! Trebuie să mai rămâi un timp oarecare în casa mea, sub supravegherea mea.

— Dar de ce? Mă simt excelent, se miră ea, jucându-se cu mâna.

— Da, însă sănătatea dumitale se poate înrăutăţi.

— Atunci o să mă întorc la dumneavoastră.

— Ştiu eu mai bine ca dumneata, când vei putea pleca de aici, zise Kern tăios. Nu uita ce ai fi fost de nu eram eu.

— V-am mulţumit deja pentru asta. Dar nu sunt o fetiţă şi nici prizonieră şi am libertatea să fac ce vreau!

„Oho, are caracter fetiţa!” se gândi Kern cu uimire.

— Vom mai vorbi despre asta, zise el. Iar acum fii bună şi te du în camera dumitale. Probabil că John ţi-a şi servit supa.

Bosumflată, Briquet se ridică şi, fără ca să privească la Kern, ieşi.

Briquet lua masa împreună cu Laurent în camera acesteia. Când intră, Laurent şedea de acum la masă. Briquet se aşeză pe scaun şi făcu un gest graţios, a nepăsare, cu mâna dreaptă. Laurent observase şi mai înainte gestul acesta la ea şi încerca să ghicească cui de fapt îi aparţine: corpului Angelicăi Gay sau lui Briquet? Dar parcă nu putea să rămână în corpul Angelicăi Gay automatismul mişcărilor fixate în nervii motori?

Pentru Laurent întrebările acestea erau prea complicate.

„De asta se vor ocupa, probabil, fiziologii”, se gândi ea.

— Iarăşi supă! M-am săturat de mâncarea asta de spital, zise capricios Briquet. Acum aş mânca cu plăcere o duzină de stridii şi aş bea un pahar de bere. Sorbi câteva înghiţituri de supă din ceaşcă şi continuă: Profesorul Kern mi-a declarat adineauri că n-o să-mi permită să ies din casă câteva zile. Cum să nu! Eu nu sunt pasăre de colivie. Aici poţi să mori de urât. Nu, mie îmi place să trăiesc în vâltoarea vieţii, să am totul din plin: lumină, muzică, flori, şampanie...

Tot pălăvrăgind aşa, Briquet mâncă repede, se ridică de pe scaun, şi, apropiindu-se de fereastră, se uită în jos.

— Noapte bună, domnişoară Laurent, zise ea. Astă-seară vreau să mă culc mai devreme. Te rog să nu mă trezeşti mâine dimineaţă. În casa asta somnul e singura distracţie.

Şi, făcând o plecăciune din cap, se retrase în camera ei.

Iar Laurent se aşeză să-i scrie o scrisoare mamei sale.

Toate scrisorile erau cenzurate de Kern. Laurent ştia că el o

urmăreşte cu severitate şi de aceea nici nu încerca să expedieze vreo scrisoare pe ascuns.

De altfel, pentru a n-o tulbura pe mamă-sa, hotărî - chiar de-ar putea expedia vreo scrisoare fără cenzura lui Kern - să nu-i scrie adevărul despre prizonieratul său.

În noaptea asta Laurent dormi ca niciodată rău. Se răsuci multă vreme în pat, gândindu-se la viitor. Viaţa ei era în pericol. Ce va întreprinde Kern ca s-o facă „inofensivă”?

Nici pe Briquet, se vede, n-o prindea somnul. Din camera ei se auzi un foşnet.

„Îşi încearcă rochiile noi”, îşi zise Laurent. Apoi totul se linişti. Laurent auzi ca prin vis un ţipăt înăbuşit şi se trezi. „Nervii mei nu mai fac nici două parale”, se gândi ea şi adormi din nou să-şi împlinească somnul din zori.

Se deşteptă ca de obicei la 7 dimineaţa. Din camera lui Briquet nu se auzea nici un zgomot. Laurent hotărî să n-o deranjeze şi intră în camera unde se afla capul lui Thomas. Capul tânărului era mohorât ca întotdeauna. După ce Kern i-a „cusut un corp” capului lui Briquet, tristeţea lui Thomas crescu. El îi ruga, implora, pretindea să i se dea şi lui cât mai curând un corp nou, uneori înjura brutal. Laurent cu greu îl putea linişti. Ea oftă uşurată când termină toaleta de dimineaţă a capului lui Thomas şi intră în camera lui Dowell, care o întâmpină cu un zâmbet prietenos.

— Ciudat lucru e viaţa! zise capul lui Dowell. Încă nu demult vroiam să mor. Însă creierul meu continuă să lucreze. Acum trei zile mi-a venit o idee foarte îndrăzneaţă şi originală. Dacă voi reuşi să-mi realizez ideea, asta ar produce o adevărată revoluţie în medicină. I-am expus considerentele mele lui Kern şi să fi văzut cum i s-au aprins ochii. El probabil şi-a văzut aievea monumentul pe care i-l vor ridica contemporanii recunoscători... Aşadar, eu trebuie să trăiesc pentru el, pentru idee, iar asta înseamnă că şi pentru mine. Zău, într-adevăr e un fel de cerc vicios.

— Şi în ce constă ideea asta?

— O să ţi-o povestesc mai târziu, când se va coace mai bine în mintea mea...

La ora nouă Laurent bătu la uşa lui Briquet, dar nu primi nici un răspuns. Îngrijorată, încercă să deschidă uşa, dar uşa era încuiată pe dinăuntru. Nu-i rămase altceva de făcut decât să-i raporteze despre asta lui Kern. Kern, ca întotdeauna, acţionă repede şi hotărât.

— Sparge uşa! îi porunci el lui John.

Negrul izbi cu umărul în uşă. Uşa grea trosni şi sări din ţâţâni. Kern, Laurent şi John intrară în cameră.

Aşternutul mototolit al lui Briquet era gol. Kern se repezi la fereastră. De mânerul ramei atârna o frânghie dintr-un cearşaf sfâşiat şi două prosoape.

— Ăsta-i lucrul dumitale! strigă Kern, uitându-se furios la Laurent.

— Vă asigur că n-am participat cu nimic la evadarea domnişoarei Briquet, zise Laurent neclintită.

— Ei bine, cu dumneata o să mai stăm de vorbă, replică Kern, deşi din răspunsul ferm al lui Laurent se convinse că Briquet acţionase fără complici... Acum trebuie s-o prindem pe fugară.

Kern intră în cabinet şi începu să se plimbe agitat de la cămin până la masă şi înapoi. Primul gând fusese să anunţe poliţia, dar renunţă imediat. Poliţia în nici un caz nu trebuie implicată în afacerea asta. Va trebui să se adreseze detectivilor particulari.

„Fire-ar al naibii, eu unul sunt de vină... Trebuia să iau măsuri de pază. Dar cine-şi putea închipui. Cadavrul de ieri a evadat! Kern râse acru. Iar acum te pomeneşti că va pălăvrăgi peste tot ce i s-a întâmplat... Doar vorbise de senzaţia pe care avea s-o facă apariţia ei. Istoria asta va ajunge la corespondenţii ziarelor şi atunci... Nu trebuia să-i arate capul profesorului Dowell... Acum ţine-te! Bine mi-a mai mulţumit!”

Kern chemă prin telefon un agent al unei firme particulare de detectivi, îi înmână o sumă solidă pentru cheltuieli, îi promise o

sumă şi mai mare în caz de reuşită şi-i dădu semnalmentele dispărutei.

Agentul cercetă locul pe unde evadase şi urmele ce duceau spre grilajul de fier al grădinii. Grilajul era înalt şi sfârşea cu bare ascuţite. Agentul clătină din cap: „Bravo, fetiţo!” Pe una din bare zări o fâşie de mătase gri, o luă şi o băgă grijuliu în portofel.

— În rochia asta era îmbrăcată în ziua evadării. Vom căuta femeia în gri.

Şi, asigurându-l pe Kern că „femeia în cenuşiu” va fi găsită în mai puţin de 24 de ore, agentul plecă.

Detectivul era om cu experienţă în meserie. Află ultima adresă a lui Briquet şi adresele câtorva din prietenele ei, făcu cunoştinţă cu ele, la una văzu fotografia lui Briquet şi află în ce cabarete lucrase. Câţiva agenţi fură trimişi prin cabaretele acestea în căutarea fugarei.

— Păsărica nu putea să zboare prea departe, zise încredinţat detectivul.

Însă de data asta greşise. Trecură două zile şi încă nu dăduse de urmele ei. Abia a treia zi de căutări, vizitatorii permanenţi ai unui birt din Montmartre i-au comunicat agentului că în noaptea evadării acolo fusese „înviata din morţi” Briquet. Dar unde dispăruse apoi, nu ştia nimeni.

Kern se îngrijora tot mai mult. Acum nu se temea doar că Briquet va da în vileag tainele lui. Se temea să nu piardă pentru totdeauna un „exponat” preţios. E adevărat că mai putea face unul, din capul lui Thomas, însă nu era sigur că noua experienţă se va termina atât de strălucit. Demonstrarea câinelui înviat, se înţelege, nu va produce efectul dorit. Nu, Briquet trebuia găsită cu orice preţ. Şi el dubla, întreia onorariul pentru căutarea „exponatului” evadat.

CÂNTECUL ISPRĂVIT

Briquet, cu ajutorul noului său corp sprinten, mlădios şi viguros, sări peste gard şi ieşi în stradă, apoi opri un taxi şi-i dădu o adresă stranie:

— Cimitirul Pere-la-Chaise.

Dar, înainte de piaţa Bastiliei schimbă maşina şi se îndreptă spre Montmartre. Pentru primele cheltuieli luase poşeta lui Laurent, în care se găseau câteva zeci de franci. „Un păcat mai mult sau mai puţin, n-are a face, dar nu mă pot lipsi de ei”, se consola dânsa.

Pocăirea pentru păcatele săvârşite fu amânată pe un termen nedefinit. Ea se simţea iarăşi om întreg, viu, sănătos, ba chiar mai tânăr precum fusese. Până la operaţie, după socoteala ei de femeie, avea aproape de 30. Noul ei corp te-i fi mirat să aibă mai mult de 20. Glandele acestui corp întineriră capul lui Briquet: ridurile de pe faţa ei dispărură, culoarea pielii deveni mai gingaşă. „Acum să tot trăiesc”, se gândi Briquet, contemplându-se visătoare în oglinjoara găsită în poşetă.

— Opreşte aici, porunci ea şoferului şi, după ce-i plăti, merse mai departe pe jos.

Era aproape de patru dimineaţa. Ajunse la cabaretul cunoscut „Chat-Noir”, unde cântase în aceea noapte fatală, când un glonte curmase la jumătate de cuvânt şansoneta veselă, pe care o interpreta. Ferestrele cabaretului erau încă luminate puternic.

Briquet intră emoţionată în vestibulul cunoscut. Portarul obosit se vede că n-o recunoscuse. Se strecură repede prin uşa laterală şi trecu prin coridor în încăperea pentru artişti, din vecinătatea scenei. Prima o zări Marta Roşcata. Scoţând un ţipăt de spaimă, ea se ascunse în cabina ei. Briquet începu să râdă şi ciocăni la uşă, însă Marta Roşcata nu răspunse.

— O, Rândunico! auzi Briquet o voce de bărbat. Porecla asta o căpătase la cabaret pentru că îi plăcea grozav coniacul cu rândunică pe etichetă. Prin urmare, eşti vie? Dar noi de mult te socoteam moartă!

Briquet se întoarse şi văzu un bărbat frumos, îmbrăcat elegant, cu faţa bărbierită şi foarte palidă. Asemenea feţe palide au oamenii care arareori văd lumina soarelui. Era Jean, soţul Martei Roşcata. Lui nu-i plăcea să vorbească despre profesia sa. Iar prietenii şi tovarăşii de chefuri socoteau ca lipsit de tact să-l întrebe din ce surse trăieşte. Era de ajuns că Jean avea deseori bani şi că era „un băiat de suflet”. În nopţile când avea buzunarele pline, vinul curgea gârlă, şi Jean plătea pentru toţi.

— De unde-ai apărut, Rândunico?

— De la spital, răspunse Briquet.

De teamă ca rudele sau prietenii aceleia căreia îi aparţinuse corpul să nu i-l ceară înapoi, Briquet găsea că e mai bine să nu vorbească despre neobişnuita operaţie.

— Starea mea era foarte gravă, continuă ea să inventeze. Toţi au crezut că am murit şi chiar am fost dusă la morgă. Dar acolo un student, ce controla cadavrele, mă apucă de mână şi simţi că pulsul mai bate. Mai eram vie. Glontele a trecut chiar pe lângă inimă fără s-o atingă. Am fost imediat dusă la spital şi totul s-a sfârşit cu bine.

— Minunat! exclamă Jean. Ai noştri vor cădea jos de uimire. Trebuie să sărbătorim învierea ta.

Ţăcăni cheia în broască. Marta Roşcata, care după uşă trăgea cu urechea la discuţia asta, se convinse că Briquet nu-i fantomă şi deschise. Prietenele se îmbrăţişară şi se sărutară.

— Parcă te-ai făcut mai suplă, mai înaltă şi mai graţioasă, Rândunico, zise Marta Roşcata, privind silueta prietenei apărute atât de neaşteptat.

Briquet se simţi stingherită de această privire pătrunzătoare de femeie.

— Se înţelege c-am slăbit, răspunse ea. Am fost hrănită numai cu supă. Înălţimea? Mi-am cumpărat pantofi cu tocuri mai înalte. Şi modelul rochiei...

— Dar de ce ai apărut la noi atât de târziu?

— O, e o istorie întreagă... Ţi-ai executat deja numărul? Poţi să stai cu mine câteva minute?

Marta dădu din cap afirmativ. Prietenele se aşezară lângă măsuţa cu oglindă mare, ticsită cu cutii, creioane şi creme de machiaj, flacoane de parfum, rimeluri, pudriere şi tot felul de cutiuţe cu bolduri şi agrafe.

Jean se instală alături fumând o ţigaretă egipteană.

— Am fugit de la spital. Pur şi simplu, am şters-o, le declară Briquet.

— Dar de ce?

— M-am săturat de supă. Înţelegi, toată ziua numai supă şi supă. Aveam oroare să iau cel puţin o înghiţitură. Iar doctorul nu mă lăsa să plec. Vroia să mă demonstreze studenţilor. Mă tem că mă va cauta cu poliţia... Nu mă pot întoarce acasă, aş vrea să rămân la tine. Dar şi mai bine ar fi să plec din Paris pe câteva zile... Dar aproape că n-am bani.

Marta Roşcata chiar plesni din palme, atât i se păruse de interesantă toată povestea.

— Se înţelege că vei rămâne la mine, zise ea.

— Mă tem că şi pe mine mă va căuta poliţia, zise îngândurat Jean, scoţând rotocoale de fum. Nici mie nu mi-ar strica să dispar pe câteva zile.

Rândunica era om de-al casei şi Jean nu-şi ascundea de ea profesia. Ştia că Jean e „pasăre rară”. Specialitatea lui era spargerea seifurilor.

— Hai, Rândunico, cu noi la sud. Tu, eu şi Marta. La Riviera, să mai respirăm aer de mare. Prea mult am stat pe loc, trebuie să mă mai vântur. Mă crezi, aproape două luni n-am văzut soarele. Am şi început să uit cum arată.

— Foarte bine, bătu bucuroasă din palme Marta Roşcata.

Jean se uită la ceasornicul său de aur cu brăţară.

— Mai dispunem de timp. Fire-ar al naibii, trebuie să-ţi termini de cântat şansoneta... Iar apoi ne luăm zborul şi las' să te caute.

Briquet îi acceptă cu plăcere propunerea. Apariţia ei făcu senzaţie, după cum se şi aşteptase.

Jean ieşi pe estradă în rol de prezentator, aminti tragica istorie petrecută cu Briquet aici câteva luni în urmă, iar apoi declară că domnişoara Briquet la cererea publicului a înviat, după ce el, Jean, i-a turnat pe gât un păhărel de coniac „Rândunica”.

— Rândunica! Rândunica! scandă zgomotos publicul.

Jean tăcu, ridică mâna, şi când aclamaţiile încetară, continuă:

— Rândunica va cânta şansoneta din locul în care a fost întreruptă atât de neaşteptat. Orchestra, „Pisicuţa”!

Orchestra începu să cânte şi, reluat sub o ploaie de aplauze de la jumătatea cupletului, Briquet îşi duse cântecul până la capăt. E adevărat că se stârni un zgomot infernal, încât nici ea nu-şi auzea vocea, dar nici nu era nevoie de asta. Se simţea mai fericită ca oricând şi era încântată că nu a fost uitată, fiind întâmpinată atât de călduros. Că această căldură izvora din prea mult vin consumat, n-o jena defel.

Terminând de cântat, făcu pe neaşteptate un gest graţios cu mâna dreaptă. Era un gest nou. Publicul aplaudă şi mai tare.

„De unde a luat gestul ăsta? Ce maniere frumoase. Trebuie să mă învăţ şi eu...” îşi zise Marta Roşcata.

Briquet coborî de pe scenă în sală. Prietenele o sărutau, cunoscuţii întindeau pocalele să ciocnească cu ea. Se îmbujorase, ochii îi străluceau. Succesul şi vinul o ameţiră. Uită că poate fi urmărită şi era gata să rămână aici toată noaptea. Însă Jean, deşi nu băuse mai puţin ca alţii, nu pierdea simţul realităţii.

Din când în când se uita la ceas şi, în sfârşit, se apropie de Briquet şi-i întinse mâna.

— E timpul.

— Nu mă duc. Duceţi-vă singuri, răspunse Briquet, dând galeş ochii peste cap.

Atunci Jean o luă în braţe şi o purtă spre uşă.

Publicul începu să murmure.

— Spectacolul s-a terminat! le strigă Jean din uşă. Aşteptaţi învierea următoare!

El o scoase afară pe Briquet, care se zbătea în braţele lui, şi o băgă în automobil. Curând veni şi Marta cu câteva geamantanaşe.

— Spre Piaţa Republicii, îi zise Jean şoferului pentru a nu-i indica punctul final. Era obişnuit să călătorească cu transbordare.

FEMEIA-ENIGMĂ

Valurile Mării Mediterane loveau ritmic în litoral. Un vântuleţ lin umfla uşor pânzele iahturilor albe şi pescadoarelor. Deasupra capului, în înâltul azuriu al cerului, huruiau vesel hidroplanele cenuşii, ce săvârşeau raiduri de plăcere între Nisa şi Mentona.

Un bărbat tânăr în costum alb de tenisman şedea într-un balansoar şi citea un ziar. Lângă jilţ zăcea o rachetă de tenis şi câteva reviste ştiinţifice în limba engleză.

Alături de el, sub o umbrelă albă uriaşă lucra la şevalet prietenul său, pictorul Armand Laré.

Arthur Dowell, fiul răposatului profesor Dowell, şi Armand Laré erau prieteni nedespărţiţi, şi prietenia asta era cea mai bună dovadă că extremele se atrag.

Arthur Dowell era o fire tăcută şi sobră. Îi plăcea ordinea, studia insistent şi sistematic. Mai avea un an până la absolvirea Universităţii, dar lucra deja ca asistent la catedra de biologie.

Laré, ca un adevărat francez de la sud, era de felul său înflăcărat, haotic, zănatic. Uita de penel şi vopsele săptămâni întregi, ca apoi să se reapuce de lucru ca un nebun, şi atunci nici o putere din lume nu-l putea smulge de lângă şevalet.

Numai în una prietenii se asemănau: ambii erau talentaţi şi ştiau să-şi atingă scopul odată pus, deşi mergeau spre el pe căi diferite: unul prin izbucniri şi salturi, celălalt cu pas măsurat.

Lucrările de biologie ale lui Arthur Dowell atraseră atenţia specialiştilor în materie, şi i se prezicea un viitor strălucit. Iar tablourile lui Laré trezeau discuţii aprinse la expoziţii şi majoritatea din ele fuseseră achiziţionate de multe muzee renumite din diferite ţări.

Arthur Dowell zvârli ziarul pe nisip, îşi rezemă capul de speteaza jilţului, miji ochii şi zise:

— Corpul Angelicăi Gay încă n-a fost găsit.

Laré dădu neconsolat din cap şi oftă din greu.

— Încă n-o poţi uita? îl întrebă Dowell.

Laré se răsuci atât de brusc spre Arthur, că acela zâmbi fără să vrea. În faţa lui nu mai era un pictor îndrăgostit de arta sa, ci un cavaler înarmat cu scut-paletă în mâna stângă şi spadă-pensulă în dreapta, un cavaler înfuriat, gata să-l nimicească pe acela, care l-a jignit de moarte.

— S-o uit pe Angelica! exclamă Laré, agitându-şi armele, s-o uit pe aceea care...

Pe neaşteptate un val furişat îi udă picioarele până la genunchi şi el încheie melancolic:

— Parcă poate fi uitată Angelica? Lumea a devenit mai tristă de când au amuţit cântecele ei...

Laré auzise pentru prima dată de moartea, mai bine zis, de dispariţia Angelicăi Gay la Londra, unde venise pentru a picta „simfonia ceţii londoneze”. Laré nu fusese numai admiratorul talentului cântăreţei, ci şi amicul ei, cavalerul ei. Nu zadarnic se născuse în sudul regiunii Provence, printre ruinele castelelor medievale.

Aflând despre nenorocirea Algelicăi, fu atât de zguduit, încât pentru prima dată în viaţă îşi întrerupse „beţia picturii” în punctul cel mai culminant al creaţiei.

Arthur, care sosise la Londra din Cambridge, încercă să-l distragă pe prietenul său de la negrele sale gânduri şi propusese această călătorie pe litoralul Mării Mediterane.

Dar nici aici Laré nu-şi găsea locul. Întorcându-se de la plajă la hotel, îşi schimbă hainele, apoi urcă la tren, plecă în cel mai aglomerat loc - tripoul de la Monte Carlo. Vroia să uite de tot şi de toate.

Deşi era încă devreme, lângă clădirea joasă se îmbulzea lume multă. Laré intră în prima sală. Vizitatori erau puţini.

— Faceţi jocul, zise crupierul, înarmat cu o lopăţică de adunat

banii.

Laré, fără să se oprească, trecu în sala următoare, pereţii căreia erau pictaţi cu nuduri de femei vânând, călărind sau scrimând, mai în scurt, tot ce trezea patimă. Tablourile creeau o atmosferă de luptă aprinsă, de pofte şi lăcomie, dar şi mai puternic erau imprimate simţăminte acestea pe feţele oamenilor vii, adunaţi în jurul mesei de joc.

Uite un comerciant gras cu faţa palidă întinde banii cu mâinile tremurânde, puhave şi pistruiate, acoperite cu pufuşor roşcat. Respiră greu ca un astmatic. Ochii lui urmăresc cu încordare ruleta. Laré constată fără greş că grăsanul pierduse enorm şi acum pune ultimii bani în speranţa să câştige. Iar de nu - omul acesta buhăit se va retrage, poate, pe aleea sinucigaşilor şi acolo îşi va încheia socotelile cu viaţa...

În spatele grăsanului stă un bătrân bărbierit, prost îmbrăcat, cu părul zbârlit şi ochi de maniac. Ţine în mână un carneţel de notiţe, face nişte socoteli... El demult şi-a pierdut la joc toată averea şi a devenit robul ruletei. Administraţia tripoului îi dă o mică pensie lunară pentru pâine şi joc: un fel de reclamă. Acum el elaborează propria-i „teorie a probabilităţii”, studiază caracterul capricios al fortunei. Când greşeşte în ipotezele sale, loveşte supărat cu creionul în carneţel, se lasă într-un picior, bolmojeşte ceva şi iarăşi se adânceşte în socoteli. Dacă ipotezele sale se adeveresc - faţa i se luminează, şi el întoarce capul spre vecini de parcă ar vrea să spună: iată, vedeţi, în sfârşit, am reuşit să aflu legea hazardului.

Doi lachei aduc la braţ o bătrânică în rochie neagră, cu colier de diamante la gâtu-i zbârcit, şi o aşează într-un fotoliu la masă. Obrazul ei e pudrat atât de tare, încât nu mai poate păli. Văzând bila tainică, ce împarte necazuri şi bucurii, ochii ei înfundaţi în orbite se aprind de lăcomie şi degetele subţiri, încărcate cu inele, încep să tremure.

O femeie tânără, frumoasă şi zveltă, îmbrăcată într-un costum elegant verde-închis, trece pe lângă masă, aruncă cu un gest

graţios o bancnotă de o mie de franci, pierde, zâmbeşte cu nepăsare şi trece în camera alăturată.

Laré puse pe roşu o sută de franci şi câştigă.

„Azi trebuie să câştig”, se gândi el, punând o mie, şi pierdu. Dar nu-l părăsea încrederea că la urma urmei o să câştige. Patima pusese stăpânire pe el.

De masa ruletei se apropiară trei: un bărbat înalt şi prezentabil, cu faţa foarte-foarte palidă, şi două femei, una cu părul roşcat, iar cealaltă într-un costum gri... Aruncându-i o privire fugară, Laré simţi o uşoară tulburare. Neînţelegând încă ce-i provoacă această emoţie, pictorul începu să urmărească cu privirea femeia în gri şi fu frapat de un gest pe care-l făcea ea cu mâna dreaptă. „Un gest cunoscut! O, asemenea gest făcea Angelica Gay!” Gândul acesta îl uimi atât de tare, că nu mai putu să joace. Iar când cei trei necunoscuţi se retraseră râzând de la masă, Laré, uitând să-şi ia banii câştigaţi, porni după ei.

La ora patru dimineaţa cineva ciocăni tare la uşa lui Arthur Dowell. Punându-şi supărat halatul, Dowell deschise.

În cameră intră cu paşi împleticiţi Laré şi, căzând obosit într-un jilţ, zise:

— Mi se pare că-mi ies din minţi.

— Ce s-a întâmplat? exclamă Dowell.

— Vorba e că... nici nu ştiu cum să-ţi explic... Am jucat aseară până la două de noapte. Ba câştigam, ba pierdeam. Şi deodată am văzut o femeie. Un gest de-al ei m-a frapat atât de mult, încât am lăsat jocul şi am urmat-o la restaurant. M-am aşezat la o masă şi am cerut o cafea tare. Cafeaua îmi ajută întotdeauna, când nervii mei o iau razna... Necunoscuta şedea la masa vecină. Cu ea era un bărbat tânăr, bine îmbrăcat, dar care nu-mi inspira încredere, şi o femeie cu părul roşcat, destul de vulgară. Vecinii mei beau vin şi pălăvrăgeau vesel. Necunoscuta în costum cenuşiu începu să cânte o şansonetă. Avea o voce piţigăită, cu un timbru destul de neplăcut. Dar pe neaşteptate luă câteva note joase... Laré îşi strânse capul în palme. Dowell!

Era vocea Angelicăi Gay. Aş recunoaşte-o dintr-o mie!

„Sărmanul! La ce-a ajuns!” se gândi Dowell şi, punându-i prietenos mâna pe umăr, îi zise:

— Ţi s-a părut, Laré. Uit-o, prietene. O asemănare întâmplătoare.

— Nu, nu! te asigur, îl întrerupse cu înflăcărare Laré. Am început să mă uit şi mai atent la cântăreaţă. E destul de drăguţă, cu profil pronunţat şi ochi frumoşi, şăgalnici. Însă silueta ei, corpul ei! Dowell, să mă ia toţi dracii, dacă corpul cântăreţei nu seamănă ca două picături de apă cu al Angelicăi Gay!

— Ştii ce, Laré, ia brom, fă un duş rece şi du-te la culcare. Mâine, mai bine zis azi, când te vei trezi…

Laré se uită cu dojană la Dowell.

— Crezi c-am înnebunit?… Nu te grăbi cu concluziile. Asta încă nu e tot. Ascultă-mă până la capăt. Când cântăreaţa şi-a terminat cântecul, a făcut iarăşi gestul acela cu mâna. Era gestul preferat al Angelicăi, gest absolut individual, irepetabil.

— Şi ce vrei să spui? Nu cumva îţi închipui că această cântăreaţă necunoscută posedă corpul Angelicăi?

Laré îşi frecă fruntea.

— Nu ştiu… într-adevăr, poţi să-ţi ieşi din minţi.. Dar ascultă mai departe. Necunoscuta poartă la gât un colier, mai precis nu colier, ci un adevărat guleraş, cusut cu mărgăritare, înalt de cel puţin patru centimetri. Iar la piept are un decolteu destul de adânc. Decolteul îi descoperă pe umăr o alunică - alunica Angelicăi Gay. Colierul seamănă cu un bandaj. Mai sus de colier capul unei femei necunoscute, mai jos de el - corpul Angelicăi Gay, pe care-l cunosc până la cele mai mici amănunte, linii şi forme. Nu uita că sunt pictor, Dowell. Şi ştiu să reţin în minte liniile irepetabile şi particularităţile individuale ale corpului omenesc… Am multe schiţe, am pictat atâtea portrete de-ale Angelicăi, încât e imposibil să greşesc.

— Dar e cu neputinţă! exclamă Dowell. Doar Angelica a

murit...

— A murit? însă aici e aici, că nimeni nu ştie nimic. Ea sau cadavrul ei a dispărut fără urmă. Şi iată că acum...

— Ai întâlnit cadavrul înviat al Angelicăi?

— O-o!… Laré scoase un geamăt. M-am gândit anume la asta.

Dowell se ridică în picioare şi începu să se plimbe prin odaie. Se vedea că nu va mai dormi în noaptea asta.

— Hai să chibzuim la rece, zise el. Spui că necunoscuta dumitale parcă avea două voci: una a ei, mai mult mediocră, şi alta a Angelicăi Gay?

— În registrul de jos e contraltul ei unic, răspunse Laré, dând afirmativ din cap.

— Însă fiziologic acest lucru e imposibil. Nu-ţi închipui cumva că omul scoate din gât sunetele înalte cu capetele de sus ale coardelor vocale, iar sunetele joase cu capetele de jos? înălţimea sunetului depinde de încordarea mai mare sau mai mică a coardelor vocale pe toată lungimea lor. E ca şi la strune: dacă e întinsă mai tare, struna face mai multe vibraţii şi produce un sunet mai înalt, şi viceversa. Afară de asta, dacă i s-ar fi făcut o operaţie, coardele vocale ar fi fost scurtate şi, ca urmare, vocea ar fi devenit foarte înaltă. Ş-apoi te-i mira ca un om să poată cânta după asemenea operaţie: cicatricele ar împiedica vibraţia normală a coardelor şi vocea în cel mai bun caz ar fi răguşită... Nu, e absolut cu neputinţă. În sfârşit, pentru a „învia” corpul Angelicăi, trebuie să ai un cap, un cap al cuiva, fără corp.

Dowell tăcu brusc, căci îşi amintise ceva, ce într-o măsură oarecaree întăreau presupunerile lui Armand Laré.

Arthur asistase personal la câteva experienţe făcute de tatăl său. Profesorul Dowell introducea în vasele sanguine ale unui câine mort o soluţie hrănitoare cu adrenalină, încălzită până la 37 grade Celsius, o soluţie iritantă, care le făcea să se contracte. Când soluţia asta sub o anumită presiune ajungea la inimă, restabilea funcţionarea ei şi inima începea să trimită

sângele prin artere. Încetul cu încetul circuitul sanguin se restabilea şi animalul învia.

„Cauza principală a morţii organismului, spuse atunci tatăl lui Arthur, este încetarea alimentării organelor cu sânge şi cu oxigenul ce se conţine în el”.

„Vasăzică tot aşa poate fi înviat şi un om?” îl întrebă Arthur.

„Da, îi răspunse vesel tatăl, eu mă apuc să săvârşesc învierea şi cândva voi face această „minune”. Spre asta duc experienţele mele”.

Prin urmare învierea unui cadavru e posibilă. Dar e posibil oare să învii un cadavru, al cărui corp aparţinea unui om, iar capul - altuia? E posibilă asemenea operaţie? Arthur se îndoia. E adevărat, văzuse cum tatăl său făcuse operaţii îndrăzneţe şi reuşite cu transplantarea de ţesuturi şi oase. Dar ele erau totuşi mai puţin complicate, şi le făcuse tatăl său.

„Dacă tata ar fi în viaţă, probabil că presupunerea lui Laré despre un cap străin pe corpul Angelicăi Gay ar fi verosimilă. Numai tata ar fi îndrăznit să facă asemenea operaţie complicată şi neobişnuită. Dar poate că experienţele tatei le continuă asistenţii lui? se gândi Dowell. Dar una e să învii un cap sau un cadavru întreg şi alta - să coşi capul unui om la corpul altuia”.

— Ce ai de gând să întreprinzi? întrebă Dowell.

— Vreau s-o găsesc pe femeia aceea în gri, să fac cunoştinţă cu ea şi să-i descopăr taina. Vrei să mă ajuţi?

— Se înţelege, răspunse Dowell.

Laré îi strânse mâna cu putere şi amândoi se apucară să chibzuiască planul de acţiune.

O PLIMBARE VESELĂ

Peste câteva zile, Laré reuşi să facă cunoştinţă cu Briquet, cu prietena ei şi cu Jean. Le propuse o plimbare cu iahtul şi invitaţia fu acceptată cu plăcere.

În timp ce Jean şi Marta Roşcata discutau pe punte cu Dowell, Laré îi propuse lui Briquet să meargă jos să vadă cabinele. Erau de tot două cabine, destul de mici, şi în una din ele se afla un pian.

— O, aici este şi pian! exclamă Briquet.

Se aşeză la pian şi execută un foxtrot. Iahtul se legăna lin pe valuri. Laré sta în picioare lângă pian, se uita atent la Briquet şi chibzuia cu ce să înceapă ancheta.

— Cântă ceva cu vocea, o rugă el.

Briquet nu se lăsă mult rugată. Începu să cânte, privindu-l cochet pe Laré: îi plăcea băiatul.

— Ce voce... stranie ai, zise Laré, privind-o scrutător în ochi. În gâtul dumitale parcă sunt îmbinate două voci: vocile a două femei...

Briquet se zăpăci, dar curând îşi recăpătă sângele rece şi râse silit.

— O, da! Le am din copilărie. Un profesor de muzică a găsit că sunt contralto, iar altul - mezzosoprano. Fiecare îmi perfecţiona vocea în felul său şi iată ce-a ieşit... afară de asta, sunt cam răcită...

„Nu dă prea multe explicaţii pentru un singur fapt? se întrebă Laré. Şi de ce s-a zăpăcit aşa? Bănuielile mele se adeveresc. Aici e ceva la mijloc”.

— Când cânţi note joase, începu el cu tristeţe, mi se pare că aud vocea unei bune cunoscute de-a mea... Era o cântăreaţă renumită. Sărmana a murit într-o catastrofă de tren. Spre

mirarea tuturor, corpul ei n-a putut fi găsit... Dar statura dumitale seamănă cu ea ca două picături de apă... S-ar putea crede că ai corpul ei.

Briquet îl privi pe Laré îngrozită. Îşi dădu seama că nu degeaba pornise el vorba despre asta.

— Sunt oameni ce seamănă foarte mult unul cu altul, zise ea cu glas tremurat.

— Da, însă până acum n-am întâlnit o astfel de asemănare uimitoare... Gesturile dumitale... uite, mişcarea aceasta cu mâna dreaptă... Apoi şi altele... Vezi, acum te-ai apucat cu mâinile de cap de parcă ţi-ai îndrepta un păr bogat. Aşa păr avea Angelica Gay. Şi tot aşa ea îşi îndrepta şuviţa rebelă de la tâmplă... Dar dumneata n-ai bucle lungi. Dumneata eşti tunsă scurt, după ultima modă.

— Şi eu aveam înainte părul lung, zise Briquet. Faţa ei pălise, degetele îi tremurau vizibil. Aici e prea cald... Să mergem sus...

— Nu te grăbi, o opri Laré, tulburat şi el. Trebuie să stau de vorbă cu dumneata.

O aşeză cu forţa într-un jilţ lângă hublou.

— Mi-e rău... Sufăr de rău de mare! exclamă Briquet, încercând să plece.

Însă Laré ca din greşeală îi atinse gâtul cu mâinile, întorcând marginea colierului. Îi observă pe gât cicatricele trandafirii.

Briquet se clătină. Laré abia reuşi s-o prindă în braţe: faţa leşinase.

Pictorul, neştiind ce să facă, o stropi cu apă pe faţă direct din garafă. Curând Briquet îşi veni în fire. O groază indescriptibilă i se citea în ochi. Câteva clipe lungi se priviră în tăcere. Lui Briquet i se păru că sosise clipa răzbunării. Clipa cruntă a răsplatei pentru că şi-a însuşit un corp străin. Buzele ei tremurară şi ea şopti abia auzit:

— Nu mă omorî! Ai milă...

— Linişteşte-te, n-am de gând să-ţi fac nimic... dar trebuie să aflu taina dumitale cu orice preţ. Laré ridică mâna ce atârna ca

moartă a lui Briquet şi o strânse cu putere. Recunoşti că nu e corpul dumitale? De unde l-ai luat? Spune-mi tot adevărul!

— Jean! încercă să strige Briquet, însă Laré îi astupă gura cu palma şi-i şuieră la ureche:

— Dacă mai strigi o dată, nu mai ieşi din cabina asta. Apoi, lăsând-o pe Briquet, încuie repede uşa cabinei cu cheia şi închise bine hubloul.

Briquet începu să plângă ca un copil, însă Laré era neînduplecat.

— Lacrimile n-o să-ţi ajute! Povesteşte-mi mai repede, cât nu mi-am pierdut cumpătul.

— Nu sunt vinovată cu nimic, zise Briquet printre sughiţuri. Am fost omorâtă... Iar apoi am înviat... Numai capul meu... pe o măsuţă de sticlă... înfiorător!... Şi capul lui Thomas era tot acolo... Nu ştiu cum s-a întâmplat. Profesorul Kern, el m-a înviat... Eu l-am rugat să-mi dea corpul înapoi. El mi-a promis... şi mi-a adus nu ştiu de unde corpul acesta... Ea se uită cu groază la umerii săi, la mâini. Dar când am văzut că-i mort, am refuzat... Mi s-a făcut groază... N-am vrut, l-am implorat să nu-mi lipească capul meu de un cadavru... Acest lucru poate să-l adevereasccă domnişoara Laurent care ne îngrijea, însă Kern nu mi-a dat ascultare. M-a adormit şi m-am trezit aşa cum mă vezi. N-am vrut să rămân la Kern şi am fugit la Paris, apoi încoace... Acum nu mai vreau să rămân fără corp. El a devenit al meu. Niciodată n-am fost atât de liberă în mişcări. Atât doar că mă doare piciorul... Dar asta va trece... Nu vreau să mă întorc la Kern!

Ascultând aceste cuvinte fără şir, Laré îşi zise în gând: „Briquet, după cât mi se pare, nu e vinovată. Însă Kern... Cum de-a putut face rost de corpul Angelicăi Gay şi să-l folosească pentru un experiment atât de înfiorător? Kern! Am auzit numele acesta de la Arthur. Kern, pare-se, fusese asistentul tatălui său. Taina aceasta trebuie să fie descoperită”.

— Nu mai plânge şi ascultă-mă cu atenţie, îi zise Laré cu

asprime. O să te ajut cu o singură condiţie: să nu sufli nici o vorbă despre ceea ce ţi s-a întâmplat până în clipa de faţă. Nimănui, afară de unui singur om care va veni îndată încoace. E Arthur Dowell, dumneata îl cunoşti de acum. Va trebui să-mi dai întru totul ascultare. Dacă nu mă vei asculta, te aşteaptă o pedeapsă grea. Dumneata ai săvârşit o crimă care se pedepseşte cu moartea. Şi nicăieri n-o să-ţi poţi ascunde capul şi corpul străin pe care ţi l-ai însuşit. Vei fi găsită şi trimisă la ghilotină. Deci, ascultă: în primul rând, linişteşte-te, în al doilea, aşază-te la pian şi cântă. Cântă cât mai tare ca să se audă acolo sus. Te simţi aici foarte bine şi n-ai de gând să te întorci pe punte.

Briquet se apropie de pian şi începu să cânte cu vocea, acompaniindu-se. Degetele abia de o ascultau.

— Mai tare, mai vesel, comandă Laré, deschizând hubloul şi uşa.

Era un cântec foarte straniu - un strigăt de desperare şi groază, în tonalitate majoră.

— Loveşte mai tare clapele! Aşa! Cântă şi ascultă-mă. Vei pleca la Paris odată cu noi. Să nu-ţi treacă prin cap să fugi. La Paris vei fi în afară de orice pericol. Noi vom şti să te ascundem.

Laré se ridică vesel pe punte.

Iahtul înclinat spre dreapta, luneca iute pe valurile line. Armand respiră cu lăcomie aerul umed al mării. El se apropie de Arthur Dowell şi, luându-l pe neobservate la o parte, îi zise:

— Du-te jos în cabină şi sileşte-o pe domnişoara Briquet să-ţi repete tot ce mi-a spus mie, iar eu o să mă ocup de oaspeţi. Cum vă place iahtul, doamnă? i se adresă el Martei Roşcata şi începu cu ea o conversaţie uşoară, degajată.

Jean, tolănit într-un balansoar, se simţea în culmea fericirii departe de poliţie şi detectivi.

Nu mai voia nici să gândească, nici să stea cu ochii în patru, voia să uite că e mereu ca o fiară încolţită. Sorbea cu plăcere din păhărel un coniac excelent şi se cufunda tot mai mult într-o

stare de contemplare şi somnolenţă. Era tocmai cum îi convenea lui Laré.

Marta Roşcata se simţea în al nouălea cer. Auzind cântecul prietenei în cabină, începu şi ea să fredoneze printre fraze melodia săltăreaţă.

Pe Briquet s-o fi calmat cântecul, ori poate că Arthur i se păruse un interlocutor mai puţin periculos, dar de data asta ea îi relată mai închegat şi mai clar istoria morţii şi învierii sale.

— Asta-i tot. Cu ce sunt de vină? întrebă ea surâzând şi cântă o şansonetă scurtă, „Vinovată nu sunt”, repetată pe punte de Marta.

— Descrie-mi al treilea cap, care trăia la profesorul Kern, zise Dowell.

— Pe-al lui Thomas?

— Nu, pe acela, căruia te-a arătat profesorul Kern! De altfel...

Arthur Dowell scoase înfrigurat din buzunar portofelul, îl scotoci, luă din el o fotografie şi i-o arătă lui Briquet.

— Spune-mi, bărbatul acesta seamănă cu capul... cunoscutului meu, pe care dumneata l-ai văzut la Kern?

— Păi e chiar el! exclamă Briquet. Ea încetă să cânte. Uimitor. Are umeri. Cap cu corp. Nu cumva şi lui i s-a cusut deja un corp? Ce-i cu dumneata, dragă? îl întrebă ea speriată, plină de compătimire.

Dowell se clătină. Devenise alb ca varul. Reuşind cu greu să-şi ţină cumpătul, el făcu câţiva paşi, se prăbuşi într-un fotoliu şi îşi îngropă faţa în mâini.

— Ce-i cu dumneata? îl întrebă Briquet încă o dată. Dar el nu-i răspunse nici de astă dată. Apoi buzele lui şoptiră: „Sărmanul tata”, însă Briquet nu auzi cuvintele acestea.

Arthur Dowell îşi recăpătă curând sângele rece. Când înălţă capul, faţa lui era aproape calmă.

— Iartă-mă, mi se pare că te-am speriat, se scuză el. Am uneori asemenea accese din cauza inimii. Acum mi-a trecut.

— Dar cine e omul acesta? Seamănă atât de mult cu... e fratele dumitale? se interesă Briquet.

— Orice ar fi, dumneata trebuie să ne ajuţi să găsim capul acesta. Vei pleca cu noi. O să te ascundem în aşa fel, că nimeni n-o să te găsească. Când ai putea să pleci?

— Chiar şi azi, răspunse Briquet. Dar dumneata... n-o să-mi ei corpul înapoi?

Dowell nu înţelese, apoi zâmbi şi răspunse:

— Desigur că nu... dacă o să ne asculţi şi o să ne ajuţi. Să mergem pe punte.

— Cum vă place călătoria? întrebă el vesel pe cei de pe punte. Apoi, privind la orizont cu o expresie a feţei de marinar încercat, clătină îngrijorat din cap şi zise: Nu-mi place astăzi marea... Vedeţi fâşia aceea întunecată la orizont?... Dacă nu ne întoarcem în port, riscăm...

— Vai, să ne întoarcem imediat! Nu vreau să mă înec! mai în glumă, mai în serios exclamă Briquet.

De furtună nu era nici pomeneală. Pur şi simplu Dowell hotărâse să-şi înspăimânte musafirii tereştri pentru a se întoarce mai curând pe ţărm.

Laré se înţelesese cu Briquet să se întâlnească pe terenul de tenis după-amiază „dacă nu va fi furtună”. Se despărţeau doar pe câteva ore.

— Ascultă, Laré, am căzut fără să ne aşteptăm pe urmele unor taine grozave, zise Dowell, când se întoarseră amândoi la hotel. Dumneata ştii al cui cap se află la Kern? Capul tatălui meu, al profesorului Dowell!

Laré, care se aşezase pe un scaun, sări ca muşcat de şarpe.

— Capul? Capul viu al tatălui dumitale! Dar cum e cu putinţă? Şi toate astea sunt isprăvile lui Kern! El... o să-l căsăpesc! Vom găsi capul tatălui dumitale.

— Mă tem că n-o să-l mai găsim în viaţă, răspunse Arthur. Tata mi-a demonstrat posibilitatea învierii capetelor despărţite de corp, dar capetele acestea trăiau cel mult o oră şi jumătate, apoi mureau, căci li se coagulează sângele, iar soluţiile care le alimentau, puteau să le întreţină viaţa un răstimp şi mai scurt.

Arthur Dowell nu ştia că tatăl său cu puţin înainte de moarte, descoperise un preparat, pe care-l numise „Dowell-217”, preschimbat de Kern în „Kern-217”. Introdus în sânge, preparatul acesta făcea cu neputinţă coagularea sângelui, şi, deci, făcea posibilă existenţa îndelungată a capului.

— Viu sau mort, vom găsi capul tatălui meu. Plecăm chiar acum la Paris!

Laré alergă în camera sa să-şi facă bagajele.

LA PARIS!

Mâncând la repezeală, Laré alergă la terenul de tenis.

Briquet, care cam întârziase, se bucură văzând că el o aşteaptă deja. Cu toată groaza ce i-o inspira omul acesta, Briquet găsea totuşi că e un bărbat interesant.

— Dar unde-i racheta dumitale? îl întrebă ea dezamăgită. Astăzi nu-mi dai lecţii?

Laré de câteva zile o învăţa pe Briquet să joace tenis. Ea se dovedise a fi o elevă foarte capabilă. Însă Laré ştia taina acestui progres mai bine decât însăşi Briquet: ea poseda corpul antrenat al Angelicăi, care fusese o jucătoare de forţă. Pe vremuri ea îl învăţase pe Laré câteva mişcări. Şi acum lui Laré nu-i rămânea decât să concordeze corpul deja antrenat al Angelicăi Gay cu creierul încă neantrenat al lui Briquet - să fixeze în creierul ei mişcările obişnuite ale corpului. Câteodată mişcările lui Briquet erau nesigure, neîndemânatice. Însă deseori făcea pe neaşteptate mişcări foarte abile. De exemplu, îl uimise mult pe Laré când ea începu să „taie mingea” - nimeni n-o învăţase aşa ceva.

Iar acest procedeu greu şi iscusit era mândria Angelicăi. Şi privind la mişcările lui Briquet, Laré uita uneori că nu joacă cu Angelica. Anume în timpul partidelor de tenis în sufletul lui Laré răsări sentimentul gingaş pentru „Angelica renăscută”, cum o numea el uneori pe Briquet. E adevărat că sentimentul acesta nu semăna nici pe departe cu adoraţia şi idolatrizarea faţă de Angelica.

Briquet sta lângă Laré, apărându-se cu racheta de razele soarelui în asfinţit - unul din gesturile Angelicăi.

— Astăzi n-o să jucăm.

— Ce păcat! Eu însă aş fi vrut să joc, deşi azi mă doare şi mai

mult piciorul, zise Briquet.

— Hai cu mine. Plecăm la Paris.

— Astăzi?

— Chiar acum.

— Dar trebuie să-mi schimb hainele şi să-mi iau câteva lucruri.

— Bine. Îţi dau pentru asta patruzeci de minute şi nici o clipă mai mult. Vom veni să te luăm cu automobilul. Du-te mai repede şi-ţi fă bagajele.

„Într-adevăr şchiopătează”, se gândi Laré, uitându-se în urma ei.

În drum spre Paris pe Briquet începu s-o doară piciorul din ce în ce mai tare. Stătea culcată în cupeul său şi gemea încetişor. Laré o consola cum putea. Călătoria asta îi apropie şi mai mult. Ce-i drept, lui i se părea că o îngrijeşte cu atâta dragoste nu pe Briquet, ci pe Angelica Gay. Însă Briquet considera că toate mângâierile lui sunt anume pentru ea. Atenţia lui o mişca.

— Eşti atât de bun, zise ea sentimental. Acolo, pe iaht, m-ai speriat, însă acum nu mă mai tem de dumneata.

Şi ea zâmbi atât de fermecător, încât Laré nu-şi putu stăpâni un zâmbet de răspuns. Acest zâmbet era adresat deja numai capului: doar zâmbise capul lui Briquet. Ea făcea progrese, fără să-şi dea seama de asta.

În apropiere de Paris, se produse o mică întâmplare care o bucură şi mai mult pe Briquet şi-l uimi pe însuşi făptaşul ei. În timpul unui acces de durere Briquet întinse mâna şi zise:

— Dac-ai şti cât sufăr...

Laré îi luă instinctiv mâna întinsă şi i-o sărută. Briquet roşi, iar Laré se fâstici.

„Ei drăcie, îşi zise el, mi se pare c-am sărutat-o. Dar i-am sărutat numai mâna - mâna Angelicăi. Însă durere simte capul, deci, sărutându-i mâna, am consolat capul. Însă capul simte durere pentru că o doare piciorul Angelicăi, iar durerea Angelicăi o simte capul lui Briquet...”

Se încurcă cu totul şi se fâstâci şi mai mult.

— Cum i-ai explicat prietenei dumitale plecarea atât de subită? o întrebă Laré ca să-şi ascundă jena.

— Nicicum. E deprinsă cu capriciile mele. De altfel şi ea se va întoarce curând la Paris cu soţul ei. Aş fi vrut s-o văd... Te rog foarte mult, s-o inviţi la mine.

Şi Briquet îi dădu adresa Martei Roşcata.

Laré şi Arthur Dowell hotărâră s-o instaleze pe Briquet într-o vilă micuţă, nelocuită, din capătul străzii Du Main, ce aparţinuse lui Laré-tatăl.

— Alături de cimitir! exclamă superstiţios Briquet, când autobuzul trecu pe lângă cimitirul Montparnasse.

— Înseamnă că o să trăieşti mult! o linişti Laré.

— Aşa să fie? se îndoi superstiţioasă Briquet.

— Precis.

Şi Briquet se linişti.

Bolnava fu instalată într-o odaie destul de confortabilă pe un pat mare de pe vremuri, cu baldachin.

Briquet oftă, rezemându-se de un munte de perne.

— Trebuie să chemăm un medic şi o infirmieră, zise Laré.

Însă Briquet refuză cu încăpăţânare. Se temea că oamenii aceştia o vor denunţa poliţiei.

Cu mare greutate Laré o convinse să arate piciorul unui prieten al său, medic tânăr, şi s-o invite ca îngrijitoare pe fiica portarului.

— Portarul acesta lucrează la noi de douăzeci de ani. Poţi avea deplină încredere şi în fiica lui.

Medicul invitat îi cercetă piciorul umflat şi înroşit, îi prescrise comprese, o linişti pe Briquet şi ieşi cu Laré în camera alăturată.

— Ce zici? îl întrebă alarmat Laré.

— Deocamdată nu văd nimic grav, însă trebuie s-o supraveghez. O s-o vizitez o dată la două zile. Dar pacienta trebuie să stea mereu culcată.

Laré în fiecare dimineaţă intra pe la Briquet. Odată intră pe nesimţite în cameră. Îngrijitoarea ieşise. Briquet dormita sau pur şi simplu şedea cu ochii închişi. Ciudat, chipul ei zi de zi întinerea. Acum nu-i puteai da mai mult de douăzeci de ani. Trăsăturile feţei se înduioşară, deveniră mai fine.

Laré se apropie tiptil de pat, se aplecă asupra ei, îi privi îndelung faţa şi... pe neaşteptate o sărută gingaş pe frunte. De astă dată Laré nu mai analiză dacă sărută „rămăşiţele pământeşti” ale Angelicăi, capul lui Briquet ori pe Briquet în întregime.

Briquet ridică încet pleoapele şi se uită la Laré. Un zâmbet palid îi juca pe buze.

— Cum te simţi? o întrebă Laré. Te-am trezit?

— Nu, nu dormeam. Mulţumesc, mă simt bine. De n-ar fi durerea asta...

— Doctorul spune că nu-i nimic grav. Stai culcată liniştit şi în curând o să te faci bine...

Intră îngrijitoarea. Laré o salută din cap şi ieşi. Briquet îl urmări cu o privire gingaşă. În viaţa ei survenise ceva nou. Acum dorea din tot sufletul să se însănătoşească. Cabaretul, dansurile, şansonetele, vizitatorii veseli şi beţi de la „Chat-noir”, toate rămăseseră undeva departe, îşi pierduseră pentru ea valoarea şi sensul. În sufletul ei luau naştere noi închipuiri despre fericire. Posibil că asta era minunea cea mai mare a „întruchipării” pe care n-o bănuia nici ea, nici Laré! Corpul neprihănit al Angelicăi Gay nu numai că întinerise capul lui Briquet, ci îi schimbase şi felul ei de a gândi. Şanteza frivolă de cabaret se preschimba într-o fată modestă.

VICTIMA LUI KERN

În timp ce Laré era absorbit de îngrijirea lui Briquet, Arthur Dowell aduna informaţii despre casa lui Kern. Din când în când prietenii se sfătuiau cu Briquet, care le comunica tot ce ştia despre această casă şi locatarii ei.

Arthur Dowell hotărî să acţioneze cu multă precauţie. Din clipa dispariţiei lui Briquet, Kern era probabil cu ochii în patru. Deci nu putea fi luat deodată prin surprindere. Se cerea ca lucrurile să decurgă în aşa fel, ca până în ultimul moment Kern să nu bănuiască că asupra lui se pregăteşte un atac.

— Vom acţiona cât mai precaut, îi zise el lui Laré. Întâi de toate trebuie să aflăm, unde locuieşte domnişoara Laurent. Dacă nu e într-o gaşcă cu Kern, o să ne fie de mare ajutor. Chiar mai mare decât ajutorul lui Briquet.

Nu le fu prea greu să afle adresa lui Laurent. Însă când se prezentă la locuinţa ei, Dowell rămase dezamăgit. În locul lui Laurent o găsi numai pe mama acesteia, o bătrânică simpatică şi curăţel îmbrăcată, plânsă, bănuitoare, copleşită de durere.

— Aş putea s-o văd pe domnişoara Laurent? întrebă el.

Bătrâna îl privi cu suspiciune.

— Pe fiica mea? Dumneata o cunoşti?... Dar cu cine am onoarea să vorbesc şi de ce o cauţi pe fiica mea?

— Dacă-mi permiteţi...

— Intraţi, vă rog.

Şi mama domnişoarei Laurent îl introduse pe vizitator într-un salonaş mic, cu mobilă străveche, îmbrăcată în huse, cu şerveţele croşetate pe speteze. Pe perete atârna un portret mare. „E drăguţă fata”, constată Arthur.

— Mă numesc Radier, zise el. Practic medicina în provincie, abia ieri am sosit de la Tulon. Pe vremuri am cunoscut pe una

din prietenele de Universitate ale domnişoarei Laurent. Aici, la Paris, am întâlnit-o întâmplător pe fata aceea şi am aflat de la ea că domnişoara Laurent lucrează la profesorul Kern.

— Dar cum o cheamă pe prietena fiicei mele?

— Cum o cheamă? Rishe!

— Rishe! Rishe!... N-am auzit de ea, zise bătrâna Laurent şi cu o neîncredere vădită îl întrebă: Kern te-a trimis la mine?

— Nu, nu m-a trimis Kern, îi răspunse Arthur zâmbind. Dar aş dori foarte mult să fac cunoştinţă cu el. Vorba e că Kern lucrează într-un domeniu care mă interesează grozav de mult. Am aflat că o serie de experienţe, din cele mai interesante, le face acasă. Dar el e un om foarte închis şi nu doreşte să iniţieze pe nimeni în tot ce are mai sfânt.

Bătrâna Laurent decise că spusele lui Arthur seamănă a fi adevărate: intrând în serviciul lui Kern, fiică-sa îi spusese că acesta duce o viaţă solitară şi nu primeşte pe nimeni în casa sa. „Cu ce se ocupă?” îşi mai întrebase ea fiica, şi primi un răspuns evaziv: „Cu tot felul de experienţe ştiinţifice”.

— Şi atunci, continuă Dowell, m-am gândit să fac cunoştinţă mai întâi cu domnişoara Laurent şi să-i cer sfatul, cum să-mi ating mai uşor scopul. Ea ar putea pregăti terenul, vorbind în prealabil cu profesorul Kern, să-mi facă cunoştinţă cu el şi să mă introducă în casă.

Înfăţişarea tânărului inspira încredere, însă tot ce era legat de numele lui Kern trezea în sufletul doamnei Laurent tulburare şi teamă, şi ea nu ştia cum să se comporte mai departe. Oftă greu şi, abia reţinându-se să nu plângă, zise:

— Fiica mea nu-i acasă. E la spital.

— La spital? La care spital?

Doamna Laurent nu se mai putu stăpâni. Fusese prea mult singură cu amărăciunea sa şi acum, uitând de orice precauţie, îi povesti musafirului său totul: că fiică-sa îi trimisese pe neaşteptate o scrisoare, în care-i comunica că serviciul o sileşte să rămână un timp oarecare în casa lui Kern, pentru a îngriji

nişte bolnavi; că ea, ca mamă, a încercat zadarnic să-şi vadă fiica în casa lui Kern; că şi-a pierdut liniştea, că, în sfârşit, Kern îi comunicase că fiica ei s-a îmbolnăvit de nervi şi e internată într-un spital de alienaţi.

— Îl urăsc pe acest Kern, zise bătrâna, ştergându-şi lacrimile cu batista. El a dus-o pe fiică-mea până la nebunie. Nu ştiu ce-a văzut în casa lui Kern şi cu ce se ocupa acolo - despre asta nu sufla o vorbă, nici chiar mie, dar ştiu una, că de cum Marie a intrat la slujba asta, a devenit nervoasă. N-o m-ai recunoşteam. Venea acasă palidă şi tulburată, îşi pierduse pofta de mâncare şi somnul. Noaptea o chinuiau coşmarurile. Sărea din pat şi vorbea prin somn, că Kern şi capul unui oarecare profesor Dowell gonesc după ea... Kern îmi trimitea prin poştă leafa fiicei mele, o sumă destul de frumoasă, mi-o trimite şi acum. Dar eu nu mă ating de bani. Sănătatea n-o cumperi cu bani...

Şi bătrâna izbucni în lacrimi de deznădejde.

„Nu, în casa asta nu pot trăi complici de-ai lui Kern”, se gândi Arthur Dowell. El hotărî să nu mai ascundă adevăratul scop al vizitei sale.

— Doamnă, zise el, acum vreau să vă mărturisesc cinstit că am şi eu motive nu mai puţin puternice să-l urăsc pe Kern. Aveam nevoie de fiica dumneavoastră ca să închei anumite socoteli cu dânsul... să-i demasc crimele.

Doamna Laurent scoase un ţipăt.

— O, nu vă speriaţi, fiica dumneavoastră nu-i implicată în crimele astea.

— Fiica mea mai curând o să moară decât o să săvârşeasccă o crimă, zise cu mândrie Laurent.

— Vroiam să apelez la ajutorul domnişoarei Laurent, dar acum văd că ea însăşi are nevoie de ajutor. Am motive să presupun că fiica dumneavoastră n-a înnebunit, ci a fost special închisă de Kern într-o casă de nebuni.

— Dar de ce? De ce?

— De aceea că fiica dumneavoastră mai curând va prefera să

moară decât să săvârşească o crimă, cum aţi binevoit să vă exprimaţi. Probabil că devenise periculoasă pentru Kern.

— Dar despre ce crime vorbeşti dumneata?

Arthur Dowell o cunoştea prea puţin pe Laurent şi se temea ca nu cumva, ca orice bătrână, să pălăvrăjească, de aceea hotărî să nu-i spună totul.

— Kern făcea operaţii interzise de lege. Fiţi bună şi spuneţi-mi, la ce spital a trimis-o Kern pe fiica dumneavoastră?

Laurent, tulburată la culme, abia mai avea puteri să continuie vorba. Ea răspunse printre suspine:

— Kern n-a vrut să-mi spună multă vreme. În casa lui nu vroia să mă primească. Eram nevoită să-i scriu scrisori. El îmi răspundea în doi peri, căuta să mă liniştească şi să mă încredinţeze că fiica mea e pe cale de vindecare şi în curând se va întoarce acasă. Când am ajuns la capătul răbdării, i-am scris că o să mă plâng asupra lui, dacă n-o să-mi răspundă imediat unde se află fiica mea. Şi atunci mi-a dat adresa spitalului. Se află în apropierea Parisului, la Sceaux. Spitalul e particular, aparţine doctorului Ravinot. Vai, am fost acolo! Dar nu mi s-a permis să intru nici măcar în curte. E o adevărată închisoare, împrejmuită cu un zid de piatră... „La noi aşa e regula, îmi răspunse portarul, nu primim nici un fel de vizitatori, nici chiar pe mamele bolnavilor”.

L-am chemat pe medicul de gardă şi mi-a răspuns la fel: „Doamnă, mi-a zis el, vizitele rudelor întotdeauna îi tulbură pe bolnavi şi le înrăutăţeşte starea sufletească. Vă pot spune doar că fiica dumneavoastră se simte mai bine”. Şi îmi trânti poarta în nas.

— Totuşi eu voi încerca s-o văd pe fiica dumneavoastră. Poate chiar voi reuşi s-o eliberez.

Arthur notă cu atenţie adresa şi îşi luă rămas-bun.

— Voi face tot ce-mi va sta în puterile mele. Credeţi-mă că sunt interesat în acest lucru, ca şi cum domnişoara Laurent ar fi sora mea.

Şi, însoţit de sfaturile şi urările de bine ale bătrânei, Dowell ieşi din casă.

Arthur hotărî să vorbească neîntârziat cu Laré. Prietenul său şedea zile întregi cu Briquet. Şi Dowell se duse pe strada Du Main. Lângă vilă stătea automobilul lui Laré.

Dowell urcă repede la etaj şi intră în salon.

— Arthur, ce nenorocire! strigă Laré.

Era grozav de agitat, umbla prin cameră şi îşi zbârlea părul negru cârlionţat.

— Ce s-a întâmplat, Laré?

— Oh... gemu prietenul său. A fugit...

— Cine?

— Domnişoara Briquet, desigur!

— A fugit? De ce? Vorbeşte mai lămurit.

Dar nu era uşor să-l faci pe Laré să vorbească. El continua să se zbuciume prin odaie, să ofteze şi să geamă. Trecură cel puţin zece minute, până fu în stare să vorbească:

— Încă ieri dimineaţa domnişoara Briquet se plânse că piciorul o doare tot mai rău. Piciorul se umflase tare şi se învineţise. Am chemat medicul. El a examinat piciorul şi a constatat, că starea bolnavei s-a înrăutăţit subit. Începuse cangrena şi era nevoie de operaţie. Medicul nu se încumetă să-i facă operaţia acasă şi insistă ca bolnava să fie internată de urgenţă la spital. Dar domnişoara Briquet refuză cu încăpăţânare. Se temea că la spital i se vor descoperi cicatricele de la gât. Plângea şi spunea că trebuie să se întoarcă la Kern. Kern o prevenise că trebuie să rămână la el până se va „însănătoşi” complet. Nu l-a ascultat şi acum e pedepsită crunt pentru neascultarea sa. Şi că ea crede în Kern ca chirurg. „Dacă a fost în stare să mă învie din morţi şi să-mi dea un corp nou, va putea să-mi vindece şi piciorul.

Asta e un fleac pentru el”. Toate argumentele mele n-au ajutat la nimic. Nu vroiam s-o las să se ducă la Kern. Şi am hotărât să recurg la o şiretenie. I-am spus că eu însumi o s-o

duc la Kern, iar de fapt s-o internez la spital. Însă eu mai trebuia să iau măsuri ca taina „învierii” lui Briquet într-adevăr să nu fie descoperită înainte de vreme - n-am uitat de dumneata, Arthur. Şi am plecat pentru o oră, cel mult, ca să mă înţeleg cu nişte medici cunoscuţi. Am vrut s-o păcălesc pe Briquet, dar ea s-a dovedit a fi mai şireată şi ne-a păcălit pe mine şi pe îngrijitoare. Când m-am întors, ea nu mai era. Asta-i tot ce-a rămas, uite, scrisorica asta, pe care am găsit-o pe noptiera de lângă patul ei. Poftim, citeşte.

Şi Laré îi întinse lui Arthur o filă de hârtie, pe care erau scrise în grabă cu creionul câteva cuvinte:

„Laré, iartă-mă, dar nu pot altfel. Mă întorc la Kern. Nu căuta să mă vezi. Kern mă va pune pe picioare, cum a mai făcut-o o dată. Mă mângâi doar cu gândul că ne vom revedea în curând”.

— Nici măcar nu s-a iscălit.

— Priveşte-i atent scrisoarea, zise Laré. E scrisul Angelicăi, deşi puţin schimbat. Aşa ar fi scris Angelica într-un amurg, sau dacă ar fi durut-o mâna - cu litere mai mari, mai lăbărţate.

— Şi totuşi cum s-a întâmplat? Cum de-a putut fugi?

— Vai, ea a fugit de la Kern, ca acum să fugă de la mine la Kern. Când am venit aici şi am văzut colivia pustie, eram cât pe ce să omor infirmiera. Însă ea mi-a explicat că a fost indusă în eroare. Briquet se ridicase cu greu, se apropiase de măsuţă şi mă chemase la telefon. Era un şiretlic. Nu mă chemase la telefon, Briquet i-a declarat infirmierei că eu, chipurile, am aranjat totul şi o rog să vină imediat la spital. Şi Briquet a rugat-o să cheme un automobil, apoi ajutată de infirmieră coborî în stradă şi plecă, renunţând în continuare la ajutorul ei. „Spitalul nu-i departe, acolo mă vor lua sanitarii”, zise ea. Şi infirmiera rămase, încredinţată că totul se face cu ştirea mea. Arthur! strigă deodată Laré, aprinzându-se iarăşi. Mă duc imediat la Kern. Nu pot s-o las acolo. Am cerut la telefon să-mi vină automobilul. Hai cu mine, Arthur!

Arthur făcu câţiva paşi prin odaie. Situaţia se complicase pe

neaşteptate. Admitea că Briquet le comunicase tot ce ştiuse despre casa lui Kern. Însă sfaturile ei le-ar fi prins bine şi pe viitor, nemaivorbind de faptul că ea însăşi era o dovadă contra lui Kern. Şi acum Laré şi-a pierdut minţile! Dragostea e sfetnic rău.

— Ascultă-mă, dragă prietene, îi zise Arthur, lăsându-şi mâna pe umărul pictorului. Acum mai mult ca oricând să ne luăm în mâini şi să nu facem nici un pas nechibzuit. Faptul e împlinit. Briquet e la Kern. Face oare să stârnim fiara din bârlog înainte de vreme? Cum crezi, Briquet îi va povesti lui Kern tot ce i s-a întâmplat după evadarea ei de la dânsul, că a făcut cunoştinţă cu noi şi că am aflat multe despre el?

— Pun mâna-n foc că nu-i va povesti nimic, răspunse ferm convins Laré. Mi-a dat cuvântul de onoare acolo, pe iaht, şi mi-a repetat de nenumărate ori că va păstra taina. Acum îşi va ţine cuvântul nu numai de frică, ci… şi din alte motive.

Arthur pricepu de ce motive e vorba: observase de mult că Laré îi acordă atenţie tot mai mare lui Briquet.

„Sărmane romantic, se gândi Dowell, ai parte de iubiri tragice. De data asta o pierzi nu numai pe Angelica, ci şi dragostea nouă ce-a încolţit în sufletul tău. Şi totuşi, încă nu e totul pierdut”.

— Fii răbdător, Laré, zise el. Scopurile noastre sunt aceleaşi. Deci, să ne unim forţele şi să acţionăm cu băgare de seamă. Avem două căi: să-l atacăm pe Kern imediat, sau să căutăm mai întâi să aflăm pe ocolite de soarta capului tatălui meu şi a domnişoarei Briquet. După ce Briquet a fugit de la el, Kern şi-o fi luat măsuri de precauţie. Dacă n-a nimicit încă capul tatălui meu, sunt sigur că l-a ascuns să nu poată fi găsit. Ca să nimiceşti un cap e nevoie doar de câteva minute. Imediat ce poliţia va începe să bată la uşa lui, el, înainte de a deschide, va şterge toate urmele crimelor sale. Şi nu vom găsi nimic. Nu uita, Laré, că şi Briquet e „o urmă de crimă”. Kern făcea operaţii interzise. Mai mult: a furat corpul Angelicăi. Iar Kern e un om pe

care nu-l opreşte nimic. Doar a îndrăznit să învie pe ascuns capul tatălui meu. Ştiu că tata a scris în testament că dă voie să i se disece corpul după moarte, dar n-am auzit niciodată că ar fi acceptat să i se învie capul. De ce Kern a ascuns de toată lumea, chiar şi de mine, existenţa capului? Pentru ce are nevoie de el? Pentru ce are nevoie de Briquet? Poate că practică vivisecţia oamenilor şi Briquet a avut rol de cobai?

— Cu atât mai mult trebuie salvată, ripostă Laré cu înflăcărare.

— Da, s-o salvăm, dar nu să-i grăbim moartea. Iar apariţia noastră la Kern poate să grăbească această clipă fatală.

— Atunci ce să facem?

— Să mergem pe calea a doua, pe ocolite. Vom căuta ca ea să fie cât mai scurtă. Marie Laurent ne poate da informaţii mult mai precise decât Briquet. Laurent cunoaşte topografia casei, a îngrijit de capete. Poate că a stat de vorbă cu tata... cu capul tatei.

— Atunci să mergem mai repede la Laurent.

— Din nefericire, mai întâi trebuie să fie eliberată.

— E la Kern?

— La spital. Şi, probabil, în unul din acele spitale, unde pentru bani stau închişi bolnavi ca mine şi dumneata. Vom avea mult de furcă, Laré.

Şi Dowell îi povesti prietenului său despre vizita făcută bătrânei Laurent.

— Blestematul! El seamănă în jurul său nenorociri şi groază. De mi-ar cădea în mâini...

— Ne vom strădui să ne cadă. Şi primul pas spre asta e o întrevedere cu Laurent.

— Mă duc imediat la ea.

— Ar fi o nechibzuinţă. Noi personal trebuie să ne arătăm doar în caz că nu vom găsi altă soluţie. Deocamdată vom apela la serviciul altora. Noi doi vom fi un fel de comitet secret, care dirijează acţiunile unor persoane de încredere, dar care rămâne

necunoscut duşmanului. Trebuie să găsim un om de nădejde, care va pleca la Sceaux, va face cunoştinţă cu sanitarii, cu infirmierele, cu bucătarii şi portarii - cu oricine va putea. Dacă va reuşi să-l cumpere măcar pe unul, lucrul va fi ca şi făcut.

Laré ardea de nerăbdare. Dorea să intre imediat în luptă, dar se supuse lui Arthur care era mai chibzuit, şi până la urmă acceptă politica acţiunilor prudente.

— Dar pe cine să-l rugăm?

— Pe Shaub! E un pictor tânăr, venit de curând din Australia. E prietenul meu, un om minunat şi un sportiv excelent. Pentru el misiunea noastră va fi un fel de sport. Fire-ar al naibii, înjură Laré, de ce nu mă pot apuca eu însumi de asta?

— Găseşti că e atât de romantic? îl întrebă Dowell zâmbind.

SPITALUL LUI RAVINOT

Shaub, un tânăr blond şi rumen, de douăzeci şi trei de ani, cu o constituţie fizică de atlet, acceptă cu încântare propunerea „complotiştilor”. Nu fu iniţiat deocamdată în toate amănuntele, dar i se spusese că ar putea face prietenilor un serviciu preţios. Şi el dădu vesel din cap în semn de acord, fără ca măcar să-l întrebe pe Laré dacă nu-i vreo afacere necurată: credea în onestitatea lui Laré şi a prietenului acestuia.

— Excelent! exclamă Shaub. Plec chiar acum la Sceaux. Planşeta mea va explica concludent scopul apariţiei unei persoane noi în orăşel. Voi face portretele sanitarilor şi infirmierelor. Dacă nu vor semăna cu Muma-Pădurii, voi încerca chiar să le fac curte.

— Dacă va fi nevoie, oferă-le mâna şi inima, zise Laré cu înflăcărare.

— Pentru asta nu sunt destul de frumos, replică modest tânărul. În schimb, în caz de nevoie, o să-mi pun cu plăcere muşchii la contribuţie.

Noul aliat o pomi la drum.

— Nu uita, acţionează repede şi cu prudenţă maximă, îl sfătui Dowell.

Shaub făgădui să se întoarcă peste trei zile. Dar chiar a doua zi spre seară veni la Laré foarte amărât.

— E imposibil, zise el. Ăsta nu-i spital, ci o adevărată închisoare, înconjurată cu un zid de piatră. Dincoace de zid nu iese nici un slujitor. Toate proviziile sunt aduse de furnizori, care nu intră nici măcar în curte. Intendentul vine la poartă şi cumpără tot de ce are nevoie... M-am învârtit în jurul acestei închisori ca un lup pe lângă stână. Dar n-am reuşit să arunc nici o privire dincolo de zid.

Laré se indispuse grozav.

— Credeam, zise el cu necaz, că dumneata vei da dovadă de mare spirit de inventivitate, Shaub.

— Poate o să dai dumneata asemenea dovadă, îi răspunse Shaub la fel de caustic. Să nu crezi c-am dat imediat bir cu fugiţii. Dar, întâmplător, am făcut cunoştinţă cu un pictor localnic, care cunoaşte bine orăşelul şi obiceiurile de la spital. Mi-a spus că spitalul acesta nu-i ca altele. El ascunde multe crime şi taine în spatele zidurilor sale. Moştenitorii îşi închid acolo rudele bogate, care nu mai au de gând să moară, îi declară pe bătrâni nebuni şi le instituiesc o tutelă. Tutorii minorilor îşi bagă la spital pupilii înainte de majorat, pentru a-i „tutela” şi mai departe şi să le folosească averea cum găsesc ei de cuviinţă. E o adevărată temniţă pentru oameni avuţi, o închisoare pe viaţă pentru soţii şi soţi nedoriţi, părinţi senili şi pupili. Proprietarul spitalului e în acelaşi timp şi medic-şef, încasează venituri colosale de la persoanele interesate. Tot personalul e plătit foarte bine. Aici e neputincioasă chiar şi legea, aplicarea căreia o face imposibilă nu zidurile, ci aurul. Aici totul se bazează pe corupţie. Vă daţi seama că în asemenea condiţii aş fi putut sta la Sceaux un an întreg, fără ca să mă apropii măcar cu un pas de spital.

— Nu trebuia să stai, ci să acţionezi, replică sec Laré.

Shaub îşi ridică demonstrativ piciorul şi îi arătă pantalonii sfâşiaţi la manşete.

— Cum vezi, am acţionat, zise el cu ironie amară. Noaptea trecută am încercat să sar peste zid. Pentru mine acest lucru e un fleac. Dar n-am reuşit să sar dincolo de zid, că asupra mea s-au năpustit nişte dogi enormi, şi poftim rezultatul... De nu eram sprinten şi nu aveam o abilitate de maimuţă, m-ar fi sfâşiat bucăţele. În aceaşi clipă în tot parcul enorm al spitalului se auziră vocile paznicilor, licăriră lanterne. Dar asta încă nu e totul. Când eram deja în afara spitalului, gardienii au asmuţit câinii după mine. Câinii aceştia sunt dresaţi la fel ca şi cei de pe

plantaţiile din America de Sud pentru prinderea negrilor fugari... Laré, dumneata ştii câte premii am câştigat la competiţiile de alergări! De-aş fi alergat întotdeauna aşa ca în noaptea trecută, când fugeam de blestemaţii ceea de câini, azi aş fi campionul lumii. E de ajuns să-ţi spun că fără multă greutate am sărit pe scăriţa unui camion ce gonea cu o viteză de cel puţin treizeci de kilometri pe oră şi numai asta m-a salvat!

— Blestem! Ce-i de făcut acum? exclamă Laré, zbârlindu-şi părul. Va trebui să-l chem pe Arthur.

Şi se repezi la telefon.

Peste câteva minute Arthur strângea deja mâna prietenilor săi.

— La asta ne-am fi putut aştepta, zise el, aflând de eşec. Kern ştie să-şi ascundă jertfele în locuri de nădejde. Ce-i de făcut? repetă el întrebarea lui Laré. S-o pornim pieptiş, să folosim aceeaşi armă ca şi Kern, să-l cumpărăm pe medicul-şef şi...

— O să-i dau toată averea mea fără să-mi pară rău! exclamă Laré.

— Mă tem că şi ea va fi prea puţin. Vorba e că întreprinderea comercială a stimabilului doctor Ravinot se ţine pe sume uriaşe, pe care le capătă de la clienţii săi, pe de o parte, şi pe nemărginita încredere a acestor clienţi faţă de el, căci sunt siguri că odată ce doctorul Ravinot a încasat o mită frumoasă, pentru nimic în lume nu le va trăda interesele. Ravinot nu va accepta să-şi păteze renumele şi să-şi submineze astfel întreprinderea. Mai bine zis, poate că şi ar face-o dacă i-am putea înmâna o sumă egală cu toate veniturile sale de douăzeci de ani. Iar noi, mă tem că n-o să putem aduna asemenea sumă, chiar dacă ne-am lipsi amândoi de toate capitalurile noastre. Ravinot are de a face cu milionari, nu uita. Ar fi fost mult mai simplu şi mai ieftin să corupem pe vreun slujbaş mai mărunt. Însă toată nenorocirea e că Ravinot îşi supraveghează şi slujbaşii ca pe nişte deţinuţi. Shaub are dreptate. E mult mai uşor să pătrunzi într-o închisoare de criminali şi să organizezi

acolo o evadare, decât să faci acelaşi lucru la închisoarea lui Ravinot. El ia în slujba sa oameni bine verificaţi, mai ales din cei ce n-au rude. Nu se dă în lături să primească la el şi indivizi certaţi cu legea, ce vor să scape de ochiul ager al poliţiei. Îi plăteşte bine, însă nimeni dintre ei n-are dreptul să iasă din curtea spitalului câtă vreme lucrează acolo, iar sorocul slujbei e de cel puţin douăzeci de ani.

— Însă unde găseşte el asemenea oameni care s-ar învoi benevol la închisoare pe viaţă? întrebă Laré

— Găseşte. Pe mulţi îi ademeneşte gândul că vor fi asiguraţi la bătrâneţe. Majoritatea vor să scape de sărăcie. Însă desigur că nu toţi rezistă. La Ravinot se întâmplă, deşi foarte rar - o dată la câţiva ani - să evadeze câte cineva dintre slujitori. Nu demult a evadat un asemenea slujbaş, ce tânjea după libertate. În aceeaşi zi cadavrul lui a fost găsit în apropierea oraşului Sceaux. Poliţia din Sceaux e la cheremul lui Ravinot. A fost întocmit un protocol, cum că slujbaşul şi-a pus el însuşi capăt zilelor. Ravinot a luat cadavrul şi l-a dus la spitalul său. Restul vi-l puteţi închipui. Ravinot, probabil, le-a arătat cadavrul celorlalţi slujbaşi şi a rostit o cuvântare corespunzătoare, lăsându-i să înţeleagă că aceeaşi soartă îl aşteaptă pe oricine îşi va călca contractul. Şi atâta tot.

Laré rămase zguduit.

— De unde ai asemenea informaţii?

Arthur Dowell zâmbi satisfăcut.

— Ei, vezi, zise Shaub înveselit. Îţi spuneam eu că nu e vina mea.

— Îmi închipui ce bine o duce Laurent în locul acesta blestemat. Ce să facem, Arthur? Să-i aruncăm zidurile în aer cu dinamita? Să săpăm un gang subteran?

Arthur se aşeză într-un fotoliu şi căzu pe gânduri. Prietenii se uitau la el în tăcere.

— Evrica! strigă deodată Dowell.

„NEBUNII”

O odaie mică cu o fereastră ce dă în parc. Pereţi fumurii. Un pat cenuşiu, acoperit cu o pătură pufoasă tot cenuşie. O măsuţă albă şi două scaune albe.

Laurent stă la fereastră şi priveşte cu un aer absent afară. O rază de soare îi aureşte părul blond. A slăbit mult şi e foarte palidă.

Prin fereastră se vede o alee pe care se plimbă grupuri de bolnavi. Printre ei alicesc halatele albe tivite cu negru ale surorilor medicale.

— Ei sunt nebuni... zise încet Laurent, uitându-se la bolnavii ce se plimbă. Şi eu sunt nebună... Ce absurditate! Asta-i tot ce-am obţinut...

Îşi strânse mâinile, de-i pocniră degetele.

Cum de-a ajuns aici?...

Kern o chemase în cabinet şi-i spusese:

— Trebuie să stăm de vorbă, domnişoară Laurent. Îţi aminteşti prima noastră convorbire, când ai venit la mine, dorind să capeţi un serviciu?

Ea dădu afirmativ din cap.

— Atunci ai făgăduit să nu scoţi o vorbă despre tot ce vei vedea şi auzi în casa asta, aşa este?

— Da.

— Repetă încă o dată promisiunea dată atunci şi vei fi liberă să-ţi vizitezi mama. Vezi, am încredere în cuvântul dumitale.

Kern atinsese coarda cea mai sensibilă a fetei. Laurent fu pusă în mare încurcătură. Câteva minute tăcu. Era obişnuită să-şi ţină cuvântul dat, însă după toate cele văzute aici... Kern simţi ezitarea ei şi aştepta îngrijorat rezultatul acestei lupte lăuntrice.

— Da, v-am făgăduit să tac, zise ea în sfârşit cu glas încet.

Dar dumneavoastră m-aţi minţit. Aţi ascuns multe lucruri de mine. Dacă mi-aţi fi spus de la început adevărul, nu v-aş fi făgăduit aşa ceva.

— Prin urmare te dezici de cuvântul dat?

— Da.

— Mulţumesc pentru sinceritate. Cu dumneata e bine să ai de a face măcar pentru faptul că nu umbli cu tertipuri. Ai curajul să spui adevărul.

Kern vorbea aşa nu numai pentru ca să se linguşească faţă de Laurent. Deşi considera cinstea o aberaţie, în clipa asta el într-adevăr o stima pentru caracterul ei curajos şi stoicismul moral. „Fire-ar al dracului, o să-mi pară rău s-o mătur din drum pe fetişcana asta. Dar ce să fac cu dânsa?”

— Aşadar, domnişoară Laurent, la prima ocazie te vei duce să mă denunţi? Dumneata îţi dai seama, cred, ce urmări va avea acest denunţ pentru mine. Voi fi condamnat. Ba mai mult, numele meu va fi dezonorat.

— La asta trebuia să vă gândiţi mai înainte, răspunse Laurent.

— Ascultă, domnişoară, continuă Kern, de parcă nu-i auzise cuvintele. Morala, de care te conduci e îngustă. Renunţă la punctul dumitale de vedere. Pricepe, că de nu eram eu, profesorul Dowell de mult ar fi putrezit în pământ sau ar fi fost ars la crematoriu. Lucrările lui ar fi încetat. Ceea ce face acum capul lui e, de fapt, o creaţie postmortem. Şi asta numai datorită mie. Fii de acord că în asemenea situaţie eu am anumite drepturi asupra ceea „ce produce” capului lui Dowell. Mai mult, fără mine Dowell - capul lui - nu şi-ar fi putut înfăptui descoperirile. Dumneata ştii că creierul nu poate fi operat şi concrescut. Cu toate acestea operaţia de „concreştere” a capului lui Briquet cu trunchiul a reuşit de minune. Măduva spinării, care trece prin vertebrele gâtului, s-a concrescut. La rezolvarea acestei probleme a contribuit capul lui Dowell şi mâinile lui Kern. Iar mâinile acestea, Kern îşi privi mâinile întinse, preţuiesc şi ele ceva. Ele au salvat sute de vieţi

omeneşti şi vor mai salva încă multe sute, dacă nu vei ridica asupra mea sabia răsplatei. Dar şi asta nu e totul. Ultimele noastre lucrări vor face revoluţie nu numai în medicină, ci şi în viaţa întregii omeniri. De acum înainte medicina va putea reîntoarce omul la viaţă. Câţi oameni iluştri vor putea fi înviaţi după moartea lor, să li se continue viaţa spre binele omenirii. Voi prelungi viaţa unui geniu, voi întoarce copiilor tatăl, soţul - soţiei. Nu va trece mult şi asemenea operaţii va putea săvârşi orice chirurg. Numărul amărăciunilor omeneşti va scădea...

— Pe contul altor nefericiţi.

— Fie şi aşa, dar acolo unde plângeau doi va plânge numai unul. Acolo unde erau doi morţi va fi numai unul. Parcă asta nu e o perspectivă mare? Şi ce-s în comparaţie cu ea faptele mele, fie chiar criminale? Ce-l interesează pe suferind ceea ce se face în sufletul chirurgului care i-a salvat viaţa. Dumneata o să mă omori nu numai pe mine, ci şi acele mii de vieţi, pe care le-aş fi putut salva în viitor. Te-ai gândit la asta? Dumneata vei săvârşi o crimă de o mie de ori mai gravă decât a mea, dacă totuşi am săvârşit-o. Gândeşte-te încă o dată şi răspunde-mi. Acum du-te. N-o să te grăbesc cu răspunsul.

— V-am răspuns deja.

Şi Laurent ieşi din cabinet.

Ea intră în camera profesorului Dowell şi-i transmise discuţia cu Kern. Capul lui Dowell se îngândură.

— N-ar fi fost mai bine să-ţi fi ascuns intenţiile sau cel puţin să-i fi dat un răspuns evaziv? şopti el în sfîrşit.

— Eu nu pot să mint, răspunse Laurent.

— Asta îţi face onoare, însă... dumneata ţi-ai semnat singură verdictul. Vei fi nimicită şi jertfirea dumitale nu va aduce nimănui nici un folos.

— Eu... nu pot altfel, zise Laurent şi, salutând capul cu tristeţe, se retrase.

— Zarurile sunt aruncate, repeta ea una şi aceeaşi frază, stând la fereastra din camera sa.

„Sărmana mămică, îi trecu pe neaşteptate prin minte. Dar şi ea ar fi procedat la fel”, se consolă Laurent. Ar fi vrut să-i scrie o scrisoare, în care să-i spună tot ce se petrecuse cu dânsa. Ultima scrisoare. Dar n-avea nici o posibilitate să i-o trimită. Laurent era sigură că va fi omorâtă. Şi era gata să-şi întâmpine moartea cu sânge rece. O amăra doar grija de mamă-sa şi gândul că Kern nu-şi va încasa răsplata pentru fărădelegile sale. Şi totuşi era încredinţată că mai devreme sau mai târziu va suna şi pentru el ceasul răsplatei.

Nenorocirea pe care o bănuia veni mai curând decât se aştepta.

Laurent stinse lumina şi se culcă în pat. Nervii îi erau încordaţi la culme. Auzi un zgomot uşor după dulapul de lângă perete. Zgomotul acesta mai mult o miră decât o sperie. Încuiase uşa cu cheia. Nimeni n-ar fi putut intra fără să-l audă. „Oare ce să fie? Poate nişte şoareci?”

Mai departe totul se petrecu cu iuţeala fulgerului. În urma foşnetului se auzi un scârţâit. Cineva se apropia cu paşi grăbiţi de pat. Laurent se ridică speriată în capul oaselor, dar în aceeaşi clipă nişte mâini puternice o trântiră pe pernă şi-i apăsară pe faţă o mască cu cloroform.

„Moartea!”... o fulgeră prin minte şi, înfiorându-se din cap până-n picioare, se smuci instinctiv.

— Mai calm! auzi ea vocea lui Kern, care suna la fel ca în timpul operaţiilor, apoi îşi pierdu cunoştinţa.

Îşi reveni abia la spital...

Profesorul Kern îşi îndeplinise ameninţarea despre „urmările extrem de grave pentru ea”, dacă îi va divulga taina. De la Kern se putea aştepta la orice. El se răzbunase pe ea, fără să-şi primeasccă răsplata cuvenită. Marie Laurent se jertfise, dar jertfirea ei rămase zadarnică. Gândul acesta îi zdruncina şi mai mult echilibrul sufletesc.

Era aproape de desperare. Chiar şi aici simţea influenţa lui Kern.

În primele două săptămâni nu i se dădu voie nici măcar să iasă în grădina mare şi umbroasă, unde se plimbau bolnavii „liniştiţi”. Liniştiţi erau acei care nu protestau împotriva întemniţării lor, nu căutau să-i convingă pe doctori că sunt absolut sănătoşi, nu ameninţau că o să-i demaşte şi nu încercau să evadeze. În tot spitalul erau cel mult zece la sută de adevăraţi bolbavi, dar şi aceea fuseseră scoşi din minţi la spital. În acest scop doctorul Ravinot elaborase un sistem complicat de „otrăvire psihică”.

„UN CAZ GRAV ÎN PRACTICĂ”

Pentru doctorul Ravinot, Marie Laurent era „un caz grav în practică”. E adevărat că serviciul la Kern îi zdruncinase lui Laurent sistemul nervos, însă voinţa îi rămăsese nestrămutată. De ea începu să se ocupe Ravinot.

Deocamdată nu se apucase serios de „otrăvirea psihică” a lui Laurent, ci o studia de la distanţă. Profesorul Kern însă nu-i dăduse indicaţii precise în privinţa ei: s-o bage cât mai curând în mormânt sau s-o scoată din minţi. Ultima versiune în tot cazul o cerea însuşi sistemul „spitalului” de psihiatrie al doctorului Ravinot.

Laurent aştepta îngrijorată clipa când soarta ei va fi pecetluită. Moartea sau nebunia - altă cale nu există pentru ea, după cum nu există nici pentru ceilalţi. Şi ea îşi aduna forţele sufleteşti pentru a se împotrivi cel puţin nebuniei. Încerca să fie docilă şi ascultătoare, liniştită în aparenţă. Dar era greu să-l păcăleşti pe doctorul Ravinot, care avea o mare experienţă şi era un psihiatru excelent. Docilitatea lui Laurent îi întărea şi mai mult bănuelile.

„E un caz grav”, se gândi el, vorbind cu Laurent în timpul obişnuitei vizite de dimineaţă.

— Cum te simţi? o întrebă el.

— Mulţumesc, bine, răspunse Laurent.

— Noi facem tot posibilul pentru pacienţii noştri, însă totuşi atmosfera neobişnuită de aici şi relativa lipsă de libertate acţionează negativ asupra unora dintre ei. Se simt părăsiţi, îi copleşeşte tristeţea.

— Sunt deprinsă cu singurătatea.

„Nu-i uşor s-o faci să vorbească deschis”, se gândi Ravinot şi continuă:

— Dumneata, la drept vorbind, nu eşti bolnavă. Ai nervii puţin zdruncinaţi şi atâta tot. Profesorul Kern mi-a spus că ai luat parte la experimente ştiinţifice, care pot produce o impresie destul de negativă asupra unui om neiniţiat. Eşti atât de tânără. Surmenare şi neurastenie uşoară... Şi profesorul Kern, care te preţuieşte foarte mult, a hotărât să-ţi acorde un răgaz de odihnă...

— Sunt adânc recunoscătoare profesorului Kern.

„E o fire ascunsă”, se înciudă Ravinot. Trebuie să-i aranjez contactul cu alţi pacienţi. Cu ei va fi poate mai sinceră şi astfel îmi va fi uşor să-i studiez caracterul”.

— Stai prea mult închisă, îi zise el. De ce nu ieşi în grădină? Avem o grădină minunată, un adevărat parc de câteva hectare.

— N-am voie să mă plimb.

— Cum aşa? se prefăcu mirat Ravinot. E o greşeală la mijloc. Dumneata nu faci parte dintre acei bolnavi, cărora plimbarea le face rău. Poftim, plimbă-te. Fă cunoştinţă cu bolnavii noştri, printre ei sunt oameni interesanţi.

— Mulţumesc, o să mă folosesc de permisiunea dumneavoastră.

Şi când Ravinot plecă, Laurent ieşi din camera sa şi pomi spre uşă pe coridorul lung, vopsit într-un cenuşiu mohorât cu chenar negru. Din spatele uşilor închise răsunau urlete, gemete, ţipete, râsete isterice, bolboroseală...

— O... o... o..., se auzea din stânga.

— U... u...u... Ha-ha-ha-ha, răsuna din dreapta.

„Ca la menajerie”, se gândi Laurent, căutând să nu dea atenţie acestei atmosfere apăsătoare. Dar îşi lărgi pasul şi se grăbi să iasă afară. În faţa ei se aştemea o cărare dreaptă ce ducea spre fundul grădinii, şi Laurent porni pe ea.

„Sistemul” doctorului Ravinot se simţea chiar şi aici. Peste tot domnea o atmosferă apăsătoare. Peste tot doar copaci de coniferi, de un verde întunecat. Băncile de lemn fără spetează erau vopsite în culoare neagră-cenuşie. Dar cel mai mult o izbi

pe Laurent florăria. Straturile semănau cu nişte morminte, iar cele mai multe flori erau pansele albastre întunecate, aproape negre, înrămate cu o fâşie de romaniţe ca o panglică albă de doliu. Arbori de molizi completau tabloul.

„Un adevărat cimitir. Aici fără să vrei te gândeşti la moarte. Dar pe mine nu mă duci, domnule Ravinot, eu ţi-am prins mişcarea şi „efectele” dumitale nu mă vor lua prin surprindere”, se autoîncuraja singură Laurent şi, trecând repede pe lângă „florăria de cimitir”, păşi pe o alee de pini. Trunchiurile înalte, ca nişte colonade de templu, se avântau în sus, încununate de cupole verzi-întunecate. Vârfurile pinilor foşneau uscat, lin şi monoton.

În multe locuri din parc aliceau halatele cenuşii ale bolnavilor. „Care dintre ei e nebun şi care om normal?” Acest lucru se putea determina fără greş, urmărind puţin comportimentul lor. Acei sănătoşi se uitau curioşi la „noua pacientă”, la Laurent. Bolnavii cu conştiinţa întunecată păreau adânciţi în gânduri, izolaţi de lumea înconjurătoare, la care priveau cu ochi absenţi.

De Laurent se apropie un bătrân înalt, uscăţiv, cu o barbă albă. Bătrânul îşi înălţă sprâncenele stufoase, o zări pe Laurent şi-i zise, de parcă ar fi continuat să vorbească cu sine însuşi:

— Unsprezece ani am numărat zi cu zi, apoi le-am pierdut numărul. Aici nu există calendar şi timpul s-a oprit. Nu mai ştiu câţi ani am cutreierat aleile acestea. Poate că douăzeci, ori poate o mie de ani. În faţa Domnului o zi face cât o mie de ani. E greu să apreciezi timpul. Şi dumneata vei umbla aici o mie de ani încolo - spre zidul de piatră, şi o mie de ani înapoi. De aici nu-i scăpare. Lasă-şi speranţa toţi cei ce vin aici, aşa a zis domnul Dante. Ha-ha-ha! Nu te aşteptai? Crezi că sunt nebun? Sunt şiret. Aici numai nebunii au dreptul la viaţă. Dar nici eu, nici dumneata nu vom mai ieşi de aici. Noi... Dar văzând că se apropie un sanitar, obligaţia căruia era să tragă cu urechea la discuţiile pacienţilor, bătrânul, fără să schimbe tonul, continuă, făcându-i cu hâtrie din ochi: Eu sunt Napoleon Bonaparte şi suta mea de zile încă n-

a trecut. M-ai înţeles? o întrebă el când sanitarul se depărtă.

„Sărmanul, se gândi Laurent, oare într-adevăr trebuie să se prefacă nebun pentru a scăpa de moarte? Se vede că nu numai eu sunt nevoită să apelez la o mască de salvare”.

Încă un pacient se apropie de Laurent, un bărbat cu bărbuţă neagră, ascuţită, şi începu să debiteze nişte aiureli despre scoaterea rădăcinii pătrate din cvadratura cercului. Dar de data asta sanitarul nu se apropie de Laurent - se vede că tânărul era în afară de orice bănuială. El se apropie de Laurent şi începu să vorbească din ce în ce mai repede şi mai insistent, împroşcând-o cu salivă:

— Cercul este o infinitate. Cvadratura cercului este cvadratura infinităţii. Ascultă-mă cu atenţie. Să scoţi rădăcina pătrată din cvadratura cercului înseamnă să scoţi rădăcina pătrată din infinitate. El va fi o parte din infinitate, ridicată la oarecare grad, astfel vom putea determina şi cvadratura... Dar dumneata nu mă asculţi, se înfurie tânărul pe neaşteptate şi o înşfăcă pe Laurent de mână.

Ea se smulse şi porni aproape alergând spre clădirea în care locuia, în uşă îl văzu pe doctorul Ravinot. El îşi reţinu cu satisfacţie un zâmbet.

Laurent abia intră alergând în camera sa, că cineva bătu la uşă. S-ar fi închis cu plăcere cu cheia, dar uşa nu se încuia pe dinăuntru. Hotărî să nu răspundă. Însă uşa se deschise şi în prag apăru doctorul Ravinot.

Capul lui era, ca de obicei, dat pe spate, ochii bulbucaţi, uşor lărgiţi, rotunzi şi pătrunzători, o priveau prin sticla ochelarilor, mustăţile negre şi bărbuţa i se mişcau odată cu buzele.

— Scuză-mă că am intrat fără permisiunea dumitale. Însă obligaţiile mele de medic îmi dau anumite drepturi...

Doctorul Ravinot socoti că e momentul potrivit pentru a începe „subminarea valorilor morale” ale lui Laurent. În arsenalul său se găseau cele mai diferite mijloace de influenţă - de la bunătate respectuoasă şi comportare plină de atenţie,

până la cinism şi grosolănie. Hotărâse s-o scoată din fire pe Laurent cu orice preţ şi de aceea luă un ton nepoliticos şi batjocoritor:

— De ce nu-mi spui: „Intraţi, vă rog, scuzaţi că nu v-am poftit să intraţi. M-am luat cu gândurile şi n-am auzit când aţi bătut la uşă...” sau ceva în felul acesta?

— Ba da, am auzit când aţi bătut la uşă, dar n-am răspuns, pentru că doream să rămân singură.

— Spuneţi adevărul ca întotdeauna! observă el cu ironie.

— Adevărul nu-i un obiect potrivit pentru ironizare, zise Laurent uşor enervată.

„Prinde”, se gândi vesel Ravinot. El se aşeză obraznic în faţa lui Laurent şi o fixă cu ochii săi nemişcaţi ca de rac. Laurent încercă să-i suporte privirea, dar la urma urmei se simţi neplăcut şi îşi aplecă ochii, roşind uşor de necaz.

— Dumneata îţi închipui, rosti Ravinot cu acelaşi ton batjocoritor, că adevărul nu e un obiect potrivit pentru ironizare. Însă eu aş zice că e chiar foarte potrivit. Dacă ai iubi atât de mult adevărul, m-ai da afară, căci ştiu că mă urăşti, însă dumneata cauţi să-ţi păstrezi zâmbetul cuviincios de stăpână ospitalieră.

— Asta e... doar o purtare cuviincioasă, datorită educaţiei, răspunse sec Laurent.

— Şi dacă n-ai fi bine educată, m-ai da afară? Ravinot izbucni pe neaşteptate într-un râs ce semăna a lătrat. Excelent! Foarte bine! Educaţia nu se împacă cu adevărul. Prin urmare, de dragul educaţiei se poate neglija adevărul. Una la mână. Şi el îndoi un deget. Astăzi te-am întrebat cum te simţi, ai răspuns că „foarte bine”, deşi pe ochi te vedeam că eşti gata să-ţi pui laţu-n gât. Prin urmare, m-ai minţit şi atunci. Tot din bună-cuviinţă?

Laurent nu ştia ce să răspundă. Trebuia sau să mai mintă o dată, sau să recunoască că a hotărât să-şi camufleze sentimentele. Şi tăcu.

— O să te ajut, domnişoară Laurent, continuă Ravinot. Asta ai

făcut-o, dacă se poate spune aşa, din instinct de autoconservare. Da sau nu?

— Da, răspunse Laurent cu sfidare.

— Aşadar, dumneata minţi de dragul bunei-cuviinţe, una la mână, şi din instinct de autoconservare, două la mână. Dacă o să mai continuăm discuţia asta, mă tem că n-o să-mi ajungă degetele de la mână. Dumneata minţi şi din milă. Parcă n-ai scris scrisori în care o linişteai pe mama dumitale?

Laurent încremeni. Nu cumva doctorul Ravinot ştie absolut totul? Da, el într-adevăr ştia totul. Şi asta intra în sistemul său. El cerea de la clienţii săi, care-i aduceau pretinşi bolnavi, să-i dea informaţii complete despre motivele internării lor la spital, precum şi date precise despre tot ce se referea la pacienţii săi. Clienţii ştiau că o fac în propriul lor interes şi nu ascundeau de Ravinot tainele lor oricât de îngrozitoare ar fi fost.

— Dumneata l-ai minţit pe profesorul Kern în numele dreptăţii insultate şi din dorinţa să pedepseşti viciul. Dumneata ai minţit de dragul dreptăţii! Ce paradox amar! Iar dacă ai sta să te gândeşti, iese că adevărul dumitale se hrănea mereu cu minciună.

Ravinot lovea drept în ţintă. Laurent era distrusă. Nici o dată nu-i trecuse prin cap că minciuna jucase un rol atât de mare în viaţa ei.

— Şi acum socoate şi dumneata, adeptă a dreptăţii, câte păcate ai săvârşit în viaţă. Şi ce ai câştigat cu adevărul dumitale? Să-ţi spun eu: ţi-ai câştigat această închisoare pe viaţă. Şi nici o putere din lume nu te va scoate de aici, nici cea omenească, nici cea dumnezeiască. Iar minciuna? Dacă mult stimatul profesor Kern e considerat monstru şi tatăl minciunii, păi el continuă să trăiască fără nici o grijă.

Ravinot, care n-o slăbea pe Laurent din ochi, tăcu pe neaşteptate. „Pentru azi ajunge, are la ce se gândi”, îşi zise el mulţumit şi ieşi, fără a-şi lua rămas-bun.

Laurent nici nu-i observă plecarea. Şedea cu faţa îngropată în

palme.

Din ziua aceea Ravinot venea la ea în fiecare seară să-şi continue vorbele iezuistice. Să-i submineze principiile morale, şi o dată cu asta şi psihicul, devenise pentru Ravinot o chestiune de prestigiu profesional.

Laurent suferea profund şi sincer. A patra zi îşi pierdu cumpătul şi, sărind în picioare cu faţa aprinsă de mânie, strigă:

— Eşiţi afară! Sunteţi un demon, nu om!

Scena îi făcu mare plăcere lui Ravinot.

— Văd că faci progrese, rânji el, fără să se mişte din loc. Devii mai sinceră decât ai fost.

— Plecaţi de aici! zise Laurent, sufocându-se.

„Minunat, curând o să mă ia la pumni”, se gândi doctorul şi ieşi, fluierând o melodie veselă.

Laurent, ce-i drept, încă nu-l lua la pumni şi probabil că ar fi făcut acest lucru numai dacă i s-ar fi întunecat complet minţile, însă sănătatea ei psihică era în mare pericol. Rămasă singură, se gândea cu groază că nu va mai putea rezista mult.

Iar Ravinot nu scăpa nici un prilej, care ar fi grăbit finalul. Spre seară pe Laurent începură s-o urmărească sunetele unei melodii tânguitoare, executate la un instrument necunoscut. De parcă undeva plângea un violoncel, apoi sunetele se revărsau din registrul acut al viorii şi brusc, fără întrerupere, sunetele îşi schimbau înălţimea şi timbrul şi răsuna parcă o voce omenească curată şi fermecătoare, însă de o tristeţe fără margini. Melodia tânguitoare făcea un fel de cerc, repetându-se la nesfârşit.

Când Laurent auzi muzica asta prima dată, melodia chiar îi plăcuse. Însă muzica era aşa de duioasă şi lină, încât Laurent începu să se îndoiască dacă e cântată într-adevăr ori e o halucinaţie a auzului. Minutele treceau unul după altul, însă muzica continua să se învârtă în cercul ei fermecat… Violoncelul era urmat de vioară, vioara de glasul omenesc tânguios. Acompaniamentul suna pe aceeaşi notă nespus de tristă. Peste

o oră Laurent era convinsă că muzica aceasta nu e cântată în realitate, că există numai în capul său. Melodia tristă o urmărea peste tot. Laurent îşi astupă urechile, însă i se părea că totuşi continuă să asculte muzica - violoncel, vioară, voce... violoncel, vioară, voce...

— Aşa poţi să-ţi ieşi din minţi, şopti Laurent. Ea începu să fredoneze singură, încercă să vorbească în glas cu sine însăşi, ca să nu audă muzica, dar nu-i ajuta nimic. Muzica o urmărea chiar şi prin somn.

„Oamenii nu pot cânta fără încetare. E, probabil, o muzică mecanică... o obsesie”, se gândi ea, stând culcată cu ochii deschişi, fără s-o prindă somnul şi ascultând la nesfârşit: violoncel, vioară, voce... violoncel, vioară, voce...

Abia cum se făcu dimineaţă, fugi în parc, însă melodia se prefăcuse deja în idee fixă. Laurent într-adevăr începu să audă acea muzică, ce venea de nicăieri. Şi doar ţipetele, gemetele şi râsetele nebunilor ce se plimbau prin parc o înăbuşeau întrucâtva.

NOUL PACIENT

Încetul cu încetul Marie ajunse într-un aşa hal cu nervii, încât pentru prima dată în viaţă începuse să se gândească la sinucidere. Într-o zi, la plimbare, prinse a chibzui cum e mai bine să-şi pună capăt zilelor şi se adâncise atât de mult în gândurile acestea, încât nici nu observă cum se apropie de ea un nebun şi, tăindu-i calea, bolborosi:

— Fericiţi sunt acei ce nu ştiu ce-i aşteaptă... Toate acestea sunt desigur vorbe sentimentale...

Laurent tresări speriată şi se uită la bolnav. Acesta era îmbrăcat ca şi ceilalţi, în halat cenuşiu. Era un bărbat şaten, înalt, cu trăsături nobile şi-i atrase imediat atenţia.

„Se vede că e venit de curând, se gândi ea. S-a bărbierit cel mult cinci zile în urmă. Dar de ce faţa lui mi se pare atât de cunoscută?...”

Pe neaşteptate tânărul îi şopti repede:

— Eu te cunosc, domnişoară Laurent. Ţi-am văzut portretul la mama dumitale.

— De unde mă cunoşti? Cine eşti dumneata? îl întrebă uimită Laurent.

— În lume - foarte puţin. Eu sunt fratele fratelui meu. Prin urmare fratele meu sunt eu? strigă tare tânărul.

Pe alături trecea un sanitar, care îi aruncă o privire fugitivă, însă foarte atentă.

Când sanitarul se depărtă, tânărul îi şopti repede:

— Sunt Arthur Dowell, fiul profesorului Dowell. Nu sunt bolnav, ci doar m-am prefăcut nebun ca să...

Sanitarul iarăşi se apropie de el.

Pe neaşteptate Arthur se depărtă de Laurent strigând:

— Iată-l pe răposatul meu frate! Tu eşti eu, iar eu sunt tu. Tu ai intrat în mine după moarte. Noi am fost fraţi gemeni, dar ai murit tu, nu eu.

Şi Dowell se repezi asupra unui melancolic, speriat de acest atac neaşteptat. Sanitarul alergă după el, vrând să-l apere pe melancolicul mic şi prizărit de acest bolnav furios. Când tustrei ajunseră la capătul parcului, Dowell, părăsindu-şi victima, făcu cale întoarsă. El alerga mai iute decât sanitarul. În dreptul lui Laurent îşi încetini pasul şi îşi termină fraza:

— Am venit aici ca să te salvez. La noapte evadăm. Fii gata, şi, sărind la o parte, începu să ţopăie în jurul unei bătrâne anormale, care nu-i dădu nici o atenţie. Apoi se aşeză pe o bancă şi îşi lăsă capul în piept ca un om căzut pe gânduri.

El îşi juca rolul atât de bine, încât Laurent nu-şi putea da seama: e nebun Dowell, sau doar simulează nebunia. Însă speranţa încolţise deja în sufletul ei. Nu se îndoia că tânărul era într-adevăr fiul profesorului Dowell. Asemănarea cu tatăl său era izbitoare, deşi halatul cenuşiu de spital şi faţa nebărbierită îl „depersonalizară” substanţial. Afară de asta el o recunoscuse după portret. Posibil că într-adevăr fusese pe la mamă-sa. Totul pare verosimil. Mai în scurt, Laurent hotărî să nu se culce în noaptea asta şi să vegheze în aşteptarea salvatorului său inopinat.

Perspectiva salvării o înaripă, îi dădu puteri noi. Se simţi ca trezită dintr-un vis urât. Chiar şi cântecul obsedant începuse parcă să răsune mai încet, să se depărteze, să se destrame în văzduh. Laurent oftă uşurată ca un om ieşit la aer curat dintr-o subterană lugubră. Dragostea de viaţă izbucni în ea cu o putere nouă. Îi venea să râdă de bucurie. Însă acum, mai mult ca oricând, trebuia să fie foarte prudentă.

Când gongul îi chemă la dejun, ea îşi luă o mină tristă - mina ei obişnuită din ultima vreme - şi se îndreptă spre casă.

Lângă uşă, ca întotdeauna, stătea doctorul Ravinot. El îşi supraveghea pacienţii ca un gardian arestaţii, întorşi de la

plimbare în celulele lor. De privirea lui nu scăpa nimic: nici bolovanul ascuns sub halat, nici zgârieturile de pe mâinile şi faţa bolnavilor. Dar mai ales îl interesa expresia feţelor acestora.

Trecând pe lângă el, Laurent încercă să nu-l vadă şi îşi aplecă ochii. Vroia să se strecoare mai repede în casă, însă el o reţinu un minut şi o privi scrutător în ochi.

— Cum te simţi? o întrebă el.

— Ca de obicei, răspunse ea.

— A câta minciună o spui şi de ce? o întrebă el cu ironie şi, lăsând-o să treacă, îi zise din urmă: O să mai stăm de vorbă deseară.

„Mă aşteptam la melancolie. Nu cumva cade în extaz? Se vede că n-am dat destulă atenţie la evoluţia gândurilor şi stării ei de spirit, va trebui să clarific...” îşi zise el.

Şi seara veni să clarifice. Laurent se temea grozav de întâlnirea asta. Dacă va rezista, poate va fi ultima. De nu, e pierdută. Acum în gândul ei îl numea pe doctorul Ravinot „marele inchizitor”. Şi într-adevăr, să fi trăit el câteva secole în urmă, ar fi meritat pe deplin titlul acesta. Ea se temea de sofismele lui, de iscodirile lui, de întrebările lui viclene, de felul cum cunoaşte psihologia omului, de mintea lui analitică, diavolească. El poseda într-adevăr „o logică de fier”, era un adevărat Mefistofel modem, în stare să-ţi distrugă toate calităţile morale şi să zdruncine cel mai absolut adevăr, semănându-ţi în suflet neîncredere.

Şi ca să nu se trădeze şi să piară, hotărî să-şi adune toată voinţa şi să tacă, să tacă orice i s-ar spune. Dar şi acesta era un pas periculos, însemna să-i declare război deschis, ultimul protest al instinctului de autoconservare, care putea să ducă la înteţirea atacului. Dar altă ieşire n-avea.

Iar când veni Ravinot, fixând-o ca de obicei cu ochii săi rotunzi şi o întrebă: „Aşadar, de dragul cui ai minţit?” - Laurent nu rosti nici un cuvânt. Ea ţinea buzele strâns, ochii aplecaţi.

Ravinot îşi începu interogatoriul inchizitorial. Laurent pălea,

roşea, dar continua să tacă. El începu să-şi piardă răbdarea şi să se enerveze - lucru ce i se întâmpla foarte rar.

— Tăcerea e de aur, zise el batjocoritor. După ce ţi-ai pierdut virtuţile, vrei să-ţi păstrezi măcar această calitate a dobitoacelor necuvântătoare şi a idioţilor absoluţi, dar n-o să reuşeşti. După tăcere va urma explozia. O să plesneşti de răutate dacă nu-ţi vei deschide supapa şuvoiului de cuvinte demascatoate. Şi apoi ce rost are să taci?

Îţi închipui că nu-ţi pot citi gândurile? „Vrei să mă scoţi din minţi, te gândeşti dumneata acum, dar n-o să reuşeşti.” Hai să fim sinceri: o să reuşesc, domnişoară dragă. Să stric un sufleţel de om penrtu mine e la fel de uşor ca a strica mecanismul unui ceasornic de buzunar. Cunosc pe dinafară toate şurubaşele acestei maşini necomplicate. Cu cât te vei împotrivi mai mult, cu atât mai grea şi fără întoarcere îţi va fi căderea în bezna nebuniei.

„Două mii patru sute şaizeci şi unu, două mii patru sute şaizeci şi doi...” - număra Laurent, ca să nu audă ce-i spune Ravinot.

Nu se ştie cât ar fi durat chinurile acestea, dacă infirmiera n-ar fi ciocănit sfios la uşă.

— Intraţi, zise nemulţumit Ravinot.

— Mi se pare că pacienta din salonul şapte trage să moară, zise infirmiera.

Ravinot se ridică fără chef.

— Moare? Cu atât mai bine, mormăi el. Mâine o să continuăm această discuţie interesantă, zise el şi, ridicându-i bărbia, îi rânji batjocoritor în faţă şi plecă.

Laurent oftă uşurată şi aproape sleită de puteri căzu cu capul pe masă.

Iar dincolo de perete răsuna de acum muzica tânguioasă a tristeţei nemărginite. Şi puterea acestei muzici diavoleşti era atât de mare, încât Laurent căzu fără voie sub influenţa ei. I se părea că întâlnirea cu Arthur Dowell e doar fantezia creierului

său bolnav, că orice împotrivire n-are nici un rost. Moartea, numai moartea o va izbăvi de chinuri. Se uită în jurul său... însă sinuciderea bolnavilor nu intra în sistemul doctorului Ravinot. Aici nu ai nici de ce te spânzura. Laurent se cutremură. Văzu ca aievea chipul mamei sale.

„Nu, nu, nu voi face una ca asta, de dragul ei n-o voi face... cel puţin în această ultimă noapte... O să-l aştept pe Dowell. Dar dacă nu va veni...”

Ea nu-şi sfârşi gândul, dar simţea cu toată făptura sa ce se va întâmpla cu ea, dacă el nu-şi va respecta promisiunea.

EVADAREA

Noaptea asta a fost cea mai grea din toate cele petrecute de Laurent la spitalul doctorului Ravinot. Minutele se scurgeau neînchipuit de încet şi de plictisitor, ca şi muzica ce plutea prin cameră.

Laurent umbla nervoasă prin odaie, de la fereastră la uşă şi înapoi. Auzi zgomot de paşi furişaţi în coridor. Inima începu să-i bată mai tare. Bătu şi încremeni: recunoscuse paşii infirmierei de gardă, care se apropiase de vizorul de la uşă s-o urmărească ce face. Becul electric de două sute de lumini nu se stingea toată noaptea. „Asta ajută la insomnie”, hotărâse doctorul Ravinot. Laurent se culcă repede în pat fără să se dezbrace, se acoperi cu plapuma şi se prefăcu că doarme. Dar i se întâmplă ceva neobişnuit: chinuită de insomnie câteva nopţi la rând, adormi imediat, complet sleită de toate câte le îndurase. Dormi doar câteva minute, însă i se păru că trecuse toată noaptea. Sări speriată în picioare şi alergă la uşă, unde aproape că se ciocni de Arthur Dowell. El n-o minţise. Ea abia îşi înăbuşi un ţipăt.

— Mai repede, şopti el. Infirmiera e în coridorul de vest. Să mergem.

Arthur o luă de mână şi o trase atent după el. Paşii lor erau înăbuşiţi de strigătele bolnavilor, ce sufereau de insomnie. Ajunseră la capătul coridorului nespus de lung. Iată, în sfârşit, şi uşa.

— În parc stau paznici de gardă, noi însă o să ne furişăm pe lângă ei... îi şopti grăbit Dowell ducând-o pe Laurent spre fundul parcului.

— Dar câinii...

— I-am hrănit mereu cu resturi de la masă şi mă cunosc. Mă

aflu aici de câteva zile, dar te-am evitat ca să nu trezesc bănuieli.

Parcul era cufundat în întuneric. Însă pe zidul de piatră la oarecare distanţă unul de altul erau puse felinare, ca la o închisoare.

— Acolo sunt nişte tufişuri... încolo...

Deodată Dowell se trânti la pământ şi o trase de mână şi pe Laurent. Ea îi urmă exemplul. Un paznic trecu chiar pe lângă fugari. Când paznicul se depărtă, ei continuară să se furişeze spre zid.

Mârâi un câine, se repezi la ei, însă recunoscându-l pe Dowell începu să dea din coadă. Arthur îi zvârli o bucată de pâine.

— Ei vezi, şopti Arthur, principalul l-am făcut. Acum ne-a rămas doar să trecem zidul. O să te ajut.

— Dar dumneata? îl întrebă alarmată Laurent.

— Fii pe pace, o să te urmez, răspunse Dowell.

— Dar ce o să fac după zid?

— Acolo te aşteaptă prietenii mei. Am pregătit totul. Ei, te rog, puţină gimnastică.

Dowell se rezemă cu spatele de zid şi cu o singură mână o aburcă sus, pe creastă.

Însă în clipa asta o zări un paznic şi dădu alarma. Deodată tot parcul se lumină de felinare. Paznicii, chemându-se unul pe altul şi asmuţind câinii, se apropiau de fugari.

— Sari, îi porunci Dowell.

— Dar dumneata? exclamă speriată Laurent.

— Sari odată! strigă el şi Laurent sări.

Două mâini puternice o prinseră în braţe.

Arthur Dowell sări şi el, se apucă cu mâinile de zid şi începu să se aburce. Însă doi sanitari i se agăţaseră de picioare. Dowell era atât de puternic, încât, încordându-şi muşchii, aproape că îi ridică după el. Dar mâinile îi lunecară şi el căzu jos, aproape strivindu-i pe sanitari.

După zid se auzi zgomotul unui automobul. Prietenii, se vede,

îl aşteptau pe Dowell.

— Plecaţi mai repede! Viteză maximă! le strigă el, luptându-se cu sanitarii.

Drept răspuns automobilul claxonă şi Arthur îl auzi cum se depărtează în goană.

— Lăsaţi-mă, mă duc de bunăvoie, zise Dowell, încetând să se mai împotrivească.

Însă sanitarii nu-l lăsară. Ţinându-l strâns de mâini, ei îl duseră spre casă. În uşă stătea doctorul Ravinot în halat, cu ţigara aprinsă în gură.

— La izolator! Puneţi-i cămaşa de forţă! le porunci el sanitarilor.

Dowell fu adus într-o celulă mică, fără ferestre, ai cărei pereţi şi podea erau căptuşiţi cu saltele. Aici erau băgaţi în timpul acceselor bolnavii furioşi. Sanitarii îl trântiră pe podea. În urma lor în celulă intră Ravinot. Acum nu mai fuma. Cu mâinile înfundate în buzunarele halatului el se aplecă asupra lui Dowell şi începu să-l scruteze cu ochii săi rotunzi. Dowell îi înfruntă privirea. Apoi Ravinot făcu un semn din cap şi sanitarii ieşiră.

— Eşti un simulant bun, se adresă Ravinot lui Dowell, dar pe mine e greu să mă păcăleşti. Am ştiut acest lucru chiar din prima zi de când ai apărut aici. Te-am urmărit, dar, recunosc, nu ţi-am ghicit intenţiile. Dumneata şi Laurent o să-mi plătiţi scump pentru asta.

— Nu mai scump decât dumneata, îi răspunse Dowell.

Ravinot îşi muşcă mustăţile de gândac.

— E o ameninţare?

— Un răspuns la ameninţarea dumitale, răspunse laconic Dowell.

— Cu mine e greu să lupţi, zise Ravinot. Am înfrânt oameni puternici, nu pui cu caş la gură ca dumneata. O să te plângi autorităţilor? N-o să-ţi ajute, amice. Afară de asta o să dispari cu mult înainte de venirea autorităţilor. Din dumneata nu va rămâne nici urmă. Apropo, care e numele dumitale adevărat?

Dubarrie e un nume fals.

— Arthur Dowell, fiul profesorului Dowell.

Ravinot fu vădit surprins.

— Bucuros de cunoştinţă, zise el, încercând să-şi ascundă necazul în spatele ironiei. Am avut onoarea să-l cunosc pe stimatul dumitale tată.

— Mulţumeşte lui Dumnezeu că mi-s mâinile legate, răspunse Dowell, astfel ai păţi-o de la mine. Şi să nu îndrăzneşti să mai pomeneşti numele tatei... ticălosule!

Ravinot se răsuci pe călcâie şi ieşi. Ţăcăni lacătul. Dowell rămase singur.

El nu se îngrijora prea tare de soarta sa. Prietenii n-o să-l lase la ananghie şi-l vor scoate din închisoarea asta. Însă totuşi ştia ce pericol îl pândeşte. Ravinot, probabil, îşi dădea perfect seama că de rezultatul luptei cu Dowell depinde soarta întreprinderii sale. Nu degeaba Ravinot s-a oprit la jumătate de cuvânt şi a părăsit celula. Ca bun psiholog, el a înţeles îndată cu cine are de a face şi nici nu încercase măcar să-şi aplice talentul de inchizitor. Pentru doborârea lui Arthur Dowell se cere nu psihologie, nici cuvinte, ci numai acţiuni hotărâte.

ÎNTRE VIAŢĂ ŞI MOARTE

Arthur îşi slăbi strânsoarea legăturilor. Asta îi reuşi, pentru că atunci când i se punea cămaşa de forţă, el într-adins îşi încordase muşchii, încetul cu încetul începu să se elibereze de feşe. Însă era supravegheat. Şi abia încercă să-şi scoată o mână, că ţăcăni zăvorul, uşa se deschise; intrară doi sanitari şi-l înfăşară la loc, legându-i pe deasupra cămăşii de forţă şi câteva curele. Sanitarii îl izbiră cu brutalitate şi-l ameninţară cu bătaia, dacă va încerca încă o dată să se elibereze. Dowell nu le răspunse. Legându-l fedeleş, sanitarii plecară.

Deoarece celula n-avea geamuri şi era luminată doar de becul electric din tavan, Dowell nu ştia dacă se făcuse sau nu dimineaţă. Timpul se scurgea foarte încet. Ravinot încă nu întreprinse nimic şi nici nu-şi facea apariţia. Lui Dowell i se făcu sete. Curând simţi şi foame. Însă nimeni nu intră în celulă şi nu-i aduse nici apă, nici mâncare.

„Nu cumva vrea să mor de foame?” se gândi Dowell. Foamea îl chinuia tot mai tare, însă el nu ceru de mâncare. Odată ce Ravinot a hotărât să-l omoare cu foamea, n-avea nici un rost să se umilească.

Dowell nu ştia că Ravinot îi încerca puterea de voinţă. Şi spre marea lui nemulţumire, Dowell susţinu examenul.

Deşi suferea de foame şi sete, Dowell, după lungă vreme de nesomn, pe neaşteptate adormi. Dormea strâns şi liniştit, fără să bănuiască măcar că îi provoacă cu asta noi neplăceri doctorului Ravinot. Nici lumina puternică, nici „exerciţiile” muzicale nu aveau vreun efect asupra lui Dowell. Atunci Ravinot apelă la măsuri mult mai drastice, pe care le folosea pentru înfrângerea celor tari de fire. În camera alăturată sanitarii începură să bată cu ciocane de lemn în plăci de tablă şi în nişte

huruitoare speciale. Acest zgomot infernal îi trezea din somn pe oamenii cei mai tari de nervi, făcându-i să privească îngroziţi în jurul lor. Însă Dowell, se vede, era mai rezistent decât toţi ceilalţi. El dormea ca un copil. Acest caz extraordinar îl surprinse chiar şi pe Ravinot.

„Nemaipomenit! se miră Ravinot. Doar omul acesta ştie că viaţa lui atârnă de un fir de păr. Pe el n-o să-l trezească nici trâmbiţele arhanghelilor”

— Destul! strigă el sanitarilor şi muzica infernală încetă.

Ravinot nu ştia că zgomotul îl trezise pe Dowell. Însă ca un om cu voinţă de oţel, el se stăpâni şi nu se trădă prin nici un geamăt sau mişcare că nu mai doarme.

„Dowell poate fi nimicit numai fizic”, concluzionă sentenţios Ravinot.

Iar Dowell, când zgomotul încetă, adormi iarăşi şi nu se trezi până în seară. Se simţea viguros şi bine odihnit. Foamea nu-l mai chinuia atât de tare. Sta culcat cu ochii deschişi şi zâmbea, uitându-se la vizorul uşii. Zări un ochi rotund, care-l urmărea cu atenţie.

Arthur, pentru a-şi zădărî duşmanul, începu să fredoneze un cântec vesel. Asta era prea de tot chiar şi pentru Ravinot. El simţi pentru prima oară în viaţă că nu-şi poate supune o voinţă străină. Dincolo de uşă se auzi o exclamaţie furioasă. Ochiul dispăru.

Dowell continua să cânte din ce în ca mai tare, când deodată se înecă. Ceva îi irita gâtlejul. Dowell adulmecă aerul şi simţi un miros. Gâdejul şi nasul i se iritau tot mai mult. Curând începu să-l doară ochii. Mirosul se inteţea.

Dowell îngheţă. Înţelese că-i bătuse ceasul din urmă. Ravinot îl otrăvea cu clor. Dowell îşi dădea seama că nu va fi în stare să se smulgă din cămaşa de forţă şi curelele cu care era legat. Dar de data asta instinctul de autoconservare fu mai puternic decât raţiunea. Începu să facă sforţări supraomeneşti ca să se elibereze. Se zvârcolea ca un vierme, se îndoia, se răsucea, se

rostogolea de la un perete la altul, însă nu striga, nu cerea ajutor, el tăcea, încleştându-şi dinţii. Aproape că îşi pierduse cunoştinţa. Lipsit de raţiune, corpul său se apăra instinctiv.

Apoi lumina se stinse şi Dowell se prăbuşi în beznă...

Îl trezi un vânt răcoros, care-i flutura părul. Cu o sforţare de voinţă supraomenească deschise ochii: o clipă văzu în faţa sa un chip cunoscut, parcă era Laré, dar în haine de poliţist. La urechea lui ajunse huruit de automobil. Capul îi plesnea de durere. „Aiurez, dar mi se pare că mai trăiesc”, se gândi Dowell. Pleoapele lui căzură iarăşi, dar imediat le ridică din nou. În ochi îl lovi dureros lumina zilei. Arthur miji ochii şi deodată auzi un glas de femeie:

— Cum te simţi?

Peste pleoapele inflamate ale lui Dowell cineva trecu un tampon umed de vată. Deschizând definitiv ochii, Arthur o văzu pe Laurent, aplecată asupra lui. El îi zîmbi şi, uitându-se în jurul său, văzu că se află în aceeaşi cameră în care zăcuse cândva Briquet.

— Vasăzică n-am murit? întrebă el încet.

— Din fericire, nu, dar ai fost la un pas de moarte, zise Laurent.

În camera de alături se auziră paşi repezi şi Arthur îl văzu pe Laré.

Acesta dădea din mâini şi striga:

— Te-am auzit vorbind. Ded, ai înviat. Noroc, prietene! Cum te simţi?

— Mulţumesc, bine, răspunse Dowell, dar, simţind durere în piept, zise: Mă doare capul... şi pieptul...

— Nu vorbi mult, îl preveni Laré, îţi face rău. Ticălosul cela de Ravinot era cât pe ce să te otrăvească cu gaze ca pe un şobolan în cala unui vapor. Dar, Dowell, ce excelent l-am tras pe sfoară!

Şi Laré începu să râdă cu atâta poftă că Laurent îl privi cu dojană, temându-se ca nu cumva veselia lui prea gălăgioasă să-l tulbure pe bolnav.

— Gata, nu mai râd, se scuză el, întâlnindu-i privirea. Îndată o să-ţi povestesc totul pe rând. După ce-am răpit-o pe domnişoara Laurent şi am aşteptat puţin, am înţeles că dumneata n-ai reuşit s-o urmezi...

— Voi... aţi auzit ce v-am strigat? întrebă Arthur.

— Am auzit. Taci! Şi ne-am grăbit să plecăm înainte ca Ravinot să-şi trimită copoii pe urmele noastre. Dumneata i-ai reţinut pe haidăi şi astfel ne-ai ajutat să dispărem neobservaţi. Ştiam precis ce te aşteaptă acolo. Doar îţi dăduseşi cărţile pe faţă. Noi, adică eu şi Shaub, vroiam să-ţi venim cât mai repede în ajutor. Însă trebuia mai întâi s-o ascundem pe domnişoara Laurent şi abia după asta să întocmim un plan de salvare şi să-l punem în aplicare. Doar prizonieratul dumitale nu fusese prevăzut... Acum şi noi trebuia să pătrundem cu orice preţ dincolo de zidul de piatră, iar aceasta, o ştii prea bine, nu era lucru uşor. Şi am hotărât următoarele: eu şi Shaub am făcut rost de haine poliţiste, am venit la spital cu automobilul şi am declarat că suntem în inspecţie sanitară. Shaub fabricase chiar şi un mandat cu toate ştampilele cuvenite. Spre norocul nostru în poartă nu stătea portarul, ci un simplu sanitar, care, pesemne, nu ştia ordinul lui Ravinot de a nu primi pe nimeni pe teritoriul spitalului fără a-l preveni mai întâi la telefon. Ne ţineam dârz şi...

— Vasăzică, nu aiuream... îl întrerupse Arthur. Îmi amintesc că te-am văzut în uniformă de poliţist şi că am auzit motorul automobilului.

— Da, da, în automobil te-a răcorit vântul şi ţi-ai venit în fire, dar apoi ţi-ai pierdut iarăşi cunoştinţa. Ascultă mai departe. Sanitarul ne-a deschis poarta şi am intrat. Restul n-a fost prea greu, deşi nici chiar atât de uşor, cum am crezut. Am cerut să fiu condus în cabinetul lui Ravinot. Însă celălalt sanitar, căruia ne-am adresat, avea, se vede, mai multă experienţă. El ne privi bănuitor şi, zicând că ne va anunţa, intră în casă. Peste câteva minute ieşi un om cu nasul coroiat în halat alb şi ochelari de

baga...

— Asistentul lui Ravinot, doctorul Bouche.

Laré afirmă din cap şi continuă:

— El ne declară că doctorul Ravinot e ocupat şi că putem sta de vorbă cu el, cu Bouche. Eu continuam să insist că avem nevoie numai de Ravinot. Bouche repetă că acum lucrul acesta e imposibil, căci Ravinot se află la un pacient grav bolnav. Atunci Shaub, fără a sta la gânduri, îl înşfăcă pe Bouche de mână - uite aşa! Laré se apucă cu mâna dreaptă de încheietura mâinii stângi - şi o răsuci. Bouche ţipă de durere, iar noi am trecut pe lângă el şi am intrat în casă. Fire-ar al naibii, nu ştiam unde se află Ravinot şi ne găseam în mare încurcătură. Spre norocul nostru, el tocmai atunci venea pe coridor. L-am recunoscut, pentru că îl văzusem, când te-am adus în calitate de „prieten bolnav”. „Ce doriţi?” ne întrebă Ravinot cu asprime. Am înţeles că nu e cazul să jucăm teatru şi, apropiindu-ne de Ravinot, ne-am scos revolverele şi i le-am băgat sub nas. Însă în momentul acesta năsosul Bouche - cine s-ar fi aşteptat ca stârpitura asta să fie atât de sprinten! - l-a izbit pe Shaub peste mână atât de brusc şi de tare, că a scăpat revolverul, iar Ravinot m-a înşfăcat pe mine. Aici s-a început un tărăboi pe care îmi vine foarte greu să ţi-l descriu ca lumea. În ajutorul lui Ravinot şi Bouche alergau sanitari din toate părţile. Erau mulţi şi fără doar şi poate că ne-ar fi burduşit, dar, din fericire, îi oprea uniforma de poliţist. Ştiau ce pedeapsă grea îi aşteaptă pe cei ce opun rezistenţă poliţiei, cu atât mai mult, când se ridică mâna asupra reprezentanţilor puterii. Oricât le striga Ravinot că hainele noastre de poliţist e o mascaradă, majoritatea sanitarilor preferară rolul de spectatori şi numai puţini dintre ei îndrăzniră să ridice mâna asupra uniformei sfinte şi inviolabile de poliţist. Următorul nostru avantaj erau armele, pe când sanitarii nu le aveau. Ei, şi probabil că un rol important a jucat şi forţa noastră fizică, sprinteneala şi desperarea. Asta ne egala puterile. Un sanitar sări asupra lui Shaub, care se aplecase să-şi ridice

revolverul. Shaub se dovedi a fi un adevărat maestru la diferite procedee de luptă. El se scutură de duşman şi, împărţind lovituri iscusite în dreapta şi în stânga, izbi cu piciorul revolverul, spre care se întindea de acum mâna cuiva. Trebuie să recunoaştem că se bătea cu multă chibzuinţă şi sânge rece. Iar în spatele meu săriseră doi sanitari. Nu ştiu cu ce s-ar fi terminat bătălia asta, de nu era Shaub. Bravo lui. Reuşi să-şi ridice revolverul şi fără a sta la gânduri începu să tragă. Câteva împuşcături tăiară imediat din avântul sanitarilor. Când unul din ei scoase un ţipăt şi se apucă de umărul însângerat, ceilalţi se retraseră cât ai clipi din ochi. Însă Ravinot nu se dădu bătut. Deşi îi pusesem ambele revolvere la tâmplă, el strigă: „Şi eu am arme. O să dau ordin oamenilor mei să tragă în voi, dacă n-o să plecaţi imediat de aici!” Atunci Shaub fără nici un cuvânt începu să-i răsucească mâna. Această metodă provoacă o durere atât de infernală, încât şi bandiţii cei mai fioroşi zbiară ca nişte hipopotami şi devin cuminţi şi ascultători. Oasele lui Ravinot trosneau, din ochi îi ţâşniră lacrimi, dar el nu se lăsa. „Ce staţi? le striga el sanitarilor. La arme!” Câţiva sanitari dădură fuga, se vede, după arme, ceilalţi iarăşi se apropiară de noi. Am depărtat o clipă revolverul de capul lui Ravinot şi am tras două focuri. Slugile încremeniră iară, afară de unul, care căzu cu un geamăt înăbuşit...

Laré îşi trase răsuflarea şi continuă:

— Da, a fost o bătălie zdravănă. Durerea insuportabilă îl istovea tot mai mult pe Ravinot, iar Shaub continua să-i răsucească mâna. În sfârşit, Ravinot, sugrumat de durere, horcăi: „Ce vreţi de la mine?” - „Să ni-l predai imediat pe Arthur Dowell”, i-am zis eu.

„Înţeleg, răspunse Ravinot, scrâşnind din dinţi, te-am recunoscut. Lasă mâna, fire-ar al dracului! O să vă duc la el...” Shaub îi slăbi mâna doar atât cât trebuia ca să-şi vină în fire: doctorul era pe cale să leşine. Ravinot ne duse la celula în care te închisese şi arătă din ochi spre cheie. Am deschis uşa şi am

intrat în celulă însoţit de Ravinot şi Shaub. În faţa ochilor văzurăm un tablou destul de trist: înfăşat ca un prunc, dumneata te zbăteai în agonie, ca un vierme strivit. În celulă domnea un miros înăbuşitor de clor. Shaub, pentru a nu-şi mai pierde timpul cu Ravinot, îi aplică o lovitură uşoară în bărbie şi doctorul se prăbuşi ca un sac. Iar noi, sufocându-ne, te-am scos din celulă şi am trântit uşa.

— Dar Ravinot? El...

— Dacă s-a sufocat, n-o fi mare pagubă, ne-am zis noi. Însă probabil că după plecarea noastră a fost eliberat şi readus în simţiri... Din cuibul cela de viespi am scăpat destul de ieftin, dacă nu socotim că a trebuit să tragem ultimele gloanţe în câini... Şi iată-ne aici.

— Am zăcut mult fără cunoştinţă?

— Zece ore. Doctorul a plecat abia nu demult, când pulsul şi respiraţia ţi-au revenit la normal şi am constatat că eşti în afară de orice pericol. Da, dragul meu, continuă Laré, frecându-şi mulţumit mâinile, ne aşteaptă procese zgomotoase. Ravinot îşi va ocupa locul pe banca acuzaţilor alături de profesorul Kern. De asta o să am eu grijă.

— Însă mai întâi trebuie să găsim - viu sau mort - capul tatălui meu, zise încet Dowell.

IARĂŞI FĂRĂ CORP

Profesorul Kern era atât de bucuros de întoarcerea lui Briquet, încât chiar uită s-o certe. De altfel, nici nu era cazul. John o adusese în braţe pe Briquet, care gemea de durere.

— Iertaţi-mă, doctore, zise ea, văzându-l pe Kern. Nu v-am ascultat...

— Şi te-ai pedepsit singură, răspunse Kern, ajutându-l pe John să culce fugara pe pat.

— Doamne, nici măcar nu mi-am scos paltonul.

— Permite-mi să te ajut.

Kern începu să-i scoată grijuliu paltonul, examinând-o în acelaşi timp cu ochi experimentat. Faţa ei întinerise şi se împrospătase cu mult. De riduri nu rămaseră nici urmă. „E lucrul glandelor cu secreţie internă, se gândi el. Corpul tânăr al Angelicăi Gay a întinerit capul lui Briquet”.

Profesorul Kern de mult ştia al cui cadavru luase atunci de la morgă. El urmărea cu atenţie ziarele şi zâmbea ironic, citind despre căutările Angelicăi Gay, „dispărută fără urmă”.

— Mai încet... mă doare piciorul, se crispă Briquet de durere, când Kern o întoarse pe altă parte.

— Ai păţit-o! Te-am prevenit doar.

Intră infirmiera, o femeie bătrână cu faţa tâmpă.

— Dezbrac-o, îi porunci Kern, arătând spre Briquet.

— Dar unde-i domnişoara Laurent? se miră Briquet.

— Nu-i. E bolnavă.

Kern se întoarse cu spatele la dânsa, răpăi cu degetele în speteaza patului şi ieşi din odaie.

— De mult lucrezi la profesoral Kern? o întrebă Briquet pe noua infirmieră.

Aceea scoase nişte sunete nedesluşite şi arătă spre gură.

„E mută, se pricepu Briquet. Nici măcar n-o să am cu cine sta de vorbă...”.

Infirmiera îi luă paltonul în tăcere şi ieşi. Intră iarăşi Kern.

— Arată-mi piciorul.

— Am dansat mult, îşi începu Briquet spovedania de pocăinţă. Curând însă rana de la picior a început să sângereze. Dar nu i-am acordat atenţie…

— Şi ai continuat să dansezi?

— Nu, prea mă durea piciorul. Însă câteva zile am mai jucat tenis. E un joc atât de fermecător!

Kern asculta pălăvrăgeala lui Briquet, şi în acelaşi timp îi examina piciorul şi se posomora tot mai tare. Piciorul se umflase până la genunchi şi se înnegrise. El apăsă în câteva locuri.

— Vai, mă doare! ţipă Briquet.

— Ai febră?

— Da, de aseară.

— Aşa… Kern scoase o ţigară de foi şi o aprinse. Starea dumitale e foarte gravă. Iată la ce duce neascultarea. Cu cine ai binevoit să joci tenis?

Briquet se fâstici.

— Cu… cu un tânăr cunoscut.

— Poate că-mi povesteşti ce ai făcut în general de când ai fugit de la mine?

— M-am dus la o prietenă. Ea rămase grozav de uimită că mă vede în viaţă. I-am spus că rana mea n-a fost mortală şi că m-am vindecat la spital.

— Despre mine şi… capete n-ai spus la nimeni?

— Desigur că nu, răspunse convingător Briquet. Cum puteam să vorbesc. M-ar fi socotit nebună.

Kern răsuflă uşurat. „E chiar mai bine decât mă puteam aştepta”, se gândi el.

— Ce-i cu piciorul meu, domnule profesor?

— Mă tem că va trebui să-l tai.

Ochii lui Briquet se umplură de groază.

— Să-mi tăiaţi picioml? Piciorul meu? Să devin schiloadă?

Nici Kern n-ar fi vrut să schilodeze un corp, căpătat şi înviat cu atâta greutate. Afară de asta şi demonstrarea lui n-ar avea acel efect, dacă o lasă schiloadă. Ar fi minunat să poată evita amputarea piciorului, dar era aproape imposibil.

— Poate că veţi reuşi să-mi daţi alt picior?

— Nu te alarma, să aşteptăm până mâine. O să mai vin la dumneata, îi făgădui Kern şi ieşi.

În locul lui veni iarăşi infirmiera cea mută. Ea îi aduse o ceaşcă cu supă şi pâine prăjită. Briquet n-avea poftă de mâncare. Avea febră şi, cu toate rugăminţile mute ale infirmierei, nu putu înghiţi decât două linguri.

— Nu mai pot.

Infirmiera ieşi.

— Trebuia mai întâi să-i măsori temperatura, auzi Briquet vocea lui Kern în odaia vecină. Nu ştii nici atâta lucru. De câte ori să-ţi spun?

Infirmiera intră iarăşi şi-i întinse lui Briquet un termometru.

Pacienta îşi puse ascultătoare termometrul. Iar când îl scoase şi se uită la el, văzu că arată treizeci şi nouă. Infirmiera notă temperatura şi se aşeză lângă bolnavă.

Briquet, ca să nu mai vadă faţa tâmpă şi indiferentă a infirmierei, întoarse capul la perete. Însă chiar şi această mişcare neînsemnată îi provocă durere în picior şi în partea de jos a abdomenului. Briquet gemu încet şi închise ochii. Se gândi la Laré. „Dragul meu, oare când o să te revăd?”

La ora nouă seara temperatura i se ridică şi mai mult, începu să aiureze. Lui Briquet i se părea că se află în cabina iahtului. Valurile cresc, iahtul se zbuciumă şi din cauza asta din piept i se ridică un nod care i se opreşte în gât... Laré se năpusteşte asupra ei şi vrea s-o sugrume. Ea ţipă, se zbate... Ceva umed şi rece i se lipeşte de frunte şi de inimă. Coşmarurile dispar.

Briquet se vede iarăşi pe terenul de tenis împreună cu Laré.

Prin plasa uşoară albăstreşte marea. Soarele arde fără milă, o doare capul. Ameţeşte... „De nu m-ar durea aşa capul... Ce soare îngrozitor!... Nu pot să pierd mingea...” Ea urmăreşte încordată mişcările lui Laré, care ridică racheta pentru lovitură. „Loveşte!” strigă Laré, dinţii lui strălucesc la soare şi înainte ca ea să-i poată răspunde, aruncă mingea. „Aut”, zise tare Briquet, bucuroasă de greşeala lui Laré...

— Continui să joci tenis? auzi ea un glas neplăcut şi deschise ochii. Asupra ei stă aplecat Kern şi o ţine de mână. Îi controlează pulsul. Apoi îi examinează piciorul şi clatină din cap.

— Cât e ora? întrebă Briquet cu limba împleticită.

— Unul după miezul nopţii. Iată ce este, dragă ştrengăriţă, sunt nevoit să-ţi amputez piciorul.

— Ce înseamnă asta?

— Să ţi-l tai.

— Când?

— Chiar acum. Nu mai putem amâna nici o oră, altminteri începe septicemia generală.

Gândurile lui Briquet se încurcă. Aude ca prin vis vocea lui Kern şi îl înţelege cu greu.

— O să retezaţi mult? întrebă ea aproape cu nepăsare.

— Uite-aşa, Kern făcu o linie cu muchia palmei în josul abdomenului. Raţiunea lui Briquet se limpezea.

— Nu, nu, nu! strigă ea îngrozită. Nu vă dau voie! Nu vreau!

— Vrei să mori? o întrebă liniştit Kern.

— Nu.

— Atunci alege una din două.

— Dar Laré? El mă iubeşte... bolborosi Briquet. Vreau să trăiesc şi să fiu sănătoasă. Iar dumneavoastră vreţi să mă lipsiţi de toate... Sunteţi un om rău, mă tem de dumneavoastră! Salvaţi-mă! Ajutor!...

Ea începu să aiureze, să strige şi încercă să se scoale. Infirmiera abia o putu ţine. Curând în ajutor fu chemat John.

În timpul acesta Kern lucra febril în camera alăturată,

pregătindu-se de operaţie.

Fix la ora două Briquet fu adusă pe masa de operaţie. Îşi recăpătase cunoştinţa şi se uita tăcută la Kern, cum se uită la călăul său un condamnat la moarte.

— Fie-vă milă, şopti ea în sfârşit. Salvaţi-mă...

O mască îi acoperi faţa. Infirmiera îi cercetă pulsul. John apăsă masca tot mai tare. Briquet îşi pierdu cunoştinţa.

Se trezi în pat. O durea capul şi-i venea să vomiteze. Îşi aminti ca prin vis de operaţie şi, deşi avea o slăbiciune grozavă, se uită la picior şi gemu încet. Piciorul îi fusese tăiat mai sus de genunchi şi era strâns bandajat. Kern îşi ţinuse promisiunea: făcuse tot posibilul ca să schilodeze cât mai puţin corpul lui Briquet. Riscase şi-i ampută piciorul astfel, ca mai târziu să-i poată face o proteză.

Toată ziua după operaţie Briquet se simţi binişor, deşi febra nu trecea, ceea ce-l îngrijora mult pe Kern. El venea la dânsa la fiecare oră şi-i examina piciorul.

— Ce-o să fac acum fără picior? îl întrebă Briquet.

— Fii pe pace, o să-ţi dau alt picior, mai frumos decât primul, o liniştea Kern. O să mai poţi dansa. Însă faţa lui se întuneca: piciorul se înroşise mai sus de locul amputaţiei şi se umflase.

Spre seară temperatura se ridică. Briquet începu să se zvârcolească, să geamă şi să aiureze.

La ora unsprezece seara termometrul arătă patruzeci şi şase zecimi.

Kern înjură supărat: înţelese că începuse septicemia generală. Şi fără a se mai gândi cum să salveze corpul lui Briquet, Kern hotărî să smulgă din gura morţii măcar o parte din exponat. „Dacă o să-i spăl vasele sanguine cu preparat antiseptic, apoi cu unul fiziologic şi o să le umplu cu sânge proaspăt şi sănătos, capul va trăi”.

Şi porunci ca Briquet să fie dusă iarăşi pe masa de operaţie.

Briquet zăcea fără cunoştinţă şi nu simţi cum scalpelul ascuţit îi făcu o tăietură pe gât mai sus de cicatricele roşii, rămase

după prima operaţie. Această tăietură nu numai că reteza capul lui Briquet de minunatul ei corp tânăr. Ea o izola de toată lumea, îi lua toate bucuriile şi speranţele cu care trăise.

THOMAS MOARE A DOUA OARĂ

Capul lui Thomas se ofilea pe zi ce trecea. Thomas nu era făcut să trăiască numai cu gândul. Ca să se simtă bine, el trebuia să lucreze, să se mişte, să ridice greutăţi, să-şi obosească trupul vânjos, apoi să mănânce de saţ şi să doarmă buştean.

El închidea ochii şi îşi imagina cum, încordându-şi spinarea, ridică şi duce saci grei. I se părea că-şi simte fiecare muşchi încordat. Senzaţia asta era atât de reală, încât deschidea ochii în speranţa să-şi vadă corpul său puternic. Dar sub el se vedeau doar picioarele mesei.

Thomas scrâşnea din dinţi şi iar închidea ochii.

Ca să se mai distreze, începu să se gândească la satul de baştină. Dar îndată îşi amintea şi de logodnica sa, pe care o pierduse pentru totdeauna. Nu o dată îl rugase pe Kern să-i dea şi lui un corp nou, dar acela refuza zâmbind:

— Încă n-am găsit unul potrivit, mai rabdă.

— Măcar un corp cât de bicisnic, se ruga Thomas: atât de puternică era dorinţa lui de a se reîntoarce la viaţă.

— Cu un corp bicisnic o să te pierzi. Ţie-ţi trebuie un corp sănătos, îi răspundea Kern.

Thomas aştepta, zilele treceau una după alta, însă capul său tot mai stârcea pe măsuţa înaltă de sticlă.

Se chinuia mai ales în nopţile de insomnie. Începu să aibă halucinaţii. Camera se învârtea, se lăsa o ceaţă şi din ceaţă ieşea un cap de cal. Răsărea soarele... Şi pe neaşteptate venea în goană nebună un camion, huruind asurzitor, drept asupra lui Thomas. Tabloul acesta se repeta la nesfârşit şi Thomas murea de nenumărate ori.

Ca să scape de coşmaruri, Thomas începea să îngâne melodii

- i se părea că chiar cântă - sau să numere.

Odată îşi găsi o distracţie. Thomas încercă să reţină în gură şuvoiul de aer. Când deschidea apoi brusc gura, aerul izbucnea cu un zgomot amuzant.

Lui Thomas îi plăcu zgomotul acesta şi el reluă jocul de la început. Ţinea în gură aerul atâta vreme, până începea să iasă singur printre buzele lipite strâns. Thomas începu să-şi răsucească limba: ieşeau nişte sunete foarte hazlii. Curios, câte secunde va putea reţine şuvoiul de aer? Thomas începu să numere. Cinci, şase, şapte, opt... „Ş-ş-ş”, aerul ţâşni. Încă o dată... trebuie să ajungă la o duzină... Unu, doi, trei... şase, şapte, nouă, unsprezece, doispre...

Deodată aerul comprimat îl izbi cu atâta putere în cerul gurii, încât Thomas simţi cum i-a săltat capul pe postament.

„Te pomeneşti că aşa o să zbor din ţeapa mea”, se gândi Thomas.

El întoarse ochii şi văzu pe sticla mesei sânge vărsat, de unde picura jos. Probabil că şuvoiul de aer, ridicându-i capul, slăbise tubuşoarele, introduse în vinele gâtului. Capul lui Thomas se îngrozi: să-i fi venit sfârşitul? Şi într-adevăr, mintea începu să i se întunece. Thomas simţea că nu-i ajunge aer: sângele, care-i hrănea capul, nu mai pătrundea în creierul său în cantitatea necesară şi nu-i aducea oxigenul dătător de viaţă. Thomas îşi vedea sângele, simţea cum se stinge încetul cu încetul. Dar el nu vroia să moară! Instinctul îi cerea să trăiască! Să trăiască cu orice preţ! Să ajungă ziua, când va căpăta corpul promis de Kern...

Thomas încercă să-şi tragă capul la loc în jos, îşi încorda muşchii gâtului, vru să se legene, dar nu reauşea decât să-şi înrăutăţească situaţia: capetele de sticlă ale tubuşoarelor ieşeau şi mai mult din vene. Atunci Thomas, aproape pierzându-şi cunoştinţa, începu să strige, să strige cum nu strigase încă nici o dată în viaţa lui.

Dar acesta nu mai era strigăt. Era un horcăit de muribund.

Când John, care dormea ca un iepure, se trezi, auzind aceste sunete ciudate, şi întră fuga în odaie, capul lui Thomas abia îşi mai mişca buzele. John puse cum putu capul la loc, băgă tuburile mai adânc şi şterse cu grijă sângele ca profesoml Kern să nu vadă urmele întâmplării nocturne.

Dimineaţa capul lui Briquet, despărţit de corp, stătea la locul său vechi de pe măsuţa de metal cu placă de sticlă, iar Kern încerca să-l readucă la viaţă.

Când „spălă” capul de rămăşiţele de sânge infectat şi dădu drumul la un şuvoi de sânge proaspăt şi sănătos, încălzit până la treizeci şi şase de grade, faţa lui Briquet deveni trandafirie. Peste câteva minute ea deschise ochii şi, neînţelegând încă ce se întâmplă, se uită la Kern. Apoi cu vădită sforţare se uită în jos şi ochii i se lărgiră.

— Iarăşi fără corp... şopti capul lui Briquet şi ochii i se umplură de lacrimi.

Acum putea doar să sâsâie: coardele vocale îi fuseseră retezate mai sus de cusăturile vechi.

„Minunat, se gândi Kern, vasele se umplu repede cu lichid, dacă asta nu e apa rămasă în canalele lacrimale. Totuşi n-are rost să pierdem acest lichid preţios pentru lacrimi.”

— Nu plânge şi nu te amărî, domnişoară Briquet, dumneata te-ai pedepsit aspru pentru că nu m-ai ascultat. Dar eu o să-ţi dau alt corp, chiar mai frumos decât primul, mai rabdă câteva zile.

Şi, lăsând capul lui Briquet, Kern se apropie de capul lui Thomas.

— Ei, ce mai face fermierul nostm?

Kern se posomorî deodată şi se uită cu atenţie la capul lui Thomas. El arăta foarte rău. Pielea i se înnegrise, gura era întredeschisă. Kern controlă tuburile şi începu să strige la John.

— Credeam că Thomas doarme, se îndreptăţi John.

— Tu dormi, măgarule!

Kern începu să se ocupe de cap.

— Vai, ce grozăvie! sâsâia capul lui Briquet. A murit. Mă tem grozav de morţi... Mă tem să nu mor şi eu... De ce a murit?

— Închide-i robinetul de la cilindrul cu aer! porunci Kern enervat.

Briquet amuţi la jumătatea cuvântului, dar continua să se uite îngrozită şi rugător în ochii infirmierei, mişcând neputincios din buze.

— Dacă peste douăzeci de minute nu readuc capul la viaţă, îmi rămâne doar să-l arunc, zise Kern.

Peste cincisprezece minute capul începu să dea semne de viaţă. Pleoapele şi buzele îi tresăriră, dar ochii priveau în gol, lipsiţi de vitalitate. Peste alte două minute capul rosti câteva cuvinte fără şir. Kern savura deja victoria. Însă capul amuţi din nou. Nici un nerv nu-i tresări pe faţă.

Kern se uită la termometru:

— Temperatură de cadavru. S-a sfârşit!

Şi, uitând de prezenţa lui Briquet, smunci cu răutate capul de părul lui des, îl smulse de pe măsuţă şi-l aruncă într-un lighean mare de metal.

— Du-l în frigorifer... Va trebui să-i fac autopsie.

Negrul înşfăcă ligheanul şi ieşi. Capul lui Briquet îl urmări cu ochii lărgiţi de groază.

În cabinetul lui Kern sună telefonul. Kern zvârli înciudat ţigara, pe care se pregătea s-o aprindă şi ieşi, trântind uşa.

A sunat Ravinot. Îi spuse că i-a trimis prin cineva o scrisoare urgentă, care trebuia s-o fi primit.

Kern coborî jos şi scoase personal plicul din cutia poştală de la uşă. Urcând scara, Kern rupse nervos plicul şi începu să citească. Ravinot îi scria că Arthur Dowell a pătruns în spital sub pretext de boală, a răpit-o pe domnişoara Laurent şi a fugit cu ea.

Kern se împiedică şi era cât pe ce să cadă de pe scară.

— Arthur Dowell!... Fiul profesorului... E aici! Şi, desigur, ştie totul...

Apăruse un duşman nou, care nu avea să-l cruţe. În cabinet Kern arse scrisoarea, şi păşi agitat pe covor, chibzuind un plan de acţiune. Să nimicească imediat capul profesorului Dowell!

Asta o poate face oricând, e o chestie de un minut. Însă deocamdată mai are nevoie de el. Trebuie doar să ia măsuri ca acest corp delict să nu fie văzut de străini. E posibilă o percheziţie, un atac din partea duşmanilor. Afară de asta... trebuie să grăbească demonstrarea capului lui Briquet. Învingătorii nu sunt judecaţi. Orice ar spune Laurent şi Arthur Dowell, lui Kern îi va fi mai uşor să lupte cu ei când numele lui va fi încununat de aureola recunoaşterii şi stimei generale.

Kern luă receptorul, formă numărul secretarului societăţii ştiinţifice şi-l pofti la el pentru a se înţelege în privinţa şedinţei, la care el, Kern, va demonstra rezultatele ultimelor sale lucrări. Apoi Kern telefonă la redacţiile unor publicaţii mari şi rugă să i se trimită câţiva reporteri.

„Ziarele trebuie să facă vâlvă în jurul descoperirii extraordinare a profesorului Kern... Demonstrarea o voi putea face peste vreo trei zile, când capul lui Briquet îşi va reveni puţin după cele întâmplate şi ea se va resemna la gândul, că şi-a pierdut corpul... Ei, iar acum...”

Kern se duse în laborator, scotoci prin dulăpaşe, luă o seringă, o lămpiţă de bunzenit, vată, o cutie cu inscripţia „Parafină” şi se duse la capul profesorului Dowell.

COMPLOTIŞTII

Vila lui Laré servi cartier general pentru „complotişti”: Arthur Dowell, Laré, Shaub şi Laurent. Consiliul general hotărâse că Laurent nu poate risca să se întoarcă acasă. Însă deoarece Marie vroia să-şi revadă cât mai curând mama, Laré se duse la doamna Laurent şi o aduse cu maşina acasă la el.

Văzându-şi fiica vie şi sănătoasă, bătrâna mai nu leşină de bucurie: Laré trebui s-o prindă în braţe şi s-o aşeze într-un jilţ.

Mama şi fiica fură instalate în două camere de la etajul doi. Bucuria doamnei Laurent era adumbrită doar de faptul că Arthur Dowell, „salvatorul” fiicei sale, tot mai zace bolnav. Din fericire tânărul nu se aflase prea mult sub acţiunea gazului otrăvitor. Organismul său sănătos şi plin de vigoare rezistase.

Doamna Laurent şi fiica ei făceau de gardă pe rând la căpătâiul bolnavului. În acest răstimp Arthur Dowell se împrietenise foarte mult cu ambele Laurent, iar Marie îi acorda îngrijiri deosebite: nefiind în puterile ei să-l ajute pe tată, îl copleşi cu atenţiile sale pe fiu.

Aşa i se părea ei. Însă şi din alt motiv îi ceda fără chef mamei sale rolul de infirmieră. Arthur Dowell era primul bărbat care-i impresionă puternic sufletul ei de fată. Făcuse cunoştinţă cu el în mod romantic: el, ca un cavaler din evul mediu, o răpise, eliberând-o din spitalul înfiorător al doctorului Ravinot. Soarta tragică a tatălui lăsase amprenta tragismului şi asupra fiului. Iar calităţile lui personale - bărbăţia, forţa şi tinereţea - desăvârşeau acel farmec, căruia era greu să te împotriveşti.

Arthur Dowell de fiecare dată o întâmpina pe Marie Laurent cu o privire la fel de drăgăstoasă. El îşi dădea mai bine seama decât dânsa de sentimentele sale şi în sinea sa ştia că gingăşia lui izvorăşte nu numai din recunoştinţa unui bolnav faţă de

grijulia sa infirmieră.

Privirile gingaşe ale tinerilor nu scăpară celor din jurul lor. Bătrâna Laurent se prefăcea că nu observă nimic, deşi era clar că încuviinţează pe deplin alegerea fiicei sale. Shaub, pasionat de sport şi căruia-i erau indiferente femeile, zâmbea ironic şi în adâncul sufletului îl compătimea pe Arthur, iar Laré ofta din greu, văzând zorile fericirii altora şi amintindu-şi fără să vrea de corpul minunat al Angelicăi, dar care în amintirile lui acum avea mai adesea capul lui Briquet decât al lui Gay. Se supăra pe sine însuşi pentru această „trădare”, însă se îndreptăţea cu gândul că aici şi-a jucat rolul legea asociaţiei: capul lui Briquet urmase pretutindeni corpul lui Gay.

Arthur Dowell aştepta cu nerăbdare ziua, când medicul îi va da voie să umble. Însă acesta îi permise lui Arthur doar să vorbească stând culcat, iar ceilalţi primiră ordin să menajeze plămânii lui Dowell.

Vrei nu vrei, el fusese nevoit să-şi ia rolul de preşedinte, să asculte părerile celorlalţi şi să riposteze sau să curmeze pe scurt „dezbaterile”.

Dezbaterile erau furtunoase. Vorbeau cu multă înflăcărare mai ales Laré şi Shaub.

Ce să facă cu Ravinot şi Kern? Shaub îşi alesese drept jertfă pe Ravinot şi întocmea „planuri de atac” anume asupra lui.

— N-am reuşit să-i venim de hac câinelui ăsta. Însă el trebuie nimicit. Fiecare răsuflare a ticălosului acesta pângăreşte pământul! N-o să-mi recapăt liniştea, până n-o să-l sugrum cu mâinile mele. Vezi, dumneata spui, îi zicea el lui Arthur, înfierbântându-se tot mai tare, că e mai bine să lăsăm asta pe seama justiţiei şi a călăului. Dar însuşi Ravinot se laudă că poliţia e la cheremul lui.

— Cea locală, îl corectă Arthur.

— Taci, Dowell, intervenea în vorbă Laré. Dumneata n-ai voie să vorbeşti. Nici dumneata, Shaub, nu spui ce ar trebui să spui. Cu Ravinot ne putem răfui oricând. Acum problema principală e

să demascăm fărădelegile lui Kern şi să găsim capul profesorului Dowell. Trebuie să pătrundem cu orice preţ în casa lui Kern.

— Dar cum? întrebă Arthur.

— Cum? Aşa cum pătrund spărgătorii şi hoţii.

— Dumneata nu eşti spărgător. Iar a fi spărgător e o artă.

Laré se îngândura, apoi se lovi cu palma peste frunte.

— O să-l chemăm în turneu pe Jean. Doar Briquet mi-a destăinuit ca unui prieten taina profesiei lui Jean. Va fi măgulit! Va fi prima dată în viaţa lui, când va sparge dezinteresat o uşă.

— De ce crezi că o va face dezinteresat?

— O să-i plătim. El va trebui doar să ne deschidă calea şi să se retragă mai înainte ca noi să chemăm poliţia, lucru pe care, desigur, îl vom face.

Însă Arthur Dowell îi tăie planul. Începu să vorbească încet şi rar:

— Eu cred că în cazul de faţă tot romantismul acesta n-are nici un rost. Kern, mai mult ca precis, a aflat deja de la Ravinot că am sosit la Paris şi am luat parte la răpirea domnişoarei Laurent. Prin urmare, n-are rost să mai acţionăm incognito. Asta în primul rând. Afară de asta, eu sunt fiul... răposatului profesor Dowell şi am dreptul legal, cum se exprimă juriştii, să intentez un proces, să-l dau în judecată, să cer să i se facă percheziţie...

— Iarăşi justiţia, Laré dădu a lehamite din mână. Se vor invoca tot felul de motive şi Kern iarăşi va scăpa basma curată.

Arthur începu să tuşească şi durerea din piept îi crispă faţa.

— Dumneata vorbeşti prea mult, zise îngrijorată madam Laurent, ce şedea la căpătâiul lui Arthur.

— Nu face nimic, răspunse el, frecându-şi pieptul. Îndată trece.

În clipa asta în cameră intră Marie Laurent. Părea foarte tulburată.

— Poftim, citeşte, îi zise ea lui Arthur şi-i întinse ziarul.

Pe pagina întâia era tipărit cu litere de-o şchioapă:

DESCOPERIREA SENZAŢIONALĂ A PROFESORULUI KERN

Alt titlu, cu litere ceva mai mici:

Demonstrarea unui cap de om înviat din morţi

În informaţie se spunea că a doua zi seara, în sala societăţii ştiinţifice, profesorul Kern va ţine un referat. Referatul va fi însoţit de domonstrarea unui cap de mort înviat.

Mai departe se descria istoria lucrărilor lui Kern, se enumărau lucrările lui ştiinţifice şi operaţiile sale strălucite.

Sub prima informaţie era tipărit un articol semnat de Kern, în care vorbea în linii generale despre experienţele sale de înviere a capetelor mai întâi de animale, apoi de oameni.

Laurent urmărea cu atenţie încordată ba expresia feţei lui Arthur Dowell, ba privirea ochilor lui, ce sărea de la un rând la altul. Dowell îşi păstra în aparenţă calmul. Doar când termină de citit, pe faţa lui apăru şi se stinse un surâs amar.

— Parcă nu-i revoltător? exclamă Marie Laurent, când Arthur îi restitui tăcut ziarul. Ticălosul acesta nici nu aminteşte măcar de rolul tatălui dumitale în această „descoperire senzaţională”. Nu, nu pot permite una ca asta! Obrajii lui Laurent ardeau. Pentru tot ce-a făcut Kern cu mine, cu tatăl dumitale, cu dumneata, cu capetele acelor nefericiţi pe care i-a înviat din morţi pentru iadul unei existenţe fără corp, pentru toate trebuie să-şi primească răsplata. El trebuie să răspundă nu numai în faţa judecăţii, ci şi în faţa lumii. Ar fi o nedreptate strigătoare la cer, dacă l-am lăsa să triumfe măcar o oră.

— Şi ce vrei să faci? o întrebă încet Dowell.

— Să-i zădărnicesc triumful! răspunse Laurent cu aprindere. Să mă duc la şedinţa societăţii ştiinţifice şi să-l acuz pe Kern faţă de toţi că e un criminal şi un hoţ...

Doamna Laurent era foarte alarmată. Abia acum îşi dădu seama cât de tare erau zdruncinaţi nervii fiicei sale. Pentru prima dată o vedea pe fiică-sa, de obicei calmă şi reţinută, într-o stare atât de excitată. Doamna Laurent încercă s-o potolească, dar fata părea că nu vede pe nimeni în jurul său. În ea clocotea mânia şi dorinţa de răzbunare. Laré şi Shaub o priviră uimiţi: în ardoarea şi mânia ei nepotolită ea îi întrecuse. Bătrâna Laurent se uită rugătoare la Arthur Dowell. El îi observă privirea şi zise:

— Pasul acesta, domnişoară Laurent, deşi e dictat de sentimente nobile, e totuşi o impru...

Laurent îl întrerupse:

— Uneori imprudenţa face mai mult decât înţelepciunea. Să nu credeţi că vreau să joc rolul de eroină demascatoare. Pur şi simplu nu pot proceda altfel. Aşa îmi dictează conştiinţa.

— Dar ce o să câştigi? Doar nu poţi spune toate acestea judecătorului de instrucţie?

— Vreau să-l fac de ocară în public! Kern vrea să-şi câştige slavă prin nenorocirea altora, prin fărădelegi şi crime! Mâine vrea să culeagă laurii gloriei! Însă el trebuie să-şi culeagă slava pe care o merită.

— Sunt împotriva acestui pas, domnişoară Laurent, zise Arthur Dowell, temându-se că intervenţia aceasta o să-i zdruncine şi mai mult sistemul nervos.

— Îmi pare foarte rău, răspunse ea. O să mă duc chiar dacă aş avea împotrivă o lume întreagă! Dumneata încă nu mă ştii!

Arthur Dowell zâmbi. Înflăcărarea ei îi plăcea, iar Marie, cu obrajii învăpăiaţi, şi mai mult.

— Dar va fi un pas nechibzuit, zise el din nou, riscul e prea mare...

— O s-o apărăm! exclamă Laré, ridicând mâna în care ţinea o spadă închipuită gata să lovească.

— Da, te vom apăra, îşi susţinu prietenul Shaub, agitându-şi pumnul.

Marie Laurent, văzând că e susţinută, se uită cu dojană la

Arthur.

— În acest caz şi eu te voi însoţi, zise el.

În ochii fetei licări bucuria, dar tot atunci se posomori.

— Dumneata n-ai voie... Eşti încă bolnav.

— Şi totuşi o să mă duc.

— Dar...

— Şi o să mă duc chiar dacă aş avea împotrivă-mi o lume întreagă! Dumneata încă nu mă ştii, repetă el, zâmbind, cuvintele ei.

TRIUMFUL ZĂDĂRNICIT

În ziua demonstraţiei Kern examină cu şi mai multă atenţie capul lui Briquet.

— Iată ce-i, îi zise el când termină examinarea. Desează la opt o să te duc la o adunare numeroasă. Acolo va trebui să vorbeşti. Să răspunzi scurt la întrebările ce ţi se vor pune. Să nu flecăreşti. M-ai înţeles?

Kern dădu drumul la aer şi Briquet şopti:

— Am înţeles, însă aş vrea... daţi-mi voie...

Kern ieşi fără s-o asculte.

Tulburarea lui creştea. Trebuia să rezolve o problemă complicată: cum să transporte capul la sala de şedinţe. O simplă zdruncinare putea fi fatală pentru viaţa capului.

Comandase un automobil special amenajat. Măsuţa, pe care era instalat capul şi toate aparatele, a fost pusă pe o platformă specială, având rotile, pentru a fi împinsă pe pardoseală, şi mânere pentru a putea fi dusă pe scări. În sfârşit, totul fu gata. La ora şapte seara porniră la drum.

... în sala albă uriaşă era lumină ca ziua. La parter domnea părul cărunt şi pleşurile lucioase ale oamenilor de ştiinţă, înveşmântaţi în fracuri negre şi redingote. Licăreau sticlele ochelarilor. Lojele şi amfiteatrul fuseseră puse la dispoziţia unui public ales, ce avea oarecare legătură cu lumea oamenilor de ştiinţă.

Toaletele luxoase ale doamnelor, gătite cu diamante, aminteau o sală de teatru în timpul unui spectacol cu artişti de renume mondial.

În sală domnea zumzetul spectatorilor ce aşteptau cu nerăbdare începutul.

La măsuţele de lângă scenă un furnicar de ziarişti îşi ascuţeau

înfriguraţi creioanele pentru stenograme.

În dreapta fuseseră înşirate aparate de filmat, pentru a imprima pe peliculă toate momentele apariţiei lui Kern cu capul înviat. Pe scenă urcase prezidiul de onoare, alcătuit din savanţii cei mai iluştri. În mijlocul scenei se înălţa o catedră, pe care era instalat un microfon pentru transmiterea cuvântărilor prin radio. Alt microfon se afla în faţa lui Briquet. Capul ei se înălţa pe măsuţă în partea dreaptă a scenei. Machiajul discret şi iscusit îi dădea un aspect gingaş şi atrăgător, ceea ce trebuia să atenueze impresia nefastă făcută de cap asupra spectatorilor nepregătiţi. Infirmiera şi John stăteau în picioare lângă măsuţa ei.

Marie Laurent, Arthur Dowell, Laré şi Shaub şedeau în rândul întâi la doi paşi de scenă, pe care se înălţa catedra. Numai Shaub, pe care „nu-l bănuia nimeni”, avea înfăţişarea lui obişnuită. Laurent venise în toaletă de seară şi pălărie. Ea îşi ţinea capul aplecat, ascunzându-şi faţa sub borurile pălăriei pentru ca Kern, zărind-o întâmplător, să n-o recunoască. Arthur Dowell şi Laré veniseră grimaţi. Bărbile lor negre şi mustăţile erau făcute cu adevărată artă. Pentru o conspiraţie mai bună, hotărâseră să se comporte ca doi oameni ce nu se cunosc unul pe altul. Fiecare şedea tăcut, privindu-şi distrat vecinii. Laré era foarte abătut: văzând capul lui Briquet, mai cât pe ce să leşine.

La opt fix la catedră apăru profesorul Kern. Arăta mai palid ca de obicei, însă plin de demnitate.

Sala îl salută cu aplauze lungi şi furtunoase.

Aparatul de filmat începu să zumzăie. Furnicarul de ziarişti se mulcomi. Profesorul Kern îşi începu referatul despre pretinsele sale descoperiri.

Era un discurs strălucit ca formă şi foarte iscusit alcătuit. Kern nu uită să amintească de lucrările foarte preţioase ale profesorului Dowell, care murise atât de prematur. Însă, recunoscând meritele defunctului, el nu uita nici de „modestele sale merite”. Auditoriul nu trebuia să se îndoiască nici o clipă, că

tot meritul descoperirii îi aparţine lui, profesorului Kern.

Discursul lui fu de câteva ori întrerupt de aplauze. Sute de doamne îşi îndreptau asupra lui binoclurile şi lornetele. Binoclurile şi monoclurile bărbaţilor erau îndreptate cu un viu interes asupra capului lui Briquet, care zâmbea silit.

La un semn al profesorului Kern infirmiera deschise robinetul, dădu drumul la şuvoiul de aer şi capul lui Briquet căpătă posibilitatea să vorbească.

— Cum te simţi? o întrebă un savant bătrân şi pirpiriu.

— Mulţumesc, bine.

Vocea lui Briquet se auzi înfundat şi răguşit, şuvoiul prea puternic de aer şuiera, sunetele erau aproape lipsite de modulaţie, cu toate acestea cuvintele capului făcură senzaţie. Cu asemenea furtună de aplauze rar erau răsplătiţi chiar şi artiştii cu renume mondial. Însă Briquet, care cândva savura cu plăcere aplauzele pe scena cabaretelor, de astă dată doar îşi aplecă obosită pleoapele.

Tulburarea lui Laurent creştea mereu. Începu să tremure ca scuturată de friguri şi îşi încleşta dinţii să nu-i dârdâie. „Acum”, îşi zise ea de câteva ori, dar de fiecare dată nu-i ajungea curaj. Atmosfera din sală o apăsa. După fiecare moment potrivit pierdut, se consola cu gândul că, cu cât profesorul Kern se va înălţa mai sus, cu atât mai grea îi va fi căderea.

Şi în clipa când Laurent se aştepta mai puţin, un vifor de mânie îndelung reţinută şi de ură o smulse din loc. Ea nu mai era stăpână pe faptele sale.

Marie se repezi la catedră, îmbrâncindu-l aproape pe bătrânelul înmărmurit, îi ocupă locul şi, palidă ca o moartă, cu ochii aprinşi, ca la o furie ce urmăreşte un ucigaş, cu voce întretăiată de mânie îşi începu cuvântarea înflăcărată, haotică.

Sala fremătă la apariţia ei.

În prima clipă profesorul Kern păru încurcat, şi făcu involuntar o mişcare spre Laurent cu intenţia s-o oprească. Apoi se întoarse iute spre John şi-i şopti câteva cuvinte la ureche. John

se strecură pe uşă afară.

În încurcătura generală nimeni nu-i dădu nici o atenţie.

— Nu-l credeţi! strigă Laurent, arătând spre Kern. E un hoţ şi un ucigaş! A furat lucrările profesorului Dowell! L-a ucis pe Dowell! El şi acum exploatează capul profesorului! El îl sileşte prin chinuri să continue experienţele ştiinţifice, pe care le dă apoi drept descoperirile sale... însuşi Dowell mi-a spus că Kern l-a otrăvit...

Încurcătura din sală se prefăcu în panică. Mulţi săriră în picioare. Unii ziarişti scăpaseră creioanele din mână şi încremeniseră de uimire. Numai operatorul de cinema învârtea de zor mâneml aparatului de filmat, bucuros de acest incident neaşteptat, care asigura filmului un succes senzaţional.

Profesoul Kern îşi recăpătă sângele rece. El stătea liniştit, un zâmbet de compătimire îi flutura pe buze. Prinzând o clipă când un spasm nervos o sugrumă pe Laurent, el profită de pauza intervenită, se întoarse spre controlorii auditoriului, ce stăteau în uşă, şi le zise poruncitor:

— Luaţi-o de aici! Nu vedeţi că are un afces de nebunie?

Controlorii se repeziră la Laurent. Însă înainte de a ajunge la ea prin mulţime, Laré, Shaub şi Dowell alergară la dânsa şi o scoaseră în coridor. Kern urmări tot grupul cu o privire bănuitoare.

În coridor pe Laurent încercă s-o reţină poliţia, însă tinerii reuşiră s-o scoată în stradă şi s-o urce în automobil. Toţi plecară.

Când panica se mai potoli, profesorul Kern se urcă la catedră şi se scuză în faţa adunării de „acest incident trist”.

— Laurent e o fată nervoasă şi isterică. Ea n-a rezistat la acele impresii puternice pe care le-a avut îngrijind zi de zi capul cadavrului lui Briquet înviat de mine. Psihicul lui Laurent s-a dezechilibrat. Ea a înnebunit...

Aceste cuvinte au răsunat în sală într-o linişte mormântală.

Se auziră câteva aplauze, dar imediat fură ţistuite. De parcă moartea îşi fluturase aripa pe deasupra sălii... Acum sute de

ochi priveau la capul lui Briquet cu groază şi milă, ca la un sculat din mormânt... Dispoziţia celor prezenţi fusese stricată definitiv. Mulţi părăsiră sala, fără să aştepte sfârşitul. Fură citite în grabă cuvântările pregătite din timp, telegramele de felicitare, decizia despre alegerea profesorului Kern membru de onoare a diferitor institute şi academii de ştiinţe, şi adunarea fu închisă.

În spatele profesorului Kern apăru negrul şi, făcându-i un semn abia perceptibil din cap, începu să pregătească de cale întoarsă capul palid, obosit şi speriat al lui Briquet.

Rămas singur în automobilul închis, profesorul Kern îşi dădu frâu liber furiei. El îşi strângea pumnii, scrâşnea din dinţi şi înjura aşa de tare, încât şoferul micşoră de câteva ori viteza şi-l întrebă prin tubul acustic:

— Alo?

ULTIMA REVEDERE

Dimineaţa, a doua zi după eşecul lui Kern la societatea ştiinţifică, Arthur Dowell se duse la şeful poliţiei, îşi spuse numele şi declară că cere să se facă o percheziţie în locuinţa lui Kern.

— Percheziţia am făcut-o noaptea trecută, îi răspunse sec şeful poliţiei. Dar ea n-a dat nici un rezultat. Declaraţia domnişoarei Laurent, cum şi era de aşteptat, se dovedi doar fructul fanteziei sale bolnave. Parcă dumneata n-ai citit despre asta în ziarele de dimineaţă?

— De ce aţi crezut cu atâta uşurinţă că declaraţia domnişoarei Laurent este doar un fruct al unei fantezii bolnave?

— Păi judecă şi dumneata, răspunse şeful poliţiei, e un lucru absolut neverosimil şi afară de asta percheziţia a demonstrat aceasta.

— Aţi interogat capul domnişoarei Briquet?

— Nu, n-am interogat nici un cap, răspunse şeful poliţiei.

— Trebuia s-o faceţi! Şi ea v-ar fi adeverit că a văzut capul tatălui meu. Ea personal mi-a declarat acest lucru. Insist să faceţi percheziţie a doua oară.

— N-am nici un motiv s-o fac, îi răspunse rece şeful poliţiei.

„Nu cumva şi el e mituit de Kern?” se gândi Arthur.

— Afară de asta, continuă şeful poliţiei, a doua percheziţie va trezi indignarea generală. Publicul şi aşa e contrariat de cuvântarea acestei nebune Laurent. Numele profesorului Kern e pe toate buzele. El primeşte sute de scrisori şi telegrame în care i se exprimă simpatie şi se condamnă fapta lui Laurent.

— Şi totuşi susţin că Kern a săvârşit câteva crime.

— Nu se poate să arunci neîntemeiat asemenea învinuiri, îi zise cu un ton moralizator şeful poliţiei.

— Atunci daţi-mi posibilitatea să le susţin prin probe, ripostă Dowell.

— Posibilitatea asta ai avut-o o dată. Autorităţile au făcut percheziţie.

— Dacă refuzaţi categoric, voi fi nevoit să mă adresez procurorului, zise Arthur cu hotărâre şi se ridică în picioare.

— Nu pot să vă ajut cu nimic, răspunse şeful poliţiei, ridicându-se şi el.

Totuşi numele procurorului îşi făcu efectul. Chibzuind puţin, el zise:

— Aş putea da ordin să se mai facă o percheziţie, neoficială. Dacă percheziţia va da ceva nou, eu personal îi voi raporta procurorului.

— Percheziţia trebuie să fie făcută în prezenţa mea, a domnişoarei Laurent şi a prietenului meu, Laré.

— Nu e prea mult?

— Nu, aceste persoane pot aduce un folos esenţial.

Şeful poliţiei îşi desfăcu braţele şi zise oftând:

— Ei bine! o să pun câţiva agenţi la dispoziţia dumitale. Voi chema şi un judecător de instrucţie.

La ora unsprezece dimineaţa Arthur suna de acum la uşa lui Kern.

Negrul John întredeschise uşa grea de stejar, dar nu scoase lanţul.

— Profesorul Kern nu primeşte.

Însă poliţistul îl sili pe John să le deschidă acestor vizitatori nepoftiţi.

Profesorul Kern îi aştepta în cabinetul său, cu înfăţişarea unui om ofensat pe nedrept.

— Poftiţi, le zise el cu ton glacial, deschizând larg uşa laboratorului şi aruncându-i o privire ucigătoare lui Laurent.

Judecătorul de instrucţie, Laurent, Arthur Dowell, Kern, Laré şi doi poliţişti trecură pragul.

Atmosfera cunoscută, de care erau legate atâtea amintiri grele, o tulbură pe Laurent. Inima ei începu să bată cu putere.

În laborator se afla numai capul lui Briquet. Obrajii ei, lipsiţi de fard, aveau culoarea galbenă-pământie de mumie. Văzându-i pe Laurent şi Laré, ea zâmbi şi clipi des din ochi. Laré se cutremură îngrozit şi întoarse capul.

Intrară în camera vecină cu laboratorul.

Acolo se afla capul bărbierit al unui bărbat în vârstă cu nasul mare şi cămos. Ochii capului erau ascunşi în dosul unor ochelari negri cu desăvârşire. Buzele îi tresăreau uşor.

— Îl dor ochii... le explică Kern. Asta-i tot ce vă pot pune la dispoziţie, adăugă el cu un zâmbet ironic.

Şi într-adevăr, în toată casa, de la subsol până în pod, nu mai descoperiră alte capete.

Întorcându-se înapoi, trecură din nou prin camera unde se afla capul cu nasul mare. Dowell se îndreptase de acum dezamăgit spre uşă, urmat de judecătorul de instrucţie şi de Kern.

— Staţi! îi opri Laurent.

Apropiindu-se de capul cu nasul mare, ea deschise cilindrrul cu aer şi întrebă:

— Cine eşti dumneata?

Capul îşi mişcă buzele, dar vocea nu i se auzi. Laurent mări şuvoiul de aer.

Se auzi o şoaptă şuierătoare:

— Cine întreabă? Dumneata eşti, Kern? destupă-mi urechile! Nu aud ce spui...

Laurent se uită în urechile capului şi scoase din ele bucăţi vârtoase de vată.

— Cine eşti dumneata? repetă ea întrebarea.

— Eu am fost profesorul Dowell.

— Dar faţa dumneavoastră? Laurenţ se sufocă de tulburare.

— Faţa?... capul vorbea cu greu. Da... Mi s-a luat chiar şi

faţa... O mică operaţie... sub pielea nasului mi s-a injectat parafină... Vai... al meu a rămas doar creierul din acest craniu desfigurat... dar şi el refuză să lucreze... Eu mor... lucrările noastre n-au fost desăvârşite... deşi capul meu a trăit mai mult decât am presupus teoretic.

— De ce aveţi ochelari? îl întrebă judecătorul de instrucţie, apropiindu-se.

— În ultimul timp Kern n-are încredere în mine, şi capul încercă să zâmbească. El mă lipseşte de posibilitatea de a auzi şi vedea... Ochelarii nu-s străvezii... ca să nu mă trădez în faţa unor vizitatori nedoriţi... Scoateţi-mi ochelarii...

Laurent îi scoase ochelarii cu mâinile tremurânde.

— Domnişoară Laurent? Dumneata? Bună ziua, dragă prietenă! Kern a spus că ai plecat... Mă simt rău... nu mai pot lucra... Colegul Kern abia ieri s-a milostivit să-mi declare amnistie. Dacă nu voi muri azi, mi-a făgăduit că mâine o să mă elibereze...

Deodată, zărindu-l pe Arthur care stătea încremenit la o parte, fără picătură de sânge în obraz, capul rosti bucuros:

— Arthur!... Fiule!...

O clipă ochii lui se limpeziră.

— Tată! Dragă tată! Arthur făcu un pas spre cap. Ce au făcut din tine?...

El se clătină. Laré îl sprijini de braţ.

— Ce bine... că ne-am mai văzut o dată... după moartea mea... şopti capul profesorului Dowell.

Coardele vocale aproape nu-l mai slujeau, limba i se mişca cu greu. În pauze aerul ţâşnea şuierând din gât.

— Arthur, sărută-mă pe frunte... dacă nu... ţi-i neplăcut...

Arthur se aplecă şi-l sărută.

— Uite-aşa... acum e bine...

— Profesor Dowell, zise judecătorul de instrucţie, ne puteţi da amănunte despre împrejurările morţii dumneavoastră?

Capul întoarse spre judecătorul de instrucţie privirea sa aproape stinsă, probabil înţelegând cu greu ce vrea de la el. Apoi înţelese, arătă din ochi spre Laurent şi şopti:

— Eu... i-am spus... Ea ştie totul.

Câtva timp toţi rămaseră tăcuţi, zguduiţi de cele auzite.

— Ei bine, rupse tăcerea sinistră judecătorul de instrucţie şi, întorcându-se spre profesorul Kern rosti:

— Urmaţi-mă în cabinet. Trebuie să vă interoghez.

Când uşa se închise în urma lor, Arthur se prăbuşi pe scaun lângă capul tatălui său şi îşi acoperi faţa cu palmele.

— Bietul! Bietul tata!

Laurent îi puse duios mâna pe umăr. Arthur se ridică impulsiv şi îi strânse mâna cu putere.

În cabinetul lui Kern răsună o împuşcătură.

SFÂRŞIT

CUPRINS

PRIMA ÎNTÂLNIRE..4
TAINA ROBINETULUI INTERZIS..................................10
CAPUL VORBEŞTE...16
DECES SAU ASASINARE?..23
VICTIMELE UNUI ORAŞ MARE....................................34
NOII LOCATARI AI LABORATORULUI...........................38
CAPETELE SE DISTREAZĂ...45
CER ŞI PĂMÂNT...50
VICIU ŞI VIRTUTE..63
DIANA MOARTĂ...77
EXPONATUL EVADAT..96
CÂNTECUL ISPRĂVIT..104
FEMEIA-ENIGMĂ...110
O PLIMBARE VESELĂ..119
LA PARIS!..129
VICTIMA LUI KERN...134
SPITALUL LUI RAVINOT..146
„NEBUNII”...152
„UN CAZ GRAV ÎN PRACTICĂ”..................................158
NOUL PACIENT..168
EVADAREA...174
ÎNTRE VIAŢĂ ŞI MOARTE...179
IARĂŞI FĂRĂ CORP..188
THOMAS MOARE A DOUA OARĂ...............................195
COMPLOTIŞTII...203
ULTIMA REVEDERE...217

